

I NGULILO YA KIPANGA KYA EFESI

U Ntwa abasaye umwe.

Gwēsa nkati muno ikwēndesya i—i Dodge, Dodge imbya, mbalilo ya laisensi WX-2129, yimikigwe ukukilania u lukindi kula? Asilekile inyāle, inyāle-sya-nkyēni na fyōsa, fikwāka. Kangi linda yumo ikwēndesya igali lila, fiki, ugwe yōngela pānja nu kwakusimisya inyāle syāko. Iyene yo itolo pa lubafu lwa kiboko-kimama ulwa lukindi, palapala pāsi pa Lukindi Lwālwele. Une ngusakikisya iyo yo mbalilo ya New Albany, WX-2129. I Dodge ingesefu, i Dodge imbya, iyo yo pabunini-fiyo ya '59, '60, pamo mumo kifuki mula. Kangi une ngāmenye ukuti kali ālipo yumo nkati muno pamo umunduyumo āli itolo . . . ukufuma ku buyobumo. Umma ndaga, ikyene kyāli. Kangi polelo ikyo kyo kindu kinunu. Lilino, une ndisakuyobaga itolo abakikulu bikwibwa ikyo, panongwa yakuti une ngubomba nīne.

² Ena, ikyene naloliloli kinunu ukugomokela kangi ikilo iki mu bubombelo, nukuya na kabalilo akanunu aka ka bulilanisi palikimo ukusyungutila i Lisyu. Ngimba umwe mukwikyela Ikyene? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] O, uko ko kutalusya, uswe tuli itolo na kabalilo akanoge, akanoge. Kangi lilino uswe tukusūbīla ukuti Kyala ikututulaga uswe ukukīndilīla.

³ Lilino, nkundwe gwāngu ābūkile nu kwakwēga i bolodi-ndītu kuno, lōli iyēne yo—iyēne yo mbīmba fiyo, iyēne itolo yitikufika pamwanya ukufwana mma. Popāpo kilabo, ena, une nisa kugela ukutēndekesya iyēne pamwanya apa, ukusyūtūsya iyēne pamwanya mmwanya nu kupela iyēne ukuti . . . Une ngulonda ukulaba panja ifindu fimo ifikindanekindane ifi une ngulonda ukulingania, ukuti umwe mubagile itolo . . . kangi itolo ukuti umwe muyege basisimikisyi ukuti umwe naloliloli mukupilikisya Ikyene.

⁴ Kyālipo kula . . . Ikilo kya mmayolo, pamo mmayolo ikyene kyāli, undindwana gwangu unnini, Sarah, akene kāli luko lumo kamogi. Māma na une twākētāga pamwanya pa kakalatasi kāke akanini; umwēne ēgāga utusīmbe twāngu. Kangi umwēne āli na kilikyosa pāsi itolo kanunu, Yesaya na Matai na filifyōsa. Kangi kubumalikisyo itolo ku bumalikisyo bwa—bwa kalatasi, umwēne āli “Kangi—kangi ubufwe . . . Ilipūmba likaya nu buponjoli nabumo mu iyēne, kangi u bufwe bwāli nu lulīla lwāke lwāsopoligwe pānja.” Umwēne ali kifuki fyīnja fihano-na-fibili mbukusi. Kangi polelo umwene mbuyo bwakuya

nu “Busetuli,” umwene alinkuti, “Buku gwa busāmbūke.” Ena, ikyo kikubonesya ukuti abene bikulonda ukugela ukwega ikindukimo, mulimosa, bule abene? Une ngwinogona undindwana unnini gwa Nkundwe Collins, umwene itugesye kunyuma kula, kangi abene bāsimbile (“Busāmbūke?”), “Lisiku lya sāmuko,” Nkundwe Neville ikuyoba. Umwēne ikwītikisania nu mwēne. Une ngusakikisya uswe twesa tukufimbilisigwa ukubomba ikyo.

⁵ Ena, uswe naloliloli tukuya na kabalilo akakulumba. Mwe, u lusayo lwa Ntwa. Une naabukile ukufunda ulubunju ulu, nkyumba, itolo ukufuma papo une mbatwalege abana ku sukulu, kangi itolo ukusōka panja pa kabalilo aka kakīndilēpo; itolo ukuya na kabalilo akanunu. Nkilo, nāfūndile mu luko mpaka kwilīle, kangi.

⁶ Kangi ukufwana isala ya bubili-na-sinda ndubunju abandu bamo bikwisa ukusuluka ukufuma kumwanya kululu, abēne batwāgile uswe. . . bālīnyēgile une kula ukwīputīla undindwana unnini uyu āfwāga. Kangi une nsisimikīsyē u Ntwa isakundeka umwēne ukuya kanunu. Abēne itolo bikwisa ukusuluka, injila yōsa ukufuma ku Bedford, Indiana, ukunsuma u busūme ukuti undīndwāna unnini īputilīgwe akabalilo kala. Abanyāmbāla babili bafumile pakuya mu lukomano ikilo kyamayolo kangi bālyēndisye injila yōsa ukufyūka kula, polelo injila yōsa ukusuluka pāsī, polelo injila yosa ukugomokela kangi. Lumo ikilo kyosa mu kwendesya. Kangi polelo, ikyene kyo kinunu ukumanya ukuti abandu bali nu luko lula ulwa lusubilo kangi bikwitika Kyala.

⁷ O, ilyene lyo lisiku ilikulumba ili uswe tulimo nu bumi. Kangi uswe tukugūlila lilino, pa ngulilo sya kipānga isi, itolo ukuya ni fīngipo kangi ukōngelelāpo.

⁸ Lilino uswe tukugela ukwānda panini nukwandanako kila kilo, ukuti uswe tusāte pānja nubwāndāne. Umwe mukiganile ikyēne kanunupo? Kangi ikyo kikwitikisya abandu aba bikufimbilisigwa ukubomba, ukubuka ku kāya ukuti abene babagile ukubuka ku mbombo. Nkilo kyamayolo uswe twali panja pa maminiti mahano, kalongo ukufuma pa sala ya lwele-na-yimo, pamo pabunini fiyo une nāmālisīsyē. Kangi polelo uswe tusangalwīke ukuya nabo abalumbilili abayāti bōsa nkati na uswe ikilo iki. Kangi une—une. . . Nkundwe Junior Jackson, Nkundwe Carpenter, nu nkundwe gwītu ukufuma ku kipanga kula, kangi bīngi abangi pa kigemo apa na panja mu lukomano.

⁹ Kangi une nābūlīgwe umwīsyūgu ukuti umwinangu umpala fiyo uyu āli na une mmigunda gya misyoni, Nkundwe na Kalumbu Andrea ukufuma kubutali nkati mu China, āli mu lukomano nkilo kya mmayolo. Ko kabalilo kanunu kaki uswe twali nabo palikimo ku Jamaica ikyinja kya mmayolo. Uswe twali na kabalilo akakulumba, une nāli kula ku kaya kabo.

Kangi mwe, linga . . . une nguswiga linga Nkundwe na Kalumbu Andrea ali apa ikilo iki mu—mu lukomano? Inyumba iyi yikayengigwa kanunu itolo, polelo . . . Ena, itugesye kubutali kunyuma mu nyuma. Une nguswiga linga umwe mubagile itolo ukubomba bo ulu ukwima pa malundi gĩnu, Nkundwe na Kalumbu Andrea, itolo pa kabalilo. U Ntwa abasaye umwe. Uswe tuli basangalufu fiyo ukubabona umwe, Nkundwe na Kalumbu Andrea. Une nababilikile abēne ukwīsa ukufika ikyĩnja kyammayolo akabalilo kākō une nāli kula.

¹⁰ Lilino, komma ukuyoba ikyene mu kuyapo kwabo (une nāyaga pakuyobapo fīngipo, loli une ndisakuyoba ikyene lilino), loli abene bali iki une ngukólela abamisiyoni abanalololi. Linga abene bikwisa muno kilabo nkilo, ukuya na bene ukuyoba apa itolo bo tukāli uswe ukwisa muno. Une ngulonda umwe ukupilika iki naloliloli imigunda gya misiyoni gikusanusya, akabalilo kākō abēne bāli kunyuma kubutali fiyo nkati mpaka abēne bakāli nukuya nakyo nakimo uku . . . Ena, abene bali . . . Une ngwinogona ikyene kyāli fyiinja ni fyiinja ni fyiinja abene bāli kunyuma kula, kangi abēne nasiku nukuti bākētīlēmō siku ni ligali limo pamo i sitima yimo, pamo ikindu kīngi kimo, kuli ifyiinja ni fyiinja. Kangi mūmo Kalumbu ābagile ukupela unkate gwābo ukufuma mu . . . Mūmo umwēne āngāli ikutika ugwēne mōsa. Kangi . . . Lilino, ikyo kyo naloli ntumigwa. Nkundwe Andrea āli ni sindano yimo nu ndisi kangi umwēne āli dokotala, umwēne abasonaga abēne lōsa akabalilo kākō abēne balepuligwe. Kangi une ngwinogona akabalilo kako u mwāna yula . . . abana bikwisa pala, Kalumbu Andrea lumo āli mpāpīsa-bana kangi u Nkundwe Andrea u ngānga. Abēne itolo bāsūbile pa bēne.

¹¹ Kangi polelo akabalilo kākō abamisiyoni ba . . . ukufuma ku England, i Misiyoni Gyapentekosti gya England, alinkuti abene bāli “bakangale fiyo ukugomokela mu ngunda,” (Une nisa itolo ukubabula umwe bo bwīnginki ubumisiyoni abēne bali, abēne bakayaga pakwēga nakimo ikikota ikipepe nu kwītūgāsya pāsī) abēne bāgomokile kulakula pa bēne, ukugomokela pānja mu Jamaica kangi pānja bikubomb’ubumisiyoni lilino. Nkundwe Fred Sothmann na une apa twāli nu lusako ulwa kubūka ku kāya kābo nu kuyāta na bēne, kangi ko kabalilo kanunu nki abēne bātunāngīsyē uswe; ukuya—ukuya banoge mūmo a Bakristi babagīle ukuya. Kangi une ngubabūla umwe, une ndikuyoba iki uku . . . Une kinunupo mbape akamela-ka-kaluba akanini lilino ukukīnda ingāta ukufuma pāpo abēne bakīndīle. Une ngubabūla umwe, abēne bo naloliloli Bakristi. Kangi une nālimbūlīle unkasi gwāngu ukuti Kalumbu Andrea āli yumo mwa bakīkūlu banyāfu ukukīnda, abanunu ukukīnda-bosa aba abakīkūlu ba Kikristi u mūndu ābagīlēmō siku ukwāgana. Umwene yo itolo . . . akayilo kake kabumbigwe mwa Kristi, yope; kangi Nkundwe Andrea, yope. Popāpo, une nsisimikīsyē linga umwe

mwēsa mukubabona abēne aba bālimikigwe itolo mmwanya, une nalondaga ikipanga kyosa iki ukuponania amaboko gabo nu kupilika abene bo abene bakāli bakasokapo.

¹² Lilino, kilabo, u Ntwa iganege, fiki, uswe tuli. . . kilabo nkilo uswe tukwānda pa ngulilo ya kipanga yakibili. Ikilo iki uswe tukwānda pa ngulilo ya kipanga kyākwānda. Une nsisimikisye u Ntwa ali nu lusayo mbukyūngilo kuli uswe.

¹³ Kangi kumbukilaga, mumo une njobile pabutasi, utubalilo tumo pa findu ifi uswe tubagile ukusitakwitikisania pa fyene mumo—mumo ubumanyakyala buyilile. Kangi mīngi ga madeti une ngwēga ukufuma ku basyambukulu ababwānalōli, aba mbwanaloli bakaya bakwikyēla mu lubafu lulilōsa, abene itolo bāsimbile ifundo, kilikyosa ikylene kyāli, iki ifipanga fyābombile. Kangi une. . .Ena, ikiyabo Kyabunyakyala kya bulinganio, une ngugela ukukibika ikylene pala nimwene, ikinunu ukukinda iki une nkimenye bulebule. Kangi utubalilo tumo linga une nguyoba nubugasi panini pamo mbusakisyo ngati ulo, une ndikusanusya ikyēne mu njila yila. Aligwesa amenye ikyo, uyu amenye une, ukuti une ndikusanusya ukubomba ikyo mma. Une itolo ngulonda. . .Lōli ukuti tutēndēke ifūndo yimo yimate, ugwe. . . Itolo ngati ukukomelela u nsumali mu kitapwa, linga ugwe itolo kusomekapo ugwēne pamwanya pala, ugwēne gutisa kukolelela. Ugwe kufimbilisigwa ukomelela ugwēne pāsi nu kubyōndolēla ugwēne, ukutēndēka ugwēne ukukolelela. Kangi ikyo kyo iki une ngugela ukubomba. Polelo ikylene kikaya ukuti une ngugela ukukanikana, panongwa yakuti une nguyoba kuli i fipanga-fipāgūke fyosa na fyosa bo ifyo, popāpo ikyēne kitikubōmba. . .ikyo.

¹⁴ Une bwīla njobile, ngati ukusimb'ikimanyilo ing'ombe. Une ngukumbukila ifyinja ifi fikindilepo une nalitugesye ilisiku limo akabalilo kako abene bāli. . .bāli nu bubūngānio bwa mubulēnge, ukwēga i ng'ombe mmwanya mmatēngēle, kangi une nātūlile ukubopesya i ng'ombe mmwanya ku i, iki abēne bākōlile u lupaso lwa kukūla kūko i Hereford Association yikulyesya i—i Kikoga kya Kisōko Kyālutamio. Kangi une nālītūgēsye pala ni kilūndi kyāngu kyātulikigwe pa mbembe ya sadulo, ngukukētēsya untimi bo umwēne ikukētēsya ing'ombe isi sikubūka ukukinda pa lupaso lwa lukūlo.

¹⁵ Lilino, ugwe kufimbilisigwa ukuya ni. . .apa po pāpo ugwe kubūka ukukilania ikyūma kya sikali, kangi ugwe kufimbilisigwa ukubūngānia i tāni yimoyēne ya līsu bo ukāli ugwe ukubīka i ng'ombe yimo pa ndeka yila. Kangi i kibaga kilikyōsa kikutwāla i līsu lilīngi buno, ing'ombe sinyīngi buno, polelo abēne babagile ukwītikisya isyēne.

¹⁶ Lilino, isyēne syābūkāga ukukinda mula nu luko losa lwa sīmbo pa syēne. Simo mwa isyēne syāli na “Bar X.” Tāta. Grimes palapala palubafu na uswe pala āli na “Diamondi T,” u T pa

lusulo lumo lwa diamondi yimo. Pāla kyālipo kila “Lazy K,” palapala pamwanya pa ntu gwa Kisōko Kyalutamio. Isyītu syāli u “Turkey Track.” Itolo pāsi pa uswe syāli sya “Tripod.” Kangi pala lwālipo uluko lōsa ulwa sīmbo lukubūka ukukinda ikipata kila.

¹⁷ Kangi une nākētēsīsyē u nkētēsī akakētēsyağa ngamo siku fīyo ku sīmbo sila, umwēne akakētīlēmō siku ku syēne. Utubalilo tumo syāli pa lubafu lwa kīmāma lwa ng’ombe, popāpo umwēne akābagīle ukuti ākētīle u lusīmbo. Polelo ikyene—ikyene kikāli ukuti umwene āketesyaga u lusīmbo. Loli ikindu kimokyene umwene aasisimikiisye, ukuti ing’ombe nayimo yabukile pasi pala pene papo iyene yali ni kikole kya lilopa mu mbulukutu yake. Iyēne yafimbilisigwāga ukuya imbelelesye mpupāpīgwe Hereford kisita apo iyēne yikabagīle ukubuka mu litēngēle lila. U lusīmbo lukātēndike ubukīndāne bwīngi fīyo mma, lōli ikyēne kyāli kikole kya lilopa. Kangi une ngwinogona ikyo kyo iki ikyene kisakuyaga ku bulongi. Ikyene kitisa kuya kyo kimanyilo nki uswe tukufwala, lōli Umwene isakulondesyaga i kikole kya Lilopa, “Akabalilo kāko Une nguketa i Lilopa, Une ngwisakubakilaniaga umwe.”

(Lilino, une ndi itolo panini nsobi, Gene, bule une?) [Nkundwe Gene Goad ikuyoba, “Ikyakuyobelapo *iki* kigomokesy’amsyu.”—Nsimbi] (Ukugomokesy’amasyu. Umma ndaga. . . Ukwene ko kōnganikāna pakati pa fibili, ngimba uko kutalusya?) [“*Iki* kyo kinunu kila kangi *kila* kikaya kinunu fīyo mma.”] (Umma ndaga. Ndaga ugwe Nkundwe Gene. Umma ndaga.)

¹⁸ Lilino uswe tukugelaga ukusōka panja nukwandana kangi ikilo iki, ukuti uswe tubagīle ukugomokela kilabo nkilo nukwega ingulilo isi. Kangi une ngubabula umwe, ikyene kyo kikafu fīyo kwa une ukukolelesya kunyuma fimo mwa findu ifikulumba filambalele pasi pa lugenge lwa nsebwe; itolo ukugela ukusōsa ifyēne pānja fyōsa mu kilo kimokyēne. Umwe mumenye, ikyo kyo luko lwa kipeligwa kyangu, loli uswe itolo tukufimbilisigwa ukukikolelela ikyene kunyuma panini mpaka kila kilo.

¹⁹ Lilino, itolo bo tukāli uswe ukwānda ukwīgūla i Būku ilikulumba, nguswiga linga uswe twābagīle itolo ukwīma pa kabalilo itolo kuli. . . Andula ubuyo bwaako ubwa. . . bo uswe tukwiima, bala baabo babagiile. Kangi unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino, nubusisya, kuli i lisyu lya lwiputo:

²⁰ Gwītu Tāta Gwakumwanya, uswe tukusegeléla i Kikota Kyāko ikikulumba, ukwisa kisita kuyugānia kwa lwītiko, panongwa yakuti uswe tukwisa panongwa yakuti uswe tusōngigwe ukwisa. Uswe tukabagila ukuyoba uswe tukwisa mu ngamu ya kipanga kimo pamo ikipaguko, pamo mu ngamu ya kipanga iki, pamo mu ngamu yītu yēne, panongwa yakuti uswe tutisa kuyaga basisimikisyi isya ikyo, kali uswe twābagīle

ukwēga ubupilikisigwe ubu na Kyala pamo mma. Lōli akabalilo kākō Yeso ātubūlile uswe, “Ugwe nsuma Tāta kalikōsa mu Ngamu Yāngu, Une nisakubōmbāga ikyēne,” polelo uswe tumenye uswe tukwisa mu Ngamu ya Yeso, Ugwe kutupilikaga uswe, Tata.

²¹ Uswe tuli basangalufu fiyo bo uswe tukubala isya bafwilila ba masiku aga gakīndīle, mumo abene bamyātike ubuketi bwabo ni lilopa lyabo lyene, polelo, Tāta, ikyene kikutupela uswe ukwipilika ukuti uswe tukubōmba panini fiyo mu lisiku ili. Kangi une ngukusuma Ugwe, Ntwa, ukuti Ugwe kutuswaga ulwītu—ulwītu—ulwītu ulusūlo, bo uswe tuyīlile, isya mbombo Yāko. Kangi uswe tukusuma ukuti Ugwe kutupakaga uswe akabubili bo uswe tukubala isya Lisyu Lyako, nu kukēta u bukubilwe ubu bwātswāligwe ukusyūngutīla mmasiku aga gakīndīle ukutēndēka lōsa u busīmbe bwa iki ikikulumba i Kipānga ikiguligwe kya Kyala gwabūmi.

²² Une ngukusuma Ugwe, Tata Gwakumwanya, ukuyoba ikilo iki ukwisila mwa uswe panongwa yakuti uswe tukamanya ikyakuyoba; uswe tukugūlīla itolo kangi uswe tukusūma ulwīpūto ulu apa panongwa yakuti uswe tuli mu Kuyapo kwa Kyala mu Kipanga Kyāke, kangi uswe tukusuma ukuti u Mbepo Mwikemo uyu ali pa bandu aba isakubungāna a maka Gake palikimo ikilo iki nu kuyūgānia pānja i Nongwainunu ukwīngila mu ndūmbūla yilyōsa, uyu isakutupa uswe ubwime ubupya nu lusubilo ulupya ku ngulilo iyi yikwisa nkyēni. Pāga ikyēne, Ntwa, kabuno uswe tukukēta umpiki gwa māfilu gukumesya pānja utumela twāke kangi Israeli ikuya kikolo, kangi a masiku ga Bāpānja gikusimilila ukusōkāpo kangi gabaligwe, kangi uswe tukulondalonda u kwisa kwa Ntabuli unkulumba, ugwītu Ntwa Yeso Kristi.

²³ Endaga pakati pa uswe, Ntwa. Mumo kwāyobelīgwe ikilo iki, “Ugwe kwenda pakati pa fikolekelo fya bakāndulo,” polelo enda pakati pa uswe ikilo iki, Ntwa. Kangi sōka indumbula syitu isya bunyalī ubu buli pankyeni, kangi tupaga uswe ubupilikisyo bwa Lisyu Lyako, kabuno uswe tukusuma ikyene, mu Ngamu ya Yeso. Ameni. Mubagile ukwitugasya.

²⁴ Lilino, bomūmo une njobile kila lisiku, une ngugela ukwēga itolo bu bwīngi bwa ifi fisīmbigwe pa kalatasi bomūmo une nububagililo mbagilile, isya tubalilo, amabuyo, na fyōsa bo ifyo, panongwa yakuti ikyēne kyo kyakubōmbīgwa kyasyambukulu iki uswe tukusegelélako. Ikyēne kifumile pakuya ikyāmbukūlu, kangi lilino uswe tukusuluka pāsi nūswe, ukufwanikisya ikyēne ku kabalilo kala.

²⁵ Lilino, Pandungu kulubunju kangi Pandungu kunamayolo... pamo pa Ndungu nkilo, ndigi, uswe twāli na kabalilo akālwmīko. Une nsisimikisye uswe tubombile. Une nābombile, nimwene. Kangi isya Busetuli . . .

26 Lilino, ngimba uswe tukufunda fiki? U Busetuli bwa Yeso Kristi. Kangi uswe twäkyägile fiki ukuti Kyala änängísye ubusetuli kangi Uyu Umwene äli? I kindu kyäkwánda uswe tukwäga, ifya busetuli bösa, ukuti Kyala ätëndike ukumanyigwa Yüyo Umwëne äli. Ukuti, Yeso akäli mündu gwäkitatu ugwa butátu mma, Umwëne äli butatu mwa bösa. Umwëne äli fyosafibili Tâta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo. Kangi bula bwäli busetuli. Kana kosa bwäyobile mu ntu gulagula, ukuti Umwene äli yo Kyala Mwenemaka; Umwëne yüyo äli, uyu ali, kangi isakwísäga; u Nsisi kangi Kimela gwa Davidi.

27 Lilino uswe tukusyägänia, polelo, ukuti mu fïndu ifi uswe tukuyaga pakugela ukwëlúsa lösa i kindu kyösa, panongwa yakuti une ngamanya akabalilo kako uswe tukupilikamo siku Ubwene kangi, lumu nasiku, mpaka akabalilo katisakuyaga kangi mma nukusimilila mwa Syëpwa. Kangi lilino, bo une nguyoba, babagile ukuyapo abakundwe bingi, abamanyisi kubutali kanunupo ukuyoba iki ukukinda mumo une njilíle, kangi lumu bábägile ukuya nu lusanusyo ulununupo ku kyene, loli Kyala abikile ikyene pa ndumbula yangu ukubomba ikyene kangi polelo une nguyoga nsyobi linga une ngäyobile itolo katikati iki une ninogonaga kyäli kitalusye. Muketile? Polelo, une—une akabalilo kosa ngulonda kyapabwelu pankyeni pa Kyala, pa tubalilo tosa, ukuti “une ngabeka mma,” mumo Pauli äyobile, “ukubasoka umwe pamusi na pakilo, na mäðsi, ukuti i kipanga kibagile ukuya mbwímilo akabalilo kala.” Linga balipo abayönge balibosa, ililopa litikuya pa maboko gangu, panongwa yakuti une ngulonda ukuya mwëlusye ni lilopa lya bandu bosa akabalilo kala. Polelo linga ugwe kukïndana, fiki, ikyo kyo, itolo mu njila yabwïnàke nnunu, ikyo kisakuyaga itolo kinunu. Lilino, löli, lumu u Ntwa isakusetulaga ikindukimo iki kisakutulaga uswe twesa, palikimo.

28 Lilino, ikindu kyakwanda, uswe tukuketa ukuti Umwene alisetwile Mwene. Lilino uswe tukupilikisya Uyu Umwene aali.

29 Lilino, ukukïndilíla päsi, mümo une nätëndekígwe ikyäkwändísya kila isya kunyäfíla, nu lösyö mu ngamu ya “Tâta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo” ukuya lösyö lwa kiKatolika kangi komma i kiProtestanti pamo u lösyö lwa Lwitikano Ulupya, une ngusubila une ndendike ikyene kyäpabwëlu. Kangi une nunsumile umundu aligwesa uyu abagile ukunnangisya ilisimbo lya Lisimbo kuko aligwesa alyosigwemo siku mwi Bangeli pamo mpaka u Lukomano lwa Laodikiya küko abëne bábümbíle i kipanga kya Katolika, küko aligwesa alyösigwémo siku mu ngamu ya “Tâta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” nälämba isaga nangisya une. Kangi une mbagile ukubíka pa nyuma yängu, “nsololi u nsyöbi,” nu kubüka ukukïndämo mu lukïndi. Lilino, une itolo ngupela ikyo. . . komma ukuya kikafu, loli itolo ukubanangisya umwe ukuti ikyene kyo Bwanaloli. Muketile?

³⁰ Lilino, polelo i Bangeli likusetula Umwene apa, ukuti Umwene yo Kyala Mwenemaka, nyöfu pakati pa uswe. Muketile? Nayumo Tâta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo; ikyene kikaya bakyala batatu mma, pamo u Kyala yumoywene atumuligwe mmabuyo matatu. Ikyène yo Kyala yumoywene uyu äbömbíle mbubombelambombo mutatu: u Bwatâta, Bwânubulumiana, kangi u Mbepo Mwikemo. Kyala ikwisengamia ukufuma mu ngunda gwa Edeni, ukugela ukupela injila Yâke ukugomokela mu ndumbula sya bundu, ukuya nu bumi nu kuya banabalumiana na banabalindwana ba Kyala kangi nu Mwene. Uyo yo Kyala pamwanya pa uswe, Kyala na uswe, Kyala mwa uswe. Uko ko kukindana. Muketile?

³¹ Kangi lilino ifindu fila, kangi i Bängéli likusetula ukuti kangi yo lösa ayobíle ikyène mu ntu gwa 1 gwa Busetuli; ili lyo i Bûku lyène mu i Bängéli, mu Lwítikáno Ulupya, ikilündiko kyösa ikya Lwítikáno Ulupya, lyo lyène i Bûku ili Yeso äbíkile ikifüngilo Kyâke Mwène pamwanya. Kangi Umwene alinkuti, ikyakwanda kya Ilyene, “Nsayigwa yo umwene uyu ikubala kangi umwene uyu ikupilika.” Kangi kubumalikisyo, Umwène alinkuti, “Linga u mündu aligwesa isakusösyápo ikiyabo kilikyosa kya Ilyène, pamo uköngeléla kalikösa ku Lyène, kilakila kisakwegígwaga, ikiyabo kyâke, ukufuma mwa Bûku gwa Bûmi.” Polelo ikyene kyo kigune kwa aligwesa ukwega kilikyosa ukusosyapo, ubu bo Busetuli ubumalisye ubwa Yeso Kristi. Polelo linga uswe tukupela Umwene batatu, umwe mumenye iki kibonike. Muketile, ingamu yako yikusösígwa panja.

³² Kangi na yumo, komma ugwa kiProtestanti, nakimo ikipänga ikyapakwânda kyalítikèmo siku mu bakyala batatu. Iyène yâli nöngwa ingulumba ku Lukomano lwa Nicaea, kangi bosa-babili ba bëne bábúkile pa sâmba; pânja injila *iyi*, ukuya ukuyoba. A ba *butatu*, abandu aba butatu aba balitike mu butatu, aba kubumalikisyo balinkubûmba nkipanga kya Katolika, abène bábúkile ku butátu bösa, ukumpela Kyala “batatu” bându. Kangi kyaalipo kimokyene iki kítikaga ukuti Kyala äli “yumo,” kangi abene babukile ku lubafu ulungi ukuya *bumobwene*. Bosa babili ba abene basobi. Kyala akabagila . . .

³³ Yeso akâbagíle ukuya tâta Gwâke mwène, kangi pamo'mma abagíle Yeso ukuya na tâta nu Mwène ukuya . . .pala ängâli bâli bakyala batatu. Ikyene—ikyene kikâbagíle ukubomba. Panongwa yakuti linga Umwene ali na tâta, kangi u tâta yo nnyambala uyungi palubafu lwa Umwene, polelo Umwene äli . . .kangi u Mbepo Mwikemo yo uyungi, Umwene yo mwâna u nsígwána. Ili Bangeli lyâyobile ukuti u Mbepo Mwikemo äli yo Tâta Gwake. Kangi linga uswe tuli nagwe Mbepo Mwikemo, polelo umwene akaya yo Mbepo Mwikemo, umwene yo Tata mwa uswe mu ngamu ya Mbepo Mwikemo, ukubömbéla imbombo ububömbelambombo mwa uswe, panongwa yakuti

ikyēne kyāli akabalilo kamo mwa mundu ikukōleligwa Mbepo, kangi ikugomokela kangi Ikyene kili mwa uswe lilino, yulayula Yehova Kyala. Muketile?

³⁴ Bakayako nabamo abakyaala batatu. Abakyaala batatu bo bwiputafifwani kangi bwapanja, kangi ikyene kyangwaligwe ukukilania. Kangi linga ugwe itolo kusalaga ukukindāmo u ndungu kangi komma ukuya gwa lusalo, loli ketesya, ega ikyene, isyambukulu. Ega simo isyambukūlu une ngubomba pamo aligwēsa, ikyambukulu kilikyōsa. Itolo kikwītikisya ukumanya ikyēne, ukuti isyambukūlu syōsa sikwītikisania kimokyēne. Abasyambukulu bala bakaya nakyō nakimo ikyakubōmba nu lubafu lulilōsa, abēne itolo bīkyēlile mu fundo, iki kyābonike. Kangi kētēsya katikati mūmo ikindu kila kilinkwāfulila nkati mwa Luteri nukusōka panja ukwisila mwa Wesley, kangi polelo kilinkuyweluligwa mmasiku ga bumalikisyo, ulosyo mu ngamu ya “Tata, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo.” Itolo kētēsya kūko ikyēne kikwisa mu kipanga kya Katolika, mu Ngulilo sya Ngīsi, ukusōka panja ukwisila Luteri, ukusuluka ukwisila mwa Wesley, lōli pakati pa Wesley na Laodikiya (ku bumalikisyo) ikyēne kyābagile ukubīkigwa pabwelu. Uko ko kutalusya. Lilino, kangi iyo yo syambukulu syosa, kangi komma isyambukulu syene, loli iliyene lyo i Bangeli.

³⁵ Kangi lilino, ikilo iki, uswe tukusegelēla i Ngulilo sya Kipanga Ihano-na-ibili iki kyāli fipanga fihano-na-fibili ifi fyāli mu Asia Nnandi nkabalilo ka busimbe bwa Būku. Ifipanga ifi akabalilo kala fyabagile ukuya ni fyakubagilila fya ngulilo sya kipanga isi syayaga pakwisa, panongwa yakuti. . . Fyalipo ifipanga fingi ukukinda fila, ikipanga kya Bakolose kangi fingi ifingi pa kabalilo kala, lōli Kyala āsalilēpo ifipanga ifi panongwa ya fyakubagilila fyābo.

³⁶ Lilino, uswe tukwaga ukuti Umwene imile pakati pa fikolekelo-kandulo fihano-na-fibili ifya golidi, Umwene āli nafyo nkiboko Kyake indondwa ihano-na-ibili. Kangi indondwa ihano-na-ibili sila, Umwene alinkuti, mu linandi lya 20 ilya ntu gwa 1, ukuti “Abene bo bandumi bahano-na-babili ku fipanga fihano-na-fibili.”

³⁷ Lilino, mu i Bāngēli abēne bakāpilikisye u Busetuli ubu. Panongwa yakuti, kyo kinununki iki ikyene kikubombaga ku bene ukuketesya nukugūlila linga abene bāmenye pala pisakuyako ifyinja maelifu bo Yeso akāli ukwisa? Ikyēne kikāpigwe ku bēne.

³⁸ Kangi une nguyoba kwa iki, kwa umwe bandu apa, umwe bandu ba kiKatolika, kwa umwe baLuteri, kwa umwe baMethodisti, na fyosa bo ifyo, ikyēne kikāpegigwe kwa Martin Luteri, u Lumuli ulu luli pa Lisyu umwisyugu. Pamo'mma ikyēne kyāpigwe kwa Yōhāni Wesley. Yōhāni Wesley ālūmbilile ubukemesigwe ubu Luteri akisēnie pamwanya. Kangi

u Lumuli lukwisa muno uswe tuli nu bufumbwe bwa u Lumuli. Kyala ikuyoba Ikyene, kangi Ikyene kitikwiguligwa kwa uswe panongwa yakuti Ikyene kifisigwe ku maso gitu mpaka i lisiku ili Kyala abagile ukusetula Ilyene. Nguswiga iki ikyene kikuyaga ukufuma pāpo uswe tukusōkāpo? Ena, une nsongigwe ukuti filipo fingi, fiyo ifi uswe tukamanyapo nakimo. Uko ko kotalusya. Filipino i Fungilo Ihano-na-ibili, linga uswe itolo tukwega i Buku lyōsa ilya Busetuli, ikyo kifungigwe ku nyuma kwa Būku. Ikyēne kikaya nukuya...kikasimbīgwa mwa Būku. Kangi i Fungilo sila syo syākwigūlīgwa mula mu ngulilo ya kipanga iyi, kangi isyambutitu ihano-na-ibili isyabumalikisyo isya Kyala sikuyaga simanyi-...simanyigwe. O, une ngulōnda itolo ukukyūnga ikyēne kyōsa mmapepo kangi ukubūka ukukīnda Ikyēne. Ena, nkulumba! I Ngulilo sya Fipanga Fihano-na-fibili.

³⁹ Bo Danieli āpilike ifilūdūma fihano-na-fibili, kangi ākānisīgwe; kangi Yohani alinkupilika a masyu, kangi u Buku uyu afungiligwe, kangi inyuma ya Buku yimyatiligwe ni Fifungilo fihano-na-fibili, lōli mmasiku ga Fifungilo ifi ukwīgūka, “Ikyakubutitu kya Kyala āngāli kikumalisīgwa.” Mmasyu agangi, Kyala isakumanyigwāga ku Kipanga Kyāke; komma mu bāndu batatu, lōli ukuya Mūndu yumoywene. “Ikyakubutitu kya Kyala kisa kusetuligwaga,” kangi akabalilo kako ikyo kyasetuligwe kubumalikisyo, polelo ifyakubutitu fihano-na-fibili fyābagile ukwiguka ku Kipanga; panongwa yakuti, nkati mula, i Kipanga kikwitugasyaga pāsi pa bupakigwe bwa Mbepo Mwikemo, Umwēne ikwēnda nkati na pānja nukunāngīsya ifimanyilo Fyāke ifya kuya mūmi kangi pakati pa uswe, ukwitugala pakati pa uswe, kangi uswe polelo tukwiputa u Kristi gwabumi uyu ali pakati pitu.

⁴⁰ Komma siku ukulondesya ifipanga ifinywamu ni findu ifinywamu. Akabalilo kako uswe tukufika ku ngulilo ya kiPentekosti iyi, ugwe naloliloli kukēta kuko abene bātāgile lōsa. Kilakila ikipanga kya *Laodikiya* kikusanusya “kikabi, kyakulondigwa kya nakimo,” kangi ngelebune, bagunigwe, bafwamaso, bapelakisa, kangi bakakimanya ikyene mma. Muketile? Abene basookile panja ukufuma pa hela ingulumba, kangi imiyumba, na filifyosa ifingi.

⁴¹ Akabalilo kāko, i Kipānga kiyīle bwīla i—i mikupili gya kīsu. Kangi apa abēne bāli: babēngigwe na bāndu bōsa, batāgigwe pānja, mu sofū, kulikōsa abēne babāgile ukwītūgāla. Bala Bahiburi 11, kangi ega amanandi ga bumalikisyo ntāndātu pamo lwele ga ikyene, mumo “abene babēlāga paliposa ndulangalanga, kangi—kangi ukufwāla ifipapafyang’osi ni fipapafyambene, kangi bāli basusilwa, kangi batōlwe, kangi balūmbusīgwe.” Abāndu bala kula, bwisa kwīma bulebule ubukēti bwītu ukufwanikisania nu bwābo mu lisiku lya Bulōngi? Muketile, abandu bala mu lisiku lila.

42 Lilino, mu ngulilo ya kipanga iyi... Uswe tuli ni fipanga fihano-na-fibili, lilino une ngulonda ikyène kibikigwe pänja. Une ndikwinogona ukuti umwe mubagile ukuketa ikyene ukufuma kuno, lumo linga bamo mwa umwe mwabagile, une ngwilamwa fiyo ikyene, löli une ngugelaga ukutëndéka ikyène, (Une mmenye umwe mukābagile, ukwitügáya pási nkati muno), ukutëndéka ikyène Ingulilo Ihano-na-ibili sya Kipanga. Une ngukolelelaga ikyene pa kiboko kyangu ukuti umwe mwisakupilikisya.

43 Ikyène kikwanda, i Kipanga kikwanda ku Pentekosti. Ngimba alipo gwésa abagile ukukana ikyo? Umma, nkulumba! I Kipanga kyályändíle ku Pentekosti nu Lusayo lwa kiPentekosti, kangi básayiligwe na Yeso Kristi ukukindilíla mpaka ilisiku lwabumalikisyo ni Ndumi yilayila kangi u lusayo lulalula lukubombela mwa uswe. Bwáke ubutume ubwabumalikisyo ku Kipanga Kyake, Mariko 16, “Buka nkisu kyosa, ukulumbilila Inongwainunu, ifimanyilo ifi fisakukongaga abene aba bikwitika.” Lilino, ko kugu? “Ku kisu kyosa.” Kwa ywani? “Ikipeligwa kilikyosa.” Ntitu, umfubifu, ugwakiyinja, mwélu, kilikyosa ikipelígwa ikyène kyáli, ukulumbilíla i Nongwainunu ku kipeligwa kilikyósa. “Ifika ifi fisakukongaga abene aba bikwitika.” Lilino, ikilo iki uswe tukwíngíla nkati pa ikyo, itolo ukwánda ukutumula nkati ikilo iki, kila kilo ukutumulako ikimomosela ikiywāmu kya Ikyène mpaka uswe tukufika pási ku ngulilo ya kipānga yītu twībène. Lilino, uswe tukwaga ukuti bula bwali butume Bwake.

44 Lilino, ingulilo ya kipanga iyakwānda yāli kipānga kya Efesi. Ingulilo yakibili yāli Smirina. Ingulilo ya kipanga ya butatu yāli Peregamo. Ingulilo ya kipanga ya buna yāli Tiratira. Ingulilo ya kipanga kyakihano yāli Sardis. Kangi i ngulilo ya kipanga kya ntāndātu yāli Filadelfia. Kangi i ngulilo ya kipanga kya buhano-na-bubili yāli Laodikiya.

45 Lilino, ingulilo ya kipanga yākwānda yālyāndíle kifuki A.D. 53, akabalilo kāko Pauli ākasīsyé i kipanga mu—mu Efesi. Pa njila yake iya ntumigwa, umwene ayengile ikipanga ku—ku Efesi, ikipanga kya Efesi, kangi umwēne āli ntimi gwa ikyène mpaka umwēne ābütigwa’untu mu 66, ukumpela umwene ukufwana ifyinja malongo-mabili-na-fibili u ntimi gwa kipanga kya Efesi. Ukufuma pa bufwe bwake polelo uswe tukubuligwa ukuti Mwikemo Pauli... pamo Mwikemo Yōhàni unnyakyala alinkuya ntimi gwa kipanga kangi āpīmbile ikyene mu ngulilo iyi, kangi i ngulilo ya kipānga yilinkufyūkilana pamwanya ku 170.

46 Polelo ukufuma pa Ngulilo ya Kipanga kya Efesi, ukufuma A.D. 53 mpaka A.D. 170 polelo yilikwānda mu Ngulilo ya Kipānga kya Smirina iki kyāmalikile ukufuma A.D. 170 mpaka A.D. 312. Polelo yikwisamo i Ngulilo ya Kipanga kya Pergamosi, kangi i Ngulilo ya Kipanga ya Pergamosi yikwanda 312 kangi

yāmalike mpaka A.D. 606. Polelo yikwisamo i Ngulilo ya Kipanga kya Tiratira, kangi ingulilo ya kipanga kya Tiratira yālyandile ku 606 kangi yabukile ku 1520, i Ngulilo sya Ngīsi. Kangi polelo i Ngulilo ya Kipanga ya Sardis yālyandile pa 1520 kangi yamalike mpaka 1750, i ngulilo ya kiLuteri. Polelo ukufuma 1750, ingulilo ingōnge yikwisa mula yāli Filadelfia, i ngulilo ya Wesley; iyi yālyandile pa 1750 kangi yāmalike mpaka 1906. Kangi mu 1906 i Ngulilo ya Kipanga kya Laodikiya yālitugesyemo, kangi une ngamanya akabalilo kāko iyene yikumalika, loli une ngusakikisya iyene yisakubombigwaga mu 1977. Une ngusakikisya, komma u Ntwa ālimbūlile une, lōli une ngusakikisya ikyene ukufwana ni mboniboni iyi yābonesigwe une ifyinja fimo ifi fikindilepo, ikyo, fihano fya findu ifyo fitalile (ukufuma mu fihano-na-fibili) fitalile fibonike pa buyo.

⁴⁷ Ukufwana... Balinga bikukumbukila imboniboni yila, nkipanga? Naloli. Ayobile ikyo, mūmo fikuti yōpe Kennedy isakusaligwa mu lusalo ulwabumalikisyo ulu. Mūmo fikuti abakīkūlu bikwītikisigwāga ukusala. Mūmo u Roosevelt yula ābagile ukwēga i kīsu ku bwīte. Mumo fikuti Mussolini ayaga pakubuka ku Ethiopia, ubusiganilo bwāke bwakwanda, kangi angali ikwega ikyene; ikyo āngāli kikuya bumalikisyo, umwēne āngāli ikufwa ukufuma apo. Mūmo ifikulumba ifi ifi-ism āngāli fikufyūka mmwanya kangi fyōsa ukugwa ukugomokela mu Kikomyunisti; Ikihitler, kangi Mussolini, kangi Kiko-... kiNazi, na fyōsa bo ifyo, āngāli fyōsa fikugwīa ukugomokela mu Kikomyunisti. Kangi ifyinja kalongo na kimo bo fikāli ukufika, iyene yayobile ukuti “Uswe tukubukaga ku bwite na Germany, kangi Germany isakuyēngigwa kunyuma kwa konkiri,” u Lukindi Maginot. Ikyene kyabonike itolo injila yila. Yilinkuti polelo, ukufuma apo, kukwisaga ukuboneka ukuti... kikwisa ukuboneka ukuti sayansi yisakukula mbukulumba fiyo mpaka abēne āngāli bikwāta i ligali, amagali gikuyaga fiyofiyo ngati “lifumbi” akabalilo kosa. Kangi i mboniboni yila yāyobigwe papapa apa kūko i Kipānga kya Kristi kikwīma lilino, ku yaiyolo Mes-... akāya ka bapina. Charlie Kern, lumo nkiyumba ikilo iki, itūgalāga pa buyo pa kabalilo kala. Ulubunju lwa pa Ndungu lumo ukufwana isala ya buhano-na-bubili ikyene kyābonike. Kangi Ikyēne kyāyibile, “Polelo pala āngāli pakwisa ukuboneka ukuti abēne bisa kwāta i ligali ili abēne bakāfūmbwāga mma ikigōmbēlo mu lyēne ikyene kikulagililigwa nu luko lumo lwa maka.” Abene balinalyo ilyene lilino. Abēne balinalyo ilyēne lilino, mu maka ga magnito, ubulagililo bwa radara. Abēne batiku nuku... itolo ukubika u radara gwāko kūko ugwe kubūka, ikyēne kikwēga ugwe gwīmwēne, utikufimbwa ukuniōngotōla.

⁴⁸ Lilino, kangi ikyene kiyobile nkati mula, “Pa kabalilo kala, pisakuyapo u nkikulu unkulumba imile mu United States.” Kangi umwēne āfwikigwe kangi mmogi, lōli umwēne āli ngāsi

mu ndumbula. Kangi une ndinakyo mu mabraketi pa mboniboni, yope ni kalatasi yākiyinja, yilinkuti, “lumo ikipanga kya Katolika.” Kangi abakikūlu bitikisígwe ukusala āngāli bikutula ukusala u mūndu unsóbi kuli i kīsu iki. Kangi ikyo kyo iki abēne bābōmbíle. Katikati. Lilino, yilinkuti, “Ikyo kikuyaga bwandilo.”

⁴⁹ Lilino ikindu ikingi ikyene kyāyobile, ukuti... Polelo nakalinga ukufuma apo, Une nākétile i kīsu iki kikuya bo kisínga-kya-moto, itolo kipufulígwe mu tupatu. Lilino, linga ifindu fila fibonike, momumo iki ikingi. Uswe tuli ku... Iyo yo nongwa une ndi apa ikilo iki ukugela ukutwala iki nukukibika ikyene ku bandu aba ku Jeffersonville, panongwa yakuti une ngwitendekesya ukwingila mmigunda gya misyoni lululu ulu, kangi tukamanya kō kabalilo kaki aka une mbagile ukukōlélígwa panja pamo ukunyakilígwa. Une—une...uswe tukamanya ikyo. Kangi une ngulonda ukuya nsisimikisiyi ukuti une ne...nkileke ikipanga kimanye isala iyi abene bikwitugasya, panongwa yakuti Kyala Mwenemaka isakungolaga une mmelelígwe panongwa ya ikyēne.

⁵⁰ Lilino—lilino, kilikyosa kya fipanga ifi, ukufwana ni Lisimbo pala, kyāli nu gwāndūmi. Kangi u gwāndūmi āli u...Balinga bamenye iki i *gwāndumi* ikusanusya? Ikyēne yo “ntumigwa,” u ntumigwa. Kangi pala—pala bālipa a *bāndūmi bahano-na-babili* ku fipanga fihano-na-fibili, bāsanusyāga “abatumigwa bahano-na-babili.” Lilino, kangi isyene syāli ndondwa nkiboko Kyake. Kangi nkiboko Kyake aba—aba kalongo-na-babili...indondwa ihano-na-ibili isisi syayaga pakundalika u Lumuli lwa Kuyapo Kwake mu lisiku lya kilo iki uswe twalimo nu bumi. Bomūmo i ndōndwa sikundalika ku lisuba, sikupela ilyēne ukubala ukuti uswe tubagile ukwēnda, nu kutwala uswe ukusyūngutīla pa kabalilo ka pakilo.

⁵¹ Lilino uswe tukusyagania polelo, ukuti akabalilo aka, ukuti aligwesa gwa bandumi bala bāli nu buyo-bwa-mbombo nu buyo-pakisu. Kangi, bakundwe, ikilo iki uswe tutikufika ku kyene, panongwa yakuti uswe tumenye u gwandumi uyu ugwa kipanga kyakwanda, lōli ikyēne kikuyaga kīndu kyambutitu kangi kyalwīmiko ukwāga nu kukwāba ukufuma mu syāmbukūlu, panyēni pa umwe, a baandumi ba fipanga ifingi ifi. U gwandumi gwa kipanga kyakwanda aali Mwikemo Pauli, umwene aalyalile ikyene, ntumigwa gwa Kyala. U gwāndūmi gwa kipanga kya Efesi āli Mwikemo Pauli. I kipanga...Lilino, inongwa iyi une...

⁵² Lilino, abangi aba ugwe ubagile ukusitakwitikisania, loli une nitugesye pala ku masiku na masiku nkati pási pa bupūtilígwe mpaka une naalipilike u Mbepo Mwikemo ikundika une nukupaka une pa kyene. Iyo yo nongwa une mmenye. Kangi kētésya abanyambala aba bābo basalígwe, linga ugwe gwe gwasymbukulu, abēne...Balabala abanyāmbāla

aba une ndinabo apa, kangi mmenye ukwísila mu busetuli ukuti abène bâli bândumi ku kipânga kila, abene baali nu butumigwe bulabula ubu aba baabombile ku bwandilo. Kangi ubutumigwe bula bukabagila ukusanuka, ubwène bukufimbilisigwa ukusyâla pentekosti injila yôsa ukukîndamo.

⁵³ Lilino, abafundasyambukulu bitugesye apa bikuyaga pakukâníkâna na une pa nnyambala uyu; lôli pa kipanga kya Smirina, Irenaeus yo yûyo une mmenye yula âli gwândúmi gwa lisiku lila. Polycarp, mwe bingi ba umwe mwisakuyoba icyene âli Polycarp, ndigi, ugwe ubagile ukuyoba icyene âli mwene. Lôli Polycarp aligêmekisye mbwîngîpo ku kipângânio kangi ku ba Katolika, ubwîpûti ubwakwísapo. Lôli Irenaeus âli nyâmbâla uyu âyobile mu ndimi, kangi âli na maka ga Kyala, kangi ifimanyilo fyâlinkôngile umwène. Umwène âli Lumuli lwagwândúmi gwa Kyala kangi umwène âkwâbile u Lumuli ukukîndilisya ukufuma pâpo Polycarp âfumile pakukomeleligwa pamo ukugogigwa, âsimisigwe, polelo Irenaeus âli yumo mwa bafunda bake, kangi Polycarp âli mfunda gwa Mwikemo Pauli . . . pamo Mwikemo Yohani. Kangi polelo Irenaeus âlyegile ubuyo bwake, kangi umwene âtwele u Lumuli.

⁵⁴ Kangi u gwândúmi gwa—gwa Pergamosi âli yo nkulumba Mwikemo Martin. Une ndikwitika ukuti aliko unnyambala unkulumbapo itugesyemo siku pa kisu, panja pa Yeso Kristi, ukukinda Mwikemo Martin. Maka? Abagogi bikwîsa ku mwène ukubûta untu gwâko (umwene aalítike mu fimanyilo ni fiswigisyo, kangi u Lusayo lwa kiPentekosti), kangi akabalilo kâko abène bâbúkile kula, abène bayaga pakungoga umwène, umwène alinkukwâba umwenda gwâko ku nyumba nu kusôsyâ ummilo gwâke pânja ku bène. Kangi akabalilo kâko u ngogi âkwâbile pânja u lûbo ukutumulako untu gwâke, a maka ga Kyala galinkuntika umwène kunyuma kubutali kunyuma ukusokapo ukufuma ku mwène, kangi umwene alinkwafula pa mafundo gake ukunsuma umwene kuli . . .? . . . Amen. Umwene aali gwandumi ku kipanga.

⁵⁵ Ifindu ifingi. Ketesya mumo umwene . . . Yumo mwa bakundwe bake bātulikigwe, umwene âli pa nsebwe gwake ukugela ukummwaga umwene, ukuketa iki kyabonike pa buyo. Kangi akabalilo kako umwene afikile kula, abene bâmâlile bâlîntulike umwène. Umwène âlambalêle agolosigwe lôsa, mfwâno, kangi ifisige fyâke fyâgutigwe panja pa ntu gwâke. Umwène âlîngile nkati ku mwène kangi alinkugwa pâsi pa fifundo fyâke kangi alinkulâmbalika u mbili gwâke ukukilania ugwâke kuli isala yimoyène, ikwîpûta kwa Kyala. Kangi a maka ga Kyala galinkwisa pa nnyambala kangi umwene alinkufyusya mmwanya, alinkwega ikiboko kyake nukusôkapo nu mwene palapala pala. Isyo syo syambukulu, itolo bo yu George Washington, Abraham Lincoln, pamo fiki-ifingi. Ikyène

kyo syambukulu.

⁵⁶ Ena, nkulumba! Mwikemo Martin āli yo gwāndúmi ku kipanga kya Pergamosi, iki, i kipānga kya bwēgi iki kikwēgela abēne kula mu Kikatolika ukufuma apo.

⁵⁷ U gwandumi gwa kipanga kya—kya Tiratira āli Kolumba.

⁵⁸ U gwandumi gwa kipanga kya Sardis, ikipanga ikifwano. . . I lisyu *Sardis* likusanusya “kifwano.” Sōka panja ni ngamu, komma i Ngamu Yāke, “Lōli i ngamu ukutī ugwe ulimūmi, lōli ugwe ufwīle.” Kētésya mūmo abēne bātwele u lōsyo lula mu lisiku lila. Muketile, ukwīsa ukufuma ku kyēne. U gwāndúmi gwa kipanga kya Sardis āli Martin Luteri, untēdekesi gwākwānda.

⁵⁹ U gwandumi gwa kipanga kya Filadelfia āli Yohani Wesley, u ntumigwa.

⁶⁰ Kangi u gwandumi gwa kipanga kya—kya Laodikiya atikumanyigwa tasi mma. Ilyene lisakuyaga lisiku limo, loli lumo umwene. . . pa kisu. “Umwene uyu ali ni mbulukutu. . .” [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi]. . . amenye iyi yo ngulilo uswe tulimo nu bumi. Kyala isakubōnga u kulonga kwa ikyō.

⁶¹ Lilino, kētésya lilino, kangi uswe tukufikaga lilino ku Masimbo, ukugomokela ku ngulilo ya kipanga kyākwānda. Lilino une ngulonda. . . Une ndinato utundu utunini tusīmbígwe pāsi apa utu une ngunyonywa umwe mwabagīle ukupilikisya kifuki.

⁶² I kipanga kyākwānda, i kipanga kya Efesi, imbombo sya kipanga, iki Kyala aabakemeliile abene, syaali mbombo kisita lugano. Umfwalo gwabo gwaali Mpiki gwa Bumi.

⁶³ I kipānga kya Smirina kyāli kipānga ikifwīmīgwe, kyābúkilēmo ukukīndāmo mu ndamio. Umfwālo gwāli i ngiga ya Būmi.

⁶⁴ I kipānga ikyabutatu, Pergamosi, ingulilo ya kimanyisyo ikisyōbi, Sētāno ikusyōba, kangi u lwālo lwa bulagili bwapāpa, ubwēgi ku kipānga ni sikali. U mfwālo gwāli a manna amafisigwe kangi ībwe ilyēlu.

⁶⁵ I kipanga kya Tiratira kyāli kipanga kya bupāpa ikuhaha, i Ngulilo ya Ngīsi. Mfwālo gwāli maka kangi ukulagila kwa fisu, kangi u Lutōndwa Lwakulubūnju. Ikyo kyo banīni banāndi aba bakīndīlēmo ukukīsānia.

⁶⁶ Ikipanga kya Sardis kyaali ngulilo ya butendekesi, ugwamisyoni unkulumba. . . pamo komma ugwamisyoni, lōli ingamu imfisigwe, abēne bāli ni ngamu syābo bēne. Kangi umfwālo gwāli mwēnda umwēlu, kangi ingamu pa Būku gwa Būmi (iki kikufīmbilisīgwa ukwīsa mu bulōngi). Uswe twali na ikyō ilisiku limo, u Buku gwa Bumi; umwe mukulongigwa ukufuma ku Buku gwa Bumi. A Bīkēmo bikusanusīgwa nu kwēgigwa kisita ikyō, abēne batikubūka ku ikyō.

⁶⁷ Ingulilo ya Kipanga kya Filadelfia yāli ngulilo ya lugano lwabukundwe, ingulilo ingulumba iya butumígwe kangi ingulilo ingulumba iya ntumigwa, ikifigo ikiguke. Kangi umfwālo gwāli i—i mbanda. Ukusetula ingamu sya Kyala kwayaga pakuya nkati nkabalilo ka—ka ngulilo iyi, akabalilo kāko iyene yabukaga panja ukusyungutila 1906. Umma ndaga.

⁶⁸ I ngulilo ya Laodikiya yāli kipānga ikifugutifu, ikikabi, kīswile mu fyōmbo, kinabo ubufūmbwe bwa nakimo; loli baali bagunigwe, balondo, bafwamaso, kangi bapelakisa, kangi bāngelebuno. Kangi umfwālo gwali ukwītūgāsya pa Kikota nu Ntwa, bala bābo bikuponjola mu ngulilo yila.

⁶⁹ Lilino ukubulutula pāsi, ikilo iki, ukubanāngīsya umwe panini isya lukomano ikilo iki, uswe tukwegaga untu gwa 2, ingulilo ya kipanga yākwānda. Lilino uswe . . .

Umwēne asetulígwe kangi uswe tumenye uyu Umwēne ali, Umwēne yo Kyala!

⁷⁰ Lilino, ingulilo ya kipanga yālyandíle mūmo une njobíle, ukusyungutila 53, mpaka 170. Kangi (a) akāya ka Efesi, kamo mwa twāya utunywamu utwa Asia; kīngi-kingi kābilibikígwe kāya kabutatu ka lwītiko lwa kiKristi (akākwānda kāli Yerusalemu; akākibili, Antioki; kangi akākitatu, Efesi) . . . (c) a kāya ka būlisyi ubukulumba ni biashara . . . (e) i sikali yāli ya kiRoma . . . (f) i njobelo yāli ya kiGiriki. Abafundasyambukulu bikwītika Yōhāni, Maria, Peteri, Andrea, na Filipu bo bōsa bāsyilígwe kula. Kangi Efesi āmanyígwe kuli u bumogi bwāke.

⁷¹ Ikikristi ku Efesi kyāli kūko abaYuda bālitūgéle, ku Efesi. Kangi icyēne kyālyalígwe kifuki A.D. 53 pamo 55. Ikikristi kyābyalígwe kula ukwisila mwa Mwikēmo Pauli. Ukufuma apo, Mwikēmo Pauli ātāgile ifyinja fitatu ku Efesi. Pauli ubumanyisi bwāke bwāpimbile uluhaho ulukulumba ku bitiki ku Efesi. Ikiōnge, Timoti āli yo bishopu gwākwānda gwa kipanga ku Efesi. Pauli āsimbile ku kipanga ku Efesi. Nkabalilo ka Pauli icyene kyāli kipanga ikikulumba.

⁷² Efesi kikusanusya . . . i ngamu yilayila *Efesi* yikusanusya “lekelesya, hobola, selemukila-nyuma.” Kibilibikígwe na Kyala, “I kipānga ikiselemukila-nyuma.” Kyala—Kyala āfumwīsyē tāsi imbombo syābo, ulwīyūlo lwābo, kangi u bufindang’oma bwābo. Kyala ākémile ubwītūgālilo, ukuleka u lugano lwābo ulutasi, kuli ukuselemukila-kunyuma, kangi panongwa ya kupimba u Lumuli kangi mma. Efesi akāli kipanga ikisyōbígwe mma, icyēne kyātōlígwe kyēne ukwisila mu kusita kukīndilila mu lugano ulupelelesye.

⁷³ Ulutumulo lwa Efesi: Fipaso, kisita lugano, lulinkulōngolēla ku busāmbūko. I fingo: Paradiso āfingiligwe ku mponjoli, gwa bikemo ba Efesi mu ngulilo ya kipanga, ukupigwa ku Mpiki gwa Bumi.

74 Apa kilipo ikindu ikimogi. U Mpiki gwa Būmi guyobigwe katatu kosa mu Bwandilo, katatu kosa mu Busetuli. Akabalilo kākwańda ikyēne kyāyobígwe mu—mu Bwāńdilo, kyāli mu Edeni, kangi Kristi āli Mpiki. Utubalilo tutatu ugwene gwayobigwe mu Busetuli, aali Kristi mu Paradiso. O, ikyo kyo kikabi. U Ntwa asaye.

75 Lilino uswe tukwāńda untu gwa 1 gwa Efesi. . . pamo ilinandi lya 1 ilya ntu gwa 2, i kipanga kya Efesi:

Ku gwāńdūmi gwa kipanga ku Efesi sīmba; Ifindu ifi fyo umwēne uyu ikukolelela indondwa ihano-na-ibili nkiboko kyāke ikitalusye, uyu ikwēńda pakati pa fikolekelo fyākandulo fyāgolidi fihano-na-fibili;

76 Yōhāni yo—yo ntumigwa ku kabalilo kala. Ikwēńda pakati pa ifi ifikolekelo fyākandulo fyāgolidi ifi āli Yeso Kristi, u Kyala Mwenemaka. Ngimba Umwēne ikubōmba fiki? Umwēne akāyobile mma Umwēne ēńdāga mu kikolekela-kāńdulo *kimokyēne*, Umwēne ēńdāga nkati mwa fyōsa fya ifyēne. Ngimba ikyo kikunāngisya fiki? Ukuti Umwene yo Kyala yulayula, mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila, kangi mu ngulilo yiliyosa ya kipanga ku mwitiki aligwesa. Umwene ikwisa kwa . . . na Mbepo Mwikemo ku ngulilo yiliyosa kangi ku mundu aligwesa; yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila.

77 “Ukukolelela nkiboko Kyake ikililo.” *Ikiboko ikitalusye* kokuti u Bwāke “bulagili na maka.” Ikukolelela nkiboko Kyake ikililo (pāsi, ukulagililígwa) abatumigwa bahano-na-babili ku ngulilo sya kipanga ihano na ibili. O, une nkiganile ikyo. Ukuketa Umwēne ikwenda ukusyungutila ukukinda mu ngulilo sya kipanga isi, u Kristi, ikwipela Mwene ukumanyigwa ku bandu Bake ukusuluka ukukinda mu Ngulilo sya Ngīsi isi, ukusuluka ukukinda mu ngulilo yiliyosa; bo i kipāńga kilinkuya kyānyīho kangi kyākwābigwe pāńja, kangi bāmo bābūkile injila yimo kangi abāńgi iyīńgi, lōli bala abāńini abanāńdi ba kipāńga pōpe balinkūmilisya, kangi Kristi abobile na bene, ukusisimikisya i Lisyu Lyake; ikuniēmba Ikyene mulamula ukukinda.

78 Ikyene kyo kipepe fiyo ukuketa mumo uswe tulinakyo iki uswe tulinakyo umwisyugu, akabalilo kako umwe mukwanda ukufunda iki. Lilino, apa ku bwandilo. . . Une ngusubila mwesa ba umwe mubagile ukuketa pamwanya bo apa. [Nkundwe Branham ikunangisya pa bolodi-nditu—Nsimbili] Apa yilipo i ngulilo ya kipanga yimo, iyo yo Pentekosti. Ingulilo yakibili iya kipanga, yakitatu, yabuna, yabuhano, yantāńdātu, ingulilo ya kipāńga ihano-na-ibili. Lilino linga umwe mwisakukētēsya iki kifuki fiyo, i Kipanga kikwāńda pa Pentekosti. Balinga bikwitika ikyo? Umwe muketile iki kyābonīke ku Pentekosti? Polelo uswe tukukētēsya i kipanga bo ikyēne kikukīńdilīla pāsi. Ikyēne itolo kikwāńda ukusimilila pāńja panini mbwīńgipo,

panini ukukindililapo, panini ukukindilila; panini panandi, ikyène kili pāsi bo *lula* ukuya i Kipanga ikyanaloliloli kikusōka panja.

⁷⁹ Lilino, u Kristi. . .kali bo bunini buki i Kipanga kili, “Palipōsa apa babili pamo batatu bibūngénie palikimo mu Ngamu Yāngu, une nisakuyaga pakati pābo.” Akabalilo kāko abēne bibūngénie palikimo mu fiki? Mu ngamu ya Methodisti? Ngamu ya Baptisti? Ngamu ya Pentekosti? Ngamu ya Yeso! Palipōsa apa babili pamo batatu bibūngénie palikimo, kisita kupāsa bo bunini nki akēne kali. Kangi abene bisakuyaga banandi fiyo mmasiku agabumalikisyo mpaka Umwene aayobile, Umwēne āngali ikufimbilisigwa ukwisa mbibimbibi nu kutumula imbōmbo mbupīmba pamo pala āngali pikuyabo unyōfu nagumo gupokigwe kuli u Bunyakiligwo. “Palipōsa apa babili pamo batatu bibūngénie mu Ngamu Yāngu!”

⁸⁰ Lilino, ikyākwānda ikyakusyūngutīla, abatumigwa. Lilino, uswe tukukēta iki kyo bwāndilo, Pentekosti. Umwene ikwenda ukusyungutīla, u Kyala yulayula unkulumba, filafila i fimanyilo ifikulumba fyāli fyakuboneka pabuyo mōsa ukusuluka ukukindāmo mu ngulilo isi panongwa yakuti Umwēne ēndāga nkati mwa kila ngulilo. Lusayo fiki? Abandu Bāke aba bibungenie mu Ngamu Yake.

⁸¹ Une ngulōnda umwe ukukētésya mu iki bo uswe tukubūka ukukinda mu kipānga. Ikipanga *iki* kyāli ni Ngamu ya Yeso. Ikipanga *iki* kyāli ni Ngamu ya Yeso. Ikipanga *iki* kyāli ni Ngamu ya Yeso. Kangi i kipanga *iki* kyātāgile Iyēne. Ikipanga *iki* kyāsōkile panja, i ngulilo ya Luteri, ni “ngamu ukuti ugwe uli mūmi, lōli ugwe uli mfwāno.” Kāngi yikukindilila mulamula nkyēni ukusuluka mpaka u bumalikisyo bwa ngulilo *iyi*; kangi pakati pa ngulilo *iyi* ni ngulilo *iyi* kilipo ikifigo ikiguke kibīkigwe ikyo kikutwala i Ngamu yila kangi ku kipanga. Lilino kētésya kangi kēta linga ikyo kyo Bwānalōli, ukufuma pāpo uswe tukukyēga ikyēne apa mu Masimbo. Pala pakati pa—pa ngulilo.

⁸² Lilino, kilabo nkilo une ngugelaga ukuya na iki kītugesye pamwanya apa ukuti uswe tubagile ukuketa ikyene. Kangi une nisa kwisa lumo kilabo pamusi nu kulaba lōsa kuli. . . simo mwa i—i mbātiko isi une ngulōnda ukuyoba kwa umwe. Kangi linga aligwēsa gwa umwe muli ni syāmbukūlu, twāla isyēne nasyo. Pamo ega utusimbo twīnu kangi būka ukusuluka ku kyūmbakya-mabuku pamo kubuyo bumo nu kwēga isyambukulu, kangi bala ikyēne nu kuketa linga iki kyo kitalusye.

⁸³ Lilino ilinandi Iya 1. Ngimba Umwene ikubomba fiki? Umwene ikubaponia abēne.

Kwa—kwa gwāndūmi gwa kipanga kya Efesi. . . (kwa Yōhāni) sīmba; Ifindu ifi fyō umwene uyu ikukolelela indondwa ihano-na-ibili nkiboko kyake ikililo, uyu

ikwenda pakati pa fikolekelo fya bakāndulo fya golidi fihano-na-fibili; (ikyene kyo luponio)

⁸⁴ Lilino ilinandi lya 2 kang'i ilinandi lya 3, Umwene ikutūfya abēne:

Une mmenye imbombo syāko, kang'i isukuliko syāko, kang'i ubufindang'oma bwāko, . . . mūmo fikuti ugwe ubagile mma ukupubisya abēne bābo bo babibi: kang'i ugwe ubagelile abēne aba bikuyoba abēne bo batumigwa, kang'i abēne bakaya mma, kang'i ubāgile abēne ukuya basyōbi:

⁸⁵ Muketile, ulusāmbūko lula lwātalile lwālyāndile ukwīngīlila nkati, mu ngulilo yākwānda iyi. Bātalile bālyāndile palapala pala; panongwa yakuti a basaligwa kang'i i Kipanga ikyabwanaloli iki kyālonidaga ukukyunga i fūndo sya i Bāngēli, nu kukyūnga a Masyu aga Yeso āyobile nu buketi Bwāke, abēne bātalile bālyāndile ukwīkwābila ukusokāpo. Ikindukimo kyālyandile ukuboneka, kang'i bālipō abamanyisi ababusyōbi bikufyūka mmwanya, abāndu aba bāmanyisyāga ubusōbi, ukukindana ni Lisimbo, ukugela ukutwala nkati ikindukimo pamo ukōngelēla ikindukimo.

⁸⁶ Iyo yo nongwa Umwēne āpēle ubusetuli ubu ku kipanga nukuti, "Aligwēsa uyu ikusōsyāpo pamo ukōngelēlako, ikiyabo kyāko kisakwēgigwaga ukufuma mwa Būku gwa Būmi." Ikyo kyo, kiyōngile, nkundwe! Itolo komma ukwāngāla ni Lisyu lya Kyalā! Itolo kali yo ywani Ilyene likufulasya pamo iki Ilyene likufulasya, itolo yoba Ilyene mulimosa. Itolo i njila Ilyene lisīmbigwe pala, iyo yo njila. Uswe tutikufumbwa nakimo ikikulumba ikindukimo ikingi, uswe tutikufumbwa umputi aligwesa pamo kalikosa ukulingania Ilyene kwa uswe, Kyalā u Mbepo Mwikemo yo nsanusi. Umwene ikupa ubusanusi.

⁸⁷ Lilino, linga umwe mukukētēsya, ukusanuka ukufuma ku mabubibi kang'i ukwaga abasololi abasyōbi, ukufuma pāpo abēne basisimikisigwe ukuya basyōbi, ukuya nu luko lwa bunyakyala. Keta mumo ikipanga kilinkwanda ukuya kyanyihō akabalilo kala? Abēne bikwānda ukuya mu luko lwa kubongotolania abāndu pāsi pa bupūtiligwe bwa Mbepo Mwikēmo, bikwānda ukupela abāndu mu luko lwa kupela ikyūgila kya abēne.

⁸⁸ Ena, ngimba Yeso akāyobile, "Nsayigwa yo ugwe akabalilo kako ugwe kufwīmīgwa panongwa ya bugolofu"? Umwēne akāyobilēmo siku ukwānda ukuya gwālwiho. Umwēne alinkuti, "Sangalukaga, kang'i yaga bakukīndāpo pakusangaluka, kabuno abēne bāfwīmīle abasololi aba bāli pankyeni pa umwe." Umwēne āyobile ikyo, kyāli mu sayo, mwa Matai 5, "Nsayigwa yo ugwe!" Fiki, ukuya na bandu ukukuseka ugwe panongwa yakuti ugwe unganile u Ntwa Yeso, lo lusayo itolo ukuya na bene ukuyoba ikyene. Abēne bo itolo . . . Akabalilo kāko

abêne bikukuguna ugwe, abêne bikutwāla isayo sya Kyala pāsi pa ugwe. Ikyēne kikupufukila-kunyuma pa bēne, mūmo ikyēne kyābōmbīle pa Balaamu akabalilo kala. Ikyēne—ikyēne kikupufukila-kunyuma pa bēne. Akabalilo kākō abene bikugela ukukuseka ugwe ukuya Nkristi, fiki, ikyene kikupufukila-kunyuma pa bene, kangī Kyala ikupa ulusayo, panongwa yakuti, “Nsayigwa yo ugwe akabalilo kako abanyambala bisakukufwīma ugwe panongwa ya Ngamu Yangu.” Panongwa ya Ngamu Yake, “Nsayigwa yo ugwe!”

⁸⁹ Lilino uswe tukusyagania ukuti abene balondaga ukwanda nu kwisa mbubumbigwe bwa bunyakyala.

⁹⁰ Lilino, une mbagīle ukwima papapa apa nukuyoba ikindukimo, ngusūbīla une ngubombaga. Ngimba umwe mukētesīsyē ukuti ulusasanio lulilosa... Lilino, balumbilili bakundwe, umwe ketesya iki. Ulusasanio lulilosa lukutwala abambasa, itolo bo yu Yakobe na Rebekah alinkutwala abambasa: Esau na Yakobe. Une ngusanusya Isaki mbuyo bwa... Isaki na Rabeka, mbuyo bwa Yakobe. Isaka na Rebekah alinkutwala abambasa. U tāta āli mwikemo, u māma āli mwikemo, lōli abēne bāli na balumiana babili bapāpīgwe: Esau na Yākōbo.

⁹¹ Lilino, bosa-babili ba abēne bāli bīputipūti. Lōli Esau, akabalilo kākō ikyēne kikwīsa ku sukuliko ni mbombo, ukuya gwandagilo nnunu, umwene lumo āli ndumiana unnunupo, injila yosa ukusyungutila, ukukinda Yākōbo āli. Ngimba umwe mumenye ikyo? Yākōbo āli itolo ndumiana unnīni uyu ībanīlīlāga ukusyūngutila unna akabalilo kōsa. Lōli Esau āsōkāga pānja kangī ābōmbāga, ābūkāga pānja nu kwakwāga inyama-ya-mbabala ukupa ku gwāke unkāngāle ugwīse umfwamaso uyu āli nsololi, umwēne āgelīle ukumpākīsyā umwēne. Lōli Yākōbo āli ni kīndu kimokyēne mu līnogōno, umwēne ālōndāga u bwakīpānda bula! Umwēne akāpāsīsyē ko kabalilo katali nki umwēne āfīmīlīsīgwāga ukwitulika ukusyūngutila pamo kilikyōsa umwēne āfīmīlīsīgwāga ukubōmba, ikīndu ikīnywamu mbumi bwake bwali bwa kupapīgwa! Kangī Esau āhelulāga ikyene.

⁹² Lilino ngimba ugwe utikumbona u nnyambala gwakīpelīgwa—u nnyambala gwakīpelīgwa? Akabalilo kākō ulusasanio lukwīsa, filipo ifiyabo fibili fya bāndu fikūsōka ukufuma mu luyigo lulilōsa. Alipo u nnyambala ugwakīpelīgwa uyu ikubuka, kangī umwene ikwisa ku kigemo nukuyoba, “Ena, nkulumba, une ngwitikīsyā Kristi ukuya Mpoki gwangu.” Umwene isakusookaga panja, kangī ngimba fiki ifi umwene ikubomba? Ikīndu kyakwanda umwe mumenye, umwene isakumalīkīsyāga mu kipanga kimo ikīnunū, ikītalale, ikyalwīho, panongwa yakuti umwene ikwīnogona, “Ena, līngā une ngwīngīlā ikīpanga, une ne itolo nnunu bo nnyambala uyungī. Ngimba une ngaya nnunu itolo bo *Gwakuti-na-gwakuti?*”

Ko kukindana nki uko ikyene kikupela kukuti une ningile ikipanga nukutendeka ukulata kwangu?” Fiki, ikyene kyo bukindane bwingi. Ugwe kufimbilisigwa ukupapigwa kangi. Ugwe kufimbilisigwa ukuya nu bwabuke bwakupaapigwa.

⁹³ Kangi Yakôbo akâpâsisye bo bwîngi nki umwêne âsekigwâga. Umwêne âlôndâga ubwakipânda bula, kangî umwêne akâpâsisye mûmo umwêne âbagile ukubwâga ubwêne.

⁹⁴ Lilino, abându bîngi batikulônda ukwêga ubwâbûke bwakupâpîgwa panongwa yakuti abêne bikwînogôna ukuti ikyêne kyo itolo panini kisitakufumuka. Abêne batikulônda mma ukwîsa pâsi ku kigemo nu kulîla panândi panîni, pamo ukubûka kisita ifyâkûlya ifinândi, pangî—kângî ikindukimo ikîngî. Abêne—abêne—abêne—abêne batikulônda ukubômba ikyêne. Ikilûndiko kya bakîkûlu...i kilûndiko kya, umwe mumenye, ukupak’îlang-...ukupakapaka bafwêle, abêne bikwînogôna linga abêne bâbagile ukulîla abêne lumo babagile ukusyûla ikyêne ukusôsyâpo, bikufimbilisîgwâga ukubîkâpo ikyêne kângî. Fiki, abene...ikyene kyo...Kangi une ndikusanusya ukuyoba ikyo ukuya mahelu, une ngusubila ikyene kitikupilikigwa injila iyo, loli ikyo kyo bwanaloli. Abene itolo batikulonda Ikyene mma. Abene batikulonda u Bupapigwe Ubupya, panongwa yakuti u Bupapigwe Ubupya bo luko lwa bunyanyasi. Ikyene kifwene bo imbapo yiliyosa iyingi. Imbapo yiliyosa yo yakinyanyasi, une ndikupasya kuko iyene yiliko. Linga ikyêne kili mu kibaga kya ngulube pamo mu ndamba, pamo linga ikyêne kili mu kya pinki, ikyumba kyakipatala ikimogesigwe, ikyêne kyo kinyanyasi.

⁹⁵ Kangi momumo u Bupapigwe Ubupya bupalaganio! Ameni. Ikyene kikukupelaga ugwe ukubomba ifindu ifi ugwe ukâlinogwine ugwe kubombaga; ukwîma pa nguto nu kukuba i ngwâya, pamo ukwîmba, “Lwîmiko luyege kwa Kyala! Aleluya! Ntufye Kyala! Lwimiko kwa Kyala!” Fiki, ugwe kubombaga bo yu mpene. Ikyo kyo iki ikyêne kibômbile ku batumigwa, ikyo kyo iki kyâbômbile kwa mfunde Maria, umwêne âbômbile ngati umwêne âgâlile. Umwêne âli mpalaganikane nkâya, lôli ikyêne kikwêga u bupalaganikane ukuti ubûmi bwîse pânja. Ameni!

⁹⁶ Pene pâpo kalikôsa kakufwa kangî kakubola, ubûmi bukabagîla ukwîsa ukufuma ku kyêne. Pene pâpo u mundu ikufwa kangî ikubola mminogono gake gene, Kristi akabagîla ukwingîla mu ndumbula yake. Akabalilo kako ugwe kugela ukwinogona kuli gwimwene, “Lilino, linga une ngwenda ukufyuka ku kigemo nukuyoba, ‘Ena, Ntwa, une ne—une ne mwînitû unnunû, une ngukwegaga Ugwe. Une nguhombaga ifyâkalôngo fyangu. Une ngubombaga iki,” ugwe kufimbilisigwa ukufwa nukubola palapala pala ku minogono gako. Ndeke u Mbepo Mwikemo apokege kangî itolo bombaga kilikyosa iki Umwene ikulonda na ugwe. Yaga nu luko lwa gwakinyanyasi ni kyene. Ikyo kikupilikigwa kibibi, komma

kyamahelu, loli icyene kyo Bwanaloli. Iyēne yo njila yēne une mmenye akatíkilo ka kīndu lōsa ukupela umwe ukupilikisya Ikyēne.

⁹⁷ Kyofiki kyāli kyakinyanyasipo ukukīnda kila ikipāmbō ikigīndikigwa kya baYuda ilisiku lila, ukukinda ukuketa abandu aba bikwisa panja pala ni milomo igwakitabu? Umwe mumenye ukuti ikitabu kyo fiki? “Haa, haa, aa, aa, aa, aa, . . . ? . . .” Indimi isingi, nukubombela bo bandu bagāle. “Haa, haa, aa, aa, haa.” Ikyo kyo katikati iki abēne bābōmbāga. Abēne babonekaga bapalaganikane!

⁹⁸ Kangi umwene alinkuti, “Ngimba abanyambala aba bōsa bīsīwile nu bwālwa ubupya?”

Lōli ukufuma pāpo yumo mu luko lumo alinkwisa ku mwēne, umwēne alinkuti, “Unko iki kimanyigwēge kwa umwe, kangi pilikisya ku masyu gāngu, aba bakaya bagāle mūmo umwe mukwīnogonēla icyēne kili.” Loli umwene āgomokile ku Lisimbo, “*Iki kyo kila* iki kyāyobīgwe nu nsololi Yoeli, ‘Kangi icyene kisa kubonekaga mmasiku ga bumalikisyo,’ ikuti Kyala, ‘Une nisakonelelaga pānja u Mbepo Gwangu pa mbili guligosa.’”

⁹⁹ Iyo yo njila iyi Ikipanga kyapapigwe icyakwanda. Balinga bikwitika ukuti Kyala nsitampaka? Polelo Umwene akabagila ukwanduka. Kangi linga yila yāli fundo Yāke iya Kipanga ku bwāndilo, ulo lo luko lwa Kipanga Umwēne ikuyaga nako ku bumalikisyo. Umwene akabagila ukwanduka. Polelo ugwe kuyaga bulebule ukupyanikisyapo ukuponia ikiboko, pamo ukunyafila, pamo—pamo ikindu kimo ikingi iki icyene kikabonike kulakula kula? Kila yumo mwa batumigwa ābūkile kulakula kunyuma ku kila.

¹⁰⁰ Ukufuma pāpo abēne bābōmbīle fyōsa fya ifi . . . Mbepo Mwikemo āgwīle pa bēne, Peteri alinkuti, “Ngimba uswe tubagīle ukukanisya amīsi, ukukēta ukuti aba bāmbilīle u Mbepo Mwikemo bo mūmo uswe twābombīle ku bwandilo?” Kangi umwene alinkubalagila abene ukósigwa mu Ngamu ya Ntwa Yeso. Uko ko kotalusya.

¹⁰¹ Pauli ābūkīle kula nukwakwāga abāndu bikuywēga, ukuya na kabalilo akanywāmu, ikipāmbō kya baBaptisti bikuntufya Kyala, kangi umwene alinkuti, Imbombo 19, umwene alinkuti, “Ngimba umwe mwambilīle Mbepo Mwikemo ukufuma pāpo umwe mwālītīke?”

Abene balinkuti, “Uswe tukamanya mma kali aliko yumo u Mbepo Mwikemo.”

Alinkuti, “Ngimba umwe mwalyōsīgwe bulebule?”

Abene balinkuti, “Uswe tosīgwe nu nnyambala yulayula āmōsyāga Yeso, Yōhāni u Mōsi.”

¹⁰² Umwene alinkuti, “Ena, ikyene kitisakubomba kangi mma.” Muketile? Peteri abombile áfungile ikyene pa Lisiku lya Pentekosti. Umwene áli ni fungulilo. Muketile?

Alinkuti, “Ikyene kitisakubomba kangi mma, umwe mukufimbilisigwa ukôsogwa ukwandisya kangi.” Polelo umwene alinkubôsyá abêne ukwandisya kangi, mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi. Alinkubîka amaboko gâke pa bêne, kangi abêne bâli nu luko lulalula ulwa fyakukônga ifi abêne bâli nafyo pala ku bwândilo. U Mbepo Mwikemo alinkugwa pa bêne, abêne bikwânda ukuyoba mu ndimi nukusolola.

¹⁰³ Lilino, ikyo kifumile ukuya Kipanga ukusuluka ukukinda mu ngulilo. Lilino, ikyene kyaalyandile papapa apa ku bwandilo.

“Une mmenye ubufindang’oma bwâko. Ugwe mbusisya uli nu bufindang’oma, une mmenye ikyo. . . Lilino kumbukilaga, une ne Umwene uyu ikwenda nkati pakati pa fikolekelo fya bakândulo. Une mmenye ubufindang’oma bwâko, kangi imbombo yâko, kangi ubusukulike bwâko, nu lugâno lwâko, na fyosa bo ifyo. Une mmenye fyosa ifi ugwe ubômbîle. Kangi une mmenye ukuti umwe mugelile abandu aba aba bikwikolela bene ‘basololi, batumigwa,’ kangi mubâgile ukuti abêne bo basyôbi.” O, ikyo kyo naloli kutalula, bule ikyêne? Une ngaya ninongwa pa ikyo umma, Umwene yo yuyo. Umwene aayobile ukuti abene baali basyôbi.

¹⁰⁴ Loli ili Bangeli liyobile, “Gela unnyambala. Linga alipo aligwesa nkati mmyinu uyu gwamwambepo pamo nsololi, pamo ikuyoba umwene yo ali, Une ne Ntwa ngwisa kwimanyisyaga Nimwene ku mwene. Une nguyobaga nagwe mu mboniboni, kangi mu njosi. Kangi linga iki umwêne ikuyoba kikwisa kukuboneka, polelo mpilika umwêne; komma ukuntula umwêne, muketile, nongwa yakuti Une ndi nu mwêne. Loli linga ikyene kitikwisa ukuboneka, polelo komma ukumpilika umwêne, umwêne akaya nalyo i Lisyu Lyangu.” Muketile, linga ikyene kyo Lisyu Lyake, ikyene kisakubonekaga.

¹⁰⁵ Lilino, abêne bâsyâgènie ukuti abînitù aba bakakîndilîlâga nkyêne ukufwana ni Bângèli. Muketile, abene bâgelaga ukwegá ikîndukimo ikingi. (Une ngulônda umwe ukuyûnga ikítîli kyînu ikyamînogono mufwâle lilino, kûko uswe tukusuluka pâsi ku mbôso itolo mu mamînitî amanîni.) Lilino, polelo Umwene alinkuti, “Une nguketa iki ugwe uli. . . ukuti ugwe uli nu bwîyûle, kangî u bufindang’oma kangî. . . na bene. Ugwe ubagelile abene, kangî gwasýagenie ukuti abene bakaya batumigwa. Abene bakaya mma.”

¹⁰⁶ Lilino, bo une njobile ukwânda, bo uswe tukâli ukwânda pa iki kângi, ulusasanio lulilôsa lukutwâla abambasa babili. Yumo yo nnyambala gwamwambepo; uyungi yula yo nnyambala gwakîpeligwe gwa kisu, “Une nâlingile ikîpanga, une ndikanunu itolo bo aligwesa.” Kangî ikyo kyo iki uluyigo ulu lwâtwele. Ikyo

kyo iki, ulusasanio lulilosa. Ikyo kyo iki ulwa Luteri lwätwèle, ikyo kyo iki ulwa Irenaeus lwätwèle, ikyo kyo iki ulwa Mwikèmo Martin lwätwèle, ikyo kyo iki ulwa Kolumba lwätwèle, ikyo kyo iki ulwa Wesley lwätwèle, kangi ikyo kyo iki Pentekosti ätwele. Katikati itolo.

¹⁰⁷ Umwe kèta mumo abene babukile mbeyu? Bayèngile ifipānga fyābo, nu kukīndilila nkyēni, kangi amabuyo amanywāmu amanunu kangi, ubununu bwāngu, ima mmwanya kangi ukwāndisya i Kimanyisyo kya Batumigwa, “Une ngwitika mu Kipanga kya Katolika gwa Roma ikikèmo, kangi u mugonesyo gwa bikèmo.” Aligwesa uyu ikwitika mu bulilanisi bwa bikemo yo mwiputa-misyuka. Kilikyosa kikulilanila na bafwe kyo kya mōhèsi. Uko ko katikati kutalusya. Uswe tuli nagwe yumoywēne u Nsongi pakati pa Kyala nu mundu, uyo yo Nnyambala, Yeso Kristi. Uko ko kutalusya. Ikyo kyo iki Peteri āyobile. Kangi umwe bapala ba bāndu ba kiKatolika mukunkōlèla umwēne “u pāpa gwākwarda, kangi Peteri ukuya yo pāpa gwākwarda uyu ālyēndīle na Yeso.”

¹⁰⁸ Kangi polelo umwēne alinkuti, “Akayapo nayumo uyungi umfūsyā pakati pa Kyala nu mūndu.” Kangi aba, ugwe uli nabo maelifu kalongo abangi umwisyugu. Nongwa ya fiki ikyēne kisanusigwe fiyo, linga i kipānga kitisakutoligwa kangi kitikusanuka? Kāngi syōsa i mīsa syīnu sikuyobigwa mu kiLatini ukuti ikyēne kitisakwānduka. Ngimba kyabonike kyo fiki? Ngimba ko kugu kuko ugwe kwagamo siku i Kimanyisyo kya Batumigwa mu li Bangeli? Linga abatumigwa bāli ni kimanyisyo kilikyosa, kyāli “Pinduka, kangi yaga bōsigwe aligwesa gwa umwe mu Ngamu ya Yeso Kristi kubōmole bwa butulwanongwa bwinu.” Nakimo ikīngi ikimanyisyo one mbilikemo siku abēne bamēnyèmo pamo ukwāndisyāmo siku kilikyōsa ikīngi.

¹⁰⁹ Loli akabalilo kako ikyene kikwisa ku “fipanga fya Roma Kikèmo” kangi fyosa ifindu ifingi ifi, kangi “Kyala u Tata Mwenemaka uyu ikukyunga kumwanya na pasi,” ikyo kyo butoyofu. Muketile? Uko ko kutalusya. Ikyene kikaya mu i Bangeli mma. Kikayapo ni kindu nakimo bo ikyo mu Lisimbo. Ikyene kyo kimanyisyo ikyātigwe iki abēne bāpelīle. Lōli ikyene kyo. . .inyiputo syōsa na filifyosa fyo kindu kyātigwe.

¹¹⁰ Uswe tubagīle ukukèta umwīsyūgu ukuti aba Protestanti bītu, akabalilo kāko uswe tukufika pāsi nkati muno, itolo kyābūkīle palapala ukufuma ku bēne. Kangi itolo bo yu Billy Graham aayobile Pandungu, “Abandu bayīle basobi fiyo mpaka abene bikwinogona abene bali kanunu akabalilo kako abene basobi.” Uko ko kutalusya. Ubwēne bo bwanalōli. Une nhobwike ukuti une ne. . .Ena une mmenye Billy Graham ālyambilīle u Mbepo Mwikemo pāsi pa George Jefferies ukukilania kula, loli gamo mwa masiku aga umwēne isakusooka ukufuma mu ikyo. Kyala ikumbombela umwēne kulakula kula lilino, nongwa yakuti umwēne abagīle ukuyugania ikitangalala kila iki nayumo

uyūngi ābagile nubukafu ābagile ukufikamo. Loli ugwe ubagile ukuketa ukulumbilila kwake, ukuti kilipo ikindukimo kunyuma kwa ikyo, panongwa ya bamo mwa aba apa abaponia-kiboko aba kiBaptisti. Ena, nkulumba!

111 Lilino:

Une mmenye imbombo syāko, . . .kangi ubufindang'oma bwāko, . . .mūmo fikuti ugwe ubagile mma . . .

112 Unko uswe tukēte lilino, une ndinakyo i . . .

Une mmenye imbombo syako, kangi isukuliko syāko, kangi ubufindang'oma bwāko, . . .mūmo fikuti ugwe ubagile mma ukubaleka bala bābo babibi: kangi ugwe ugelile bala bābo bikuyoba ukuti abēne bo batumigwa, kangi bakaya mma, kangi ubāgile abēne batungulu:

113 Umwēne ābāgile abēne ukuya batungulu. Bābagile bulebule abēne ukumanya ikyo? Abēne bakāndisyāga ni Lisyu mma.

114 Lilino, linga umundu ikuti, “Ili Bangeli ili likuyoba mu Bahiburi 13:8, ‘Yeso Kristi, yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila,’” unnyambala alinkuti, “Aa, amasiku ga fika gakindile,” polelo unnyambala yula yo nsyobi.

115 Linga i Bāngéli lyāyobile, “Pinduka, kangi yaga bōsīgwe aligwesa gwa umwe mu Ngamu ya Yeso Kristi kubufyule bwa mbibi syinu,” kangi ubuyo bulibosa mwi Bangeli bukuyoba ikindu kilakila, kangi aligwesa uyu alyosigwemo siku mu—mu kabalilo ka i Bangeli alyosigwe mu Ngamu ya Yeso Kristi, kangi umwene ikulagila abene ukōsigwa, ukunyafiligwa, pamo ikindukimo ikingi bo ikyo, unnyambala yula yo nsyobi, āgīgwe u nsololi gwabutungulu.

116 Une ngusūbila une ndikufulasya amabwipilike, lōli une . . . Nkundwe, ugwe—ugwe ukabagila ukupubisya Iki, akēne ko kabalilo, fula amaglovesi lōsa kangi kamata i Nongwainunu. Muketile? Ubo bo Bwānalōli.

117 Lilino, nnāngisya une ikindukimo ikikīndāne. Nāngisya une kūko u mūndu yumoywene alyōsigwemo siku mu njila iyingi yiliyosa ukukinda mu Ngamu ya Yeso, muketile, panja pa kipanga kya Katolika. Polelo linga ugwe gōsīgwe injila yila, ugwe ukaya mu kipanga kya Kikristi, ugwe uli mu kipanga kya Katolika panongwa yakuti ugwe gōsīgwe. Iyābo yēne *Un'jāti Guapandungu*, i katekisimu yāyobile, ililālusyo, “Ngimba abaProtestanti balibōsa bisakupokigwa?” Alinkuti, “Bingi ba abēne, panongwa yakuti abēne bali nu lōsyu lwītu ni findu fingi bo ifyo.” Alinkuti, “Abene bikwiyobela isya i Bangeli, kangi i Bangeli lyaayobile, ‘osya mu Ngamu ya Yeso Kristi,’ kangi uswe twēgile ikyēne ukufuma kula nukumbika umwēne ‘Tāta, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo’ kangi abēne bilāmbike pāsi ku kyēne.” Naloliloli. Muketile? Komma

i—komma . . . Ulwene lukaya—ulwene lukaya lōsyo lwa kiKristi mma, ulwene lo lōsyo lwa kiKatolika.

¹¹⁸ Ngimba umwe mumbilike une isya nkilo kimo, “Ngimba umwe mōsigwēmo siku mu lōsyo lwa *Kikristi*?” Ulosyo lwa *Kikristi*, Kristi, “Yeso Kristi,” komma mmapalo gamo.

¹¹⁹ Lilino, ilinandi lya 3 lilino. Umma ndaga, ilinandi lya 2 kang'i lya 3. Lilino ilinandi lya 3:

*Kangi gwīkasīsye, kang'i gwāli nu bufindang'oma,
kangi kuli i nongwa ya ngamu yāngu ubōmbile
usukulike, kang'i ukukatala mma.*

¹²⁰ “Kuli i Ngamu Yāngu.” Ngimba umwe mwaketesisye abene bāli nu bufindang'oma? Balinkusukulika kuli fiki? Ngamu Yāke. Muketile i Ngamu yila yikukolelela nkati i kipanga kila? Lilino kētēsya ikyēne, akabalilo kāko uswe tukufika pāsi ukukīnda mu ndungu, mūmo fikuti ikyo kikusimililaga panja nukukīndilīla mu ngamu iyīngi. Muketile? “*Mwāli nu bufindang'oma, mulinkwīyūla, na fyosa bo ifyo, kang'i panongwa ya Ngamu Yāngu.*” Umwēne . . . Abēne balinkusukulika panongwa ya Ngamu Yāke, ukuyūnga i Ngamu ya Yeso Kristi pamwanya pa kipānga kilikyōsa, pa mwanya pa kalikōsa akangi.

¹²¹ Unko Ikyēne kiyege ikyākwānda nkati, “Kilikyosa,” i Bāngēli lya yōbile, “kilikyosa iki ugwe kubomba mu lisyu pamo mu mbombo, bomba ikyene mu Ngamu ya Yeso Kristi.” Ngimba uko kutalusya? “Kilikyosa iki ugwe kubomba mu lisyu pamo mu mbombo.” Linga ugwe kwegwa, ugwe kwegwa u mundu; linga ugwe ukabagila, linga abēne bosa bikufubanikana mu bwēgi bwābo, komma ukubēgesya abene na panandi. Muketile? Linga ugwe ukabagila nubwābūke ukuyoba, “Une ngufumusya umwe ndume nu nkasi mu Ngamu ya Yeso Kristi,” baleka abene babukege. Umma ndaga. Linga ugwe kulonda ukōsya abene, osyaga abene mu Ngamu ya Yeso.

¹²² Linga ugwe kufimbilisigwa ukubomba ikindukimo iki ugwe ukabagila ukubomba mu Ngamu ya Yeso, kileka ikyene pakyene! Umunduyumo alinkuti, “Ega ukunwa ukunini.” Ugwe ukabagila ukubomba ikyo mu Ngamu ya Yeso, popāpo kileka ikyēne pakyēne! Umunduyumo alinkuti, “Kina amakadi gamo.” Ugwe ukabagila ukubomba ikyo mu Ngamu ya Yeso, popāpo kileka ikyēne pakyēne! Akanini, akabwāpūfu, akasunga akandipa ku lusekelo lwīnu lwakukomana, ugwe ukabagila ukuyoba ikyo mu Ngamu ya Yeso, popāpo kileka ikyēne pakyēne! Muketile? Ugwe ukabagila ukufwala ibundu mu Ngamu ya Yeso, polelo kileke ikyēne pakyēne! Une mbagīle ukukindilīla, loli uswe . . . umwe mumenye iki une nguyobelapo. Umma ndaga. Ugwe ukabagila ukubōmba ikyo. Iki ugwe ukabagila ukubōmba mu Ngamu Yāke, kileka ikyēne pakyēne! Panongwa yakuti, Umwene aayobile, “Kilikyosa iki ugwe kubomba mu lisyu na mumbombo, bomba ikyene mu Ngamu ya Yeso Kristi.” Umma ndaga, lilino.

123 Lilino uswe tukuyaga uku...Ikyo kyo i...Umwēne alinkubatūfya abēne kuli kila. Lilino une nguyaga pakuyoba isya lwilūmbūsyo lilino mu ntu gwa 4...pamo ilinandi lya 4, ndigi.

*Palema iki Une ndinakyo kimo ukulwana na ugwe,
panongwa yakuti ugwe ulekile u lugano lwako
ulwakwanda.*

124 O! “Une ndinakyo ikindukimo ukulwāna na ugwe. Ugwe gwāli mfindang’oma, ugwe ukōlelile kuli i Ngamu Yāngu.” Ngimba ikyo kitikuyaga itolo kindu kinunu ikya kitembe iki umwisyugu? Ena, nkulumba! “Ugwe ufumile pakuya kanunu mosa, kangi ugwe ufumile pakuya nu bufindang’oma bwīngi, kangi gwīkasisye akabalilo katali, lōli i kindu kya ikyēne kyo... Ugwe ukolelile mmwanya kuli i Ngamu Yāngu. Une ngupālisya kyōsa ikyo. Une—une ngutufya umwe panongwa ya ikyo, ikyēne kyo kyōsa kinunu. Kangi une nkibwene ukuti umwe mugelile abene aba bikuyoba ukuti abene bo batumigwa na fyosa bo ifyo, kangi gwābagile abēne basyōbi, abēne batikwīkāsya ni Lisyu. Une—une ngupālisya kyōsa ikyo. Loli kilipo ikindukimo iki une ndinakyo ukulwāna na ugwe, kangi ikyo kyo ukuti ugwe ulekile ulugano lwāko ulwakwānda. Ugwe gwālekile ulugano lula ulu ugwe akabalilo kamo gwālinalo kuli sila inunu, isyakabombelo-kaiyolo, ingomano sya Mbepo Mwīkēmo, kangi ugwe gwāndile ukufwāna kuselemuka kunyuma ukwīngila kila ikyānyiho, kwisa nkati na ‘Gwītu Tāta...’” Butoyofu! Muketile?

125 Kyōsa iki apa ikibugutila, kangi umunduyumo abagile ukwīsa pānja nu nselekesye unywāmu pa bēne (umwe mumenye, ukwīmba mu kwayala, umwe mumenye), kangi apakigw’ilāngi mōsa ukukilania inywīli syābo na filisyōsa, kangi ikilūndiko kya kwīpakapaka ukusyūngutila ikisyo kyābo, kangi abēne bikwimba ngati une ngamanya fiki.

126 Apa pakaya patali mma, linga ulwene lukaali lukomano lwa Oral Roberts, une naloliloli angali ngolile ikipambo ningamu. Une nāli—une nāli ku lukomano-ulukulumba lwa Business Men kangi ulwēne lwākoleligwāga...uswe tukāli nalo...ikilo kila une nāyāga pakuyoba. Abēne bakābagile ukutēndēka ulwēne ukukilania kula mu hoteli, kangi abēne bānyegile une ku—ku kiyumba kya Oral Roberts. Kangi akabalilo kāko une nālitūgēsye nkyumba-kya-bufūndilo kya Oral, kyālipa ikibugutila kya bāna ba kiPentekosti (o, kangi abanyambala abakeke na bakikulu, kalongo na ntāndātu, ifyinja kalongo na fihano na fibili mbukusi, kalongo na lwele) bosa bimile panja pala; kifuki malongo matatu pamo malongo mana ga beene bikuyaga pakwiimba uluko lumo lwa a—a kanini... kyāpilikigwāga kwa une ngati u luko lumo lwa ulwīmbo-lwa-kwānda ukwisila mwa yumo ngati Becky ikuyobapo, Tchaikovsky pamo yumo gwa luko lula ulwa findu bo kila; une ngamanya, simo mwa luko lula ulwa nyīmbo, ulwīmbo

ulwakalasiki. Kangi apa abène bāli, bakündwe bayaga pakwēga icyābupi pānja mu lukomano, kangi kila yumo gwa bala ābúkile nabo nu kuya nabo abène akakopo akanini, babombelaga ngati abene bāli bafwamaso kangi isunga syosa nu kupena umwe mupilikemo siku, pakati pa balumiana na balindwana bala, nu kuyoba ngati kilikyōsa. Kangi abalindwana bala ni lāngi ukufwāna pa bēne, ābagile ukusīngūla i kiyūmba kya Oral, kifuki. Kangi pala abene bāli bo ulo, nukwikōléla bene “Bapentekosti.” Abene bātāgile u lugano lwabo ulwakwanda!

¹²⁷ Une nalōli ngubūka na David du Plessis, “Kyala akaya nabo na bīsukūlu.” Umma, nkulumba! Uswe tulinabo abīsukūlu ba kiMethodisti. Uswe tuli na bīsukūlu ba Baptisti. Uswe tuli na bīsukūlu ba kiPentekosti. Lōli Kyala akaya nabo nabamo! Umwe mwe banabalumiana na banabalindwana. Ugwe ukubagila ukwīsa nkati pa mama gwako pamo baba gwako panongwa yakuti abene bali banyambala banunu na bakikulu, ugwe kufimbilisigwa ukuhōmba untengo gulagula abène bābōmbīle. Ugwe kufimbilisigwa ukupāpīgwa itolo mūmo abène bāli. Kyala akaya na bīsukūlu na panandi. Ugwe gwe mwanundumiana pamo mwanundindwana; pamo, ugwe ukaya mwisukulu, ikyo kyo kindu kimokyēne kyanaloliloli.

¹²⁸ Nābukile ku lukomano kula, kangi abene kula...ku kipanga ikinunu kya Bubūngānio of Kipentekosti. Miana, ugwe ubagile ukukēta bala abakikūlu bikubalanila akabalilo kāko abène bikumbona une ngwīsa nkati; na sila imbīmba, inywīli insēngigwe, kangi tula utunini utukūlu utudiresi-twa-sinda, ngati i kitūmbo kimo kifuki, umwe mumenye, ukusekeleka mu myenda gila bo ulo, abakikulu ba kiPentekosti, bafwele mbulogwe fiyo.

¹²⁹ Ugwe kwisa kufimbilisigwaga ukwamula panongwa ya icyene, i Lisiku lya Bulongi. Ugwe kuyaga ntobesigwe panongwa ya kutulwa ubulogwe, Yeso ayobile, “Aligwesa uyu alinkuketa pa nkikulu ukunnyonywa umwene, atulilwe ubulogwe nu mwene mu ndumbula yake.” Kangi linga ugwe kwīnāngisya gwīmwenē ku nnyambala bo yula, ngimba ywani ntobesigwe? Ugwe pamo unnyambala? Yaga ntalusye! Bopa ububoneke bulabula ubwa bubībi! Muketile? Popāpo mwaketa lelo umwe.

¹³⁰ Ngimba ugwe kubombaga fiki? Bātāgile ulugano lwabo *ulwakwanda*. O, ugwe ukābagile ukubāga abène pa nguto ni ngwāya ukukuba amaboko gābo nukuntufya Kyala. O, umma! Abene āngāli bikwīmba u luko lumo lwa kalasiki ikindukimo ni kipambo kya miselekesye ukusyungutila abene. Muketile, abene batagile ulugano lwabo *ulwakwanda*. Ulo lo lutamio ni kipanga kyakwanda. Muketile?

¹³¹ Abene itolo bikufimbilisigwa ukubombela bo ikisu. Abene bikufimbilisigwa ukufwala ngati kisu, ukuboneka ngati ikisu, ukubombela bo ikisu. Kangi bali nu gwābo ulutōndwa

lwa pa senema, umwe mumenye, abène itolo bakabagila ukwikyūnga ukufuma kukukēta ikyēne. *Uswe Tunganile Susie* pamo ikindukimo ikīngi, umwe mumenye, abène itolo bikufimbilisígwa ukukibona ikyēne. Abene bikusyāлага ku kāya ukufuma ku lukomano lwa lwiputo na filifyosa ifingi ukuketa ikyene. Linga abène batikubōmba, abène bikupa untimi gwābo ukukemela ukununu, ukubasosya abène pānja nkabalilo mpaka ulubātiko lula lukwīsapo ukuti abène babagile ukufika ku kāya ukuketelela ikyēne. U lugano lwa kīsu ukukinda u lugano lwa Kyala!

¹³² O, bālwiho fiyo, abène bakabagila ukuyoba, “Ameni!” kangi mma. Mwe, bununu, ikyēne āngāli kikumatula fimo mwa fya kwīpākapakāka. Muketile? Abene bakaya nakyo Ikyene kangi mma. Abo bo Pentekosti. Ikyo kikaya kiBaptisti mma. Abène bakālimo nakyo siku Ikyēne ukwānda itolo, a—a baPresbeteri. Une nguyoba isya Pentekosti. Uko ko kotalusya. Une mmenye ikyēne kyo kyakubinisya mbutilisyo, nkundwe, lōli uswe tukulōnda u bupāpīgwe ukufuma ku kindu iki; kufimbilisígwa ukutwāla ubufwe bo ugwe ukāli ukuya nu bupāpīgwe. Muketile? Muketile? Ubwēne bo Bwanalōli. Lōli mwaketa lelo umwe, ulekile ulugano lwāko lwākwānda. Une. . .

¹³³ Linga Kyala alinakyo ikyo ukulwana ni kipanga *iki*, Umwene alinakyo ikyene ukulwana na *ikyō* kyōpe! “Panongwa yakuti ugwe ululekile u lugano lwāko ulwakwānda, une ndinakyo ikyēne ukulwāna na ugwe. Une ndinakyo ikindukimo ukulwāna na ugwe, ulo lo lwilūmbusyo Lwāngu. Ugwe akabalilo kamo gwāli na kabalilo akakulumba, lōli ugwe—ugwe kukileka ikīsu kikwānda ukwāfulila nkati, kangi ugwe kufimbilisígwa ukubōmbéla gwālwiho panini. Ugwe ukāli kukolelela i Ngamu Yangu, kangi ugwe ukāli kubomba ifindu ifi fyo fitalusye, kangi ugwe uli nu bufindang’oma bwingi na fyōsa bo ifyo, kangi ugwe kusukulika, ugwe guli ngati mbunda-falasi, ugwe itolo kusukulika nu kubomba.”

¹³⁴ Mwe! Mwe! Mwe! Muketile, umwe mulekile ipyāna nu lwītiko na maka, ukusūtisaniana ikyene ni sukuliko ni mbombo. “Ena, une ngukubula ugwe Nkundwe Branham, une—une ngutula unkikulu aligwesa umfwilwe une mbagile.” Ena, ikyo kyo kindu kinunu, une ngutufya ugwe kuli ikyo. Lōli luli kūgu lula ulugano lwakubwāndilo umwe akabalilo kamo mwālinalo? Uu-hum, uu-hum. Buli kūgu ubusāngūlūfu umwe mwālisibile ukuyanabo? Bo Davidi akabalilo kamo ākūtīle, “O Ntwa, gomokesya kwa une ubuhobofu bwa bupoki bwāngu.” Sili kugu sila ingomano sya lwīpūto sya kilo-kyōsa, na māsōsi pa masaya gīnu? Mwe, bununu, i Bāngēli lyo liyīle nukuya lyālufūmbi kangi lili nu lububi pa Lyēne. Umwe mukubala utukūlu utupāngo twa lugano, ni nōngwa ni fīndu; ni fīndu ifi fikabagila nu kwītikisígwa ukuya fifumusígwe nu kubīkigwa pānja kuli i—i kilūndu kya ntago, kangi uswe bāndu ba

kiPentekosti tukupimba ifyène mmwanya kang'i itolo ukwèlèla pamwanya pa fyène ngati kipambo kya mbwèle pa kilundu kya ntāgo. Uko ko kutalusya. O, kisa! Iki uswe tukulondigwa kyo fiki: Ukugomokela ku lugano lwitu ulwakwanda! Gomokela ku Pentekosti! O, une kinunupo nsokepo ukufuma kula. Umma ndaga. Loli, umwe mukupilikisya, “Ukuleka ulugano lula ulwakwanda.”

¹³⁵ Ilinandi lya 4, ilinandi lya 5 lilino. U kusoka, ilinandi lya 5, u kusoka: “Kumbukilaga kangi pinduka!” Muketile?

Kumbuka polelo ukufuma kũko ugwe ugwile, . . .
 (Ngimba gwāfumile kũgu? Ukufuma ku pentekosti ugwe gwaagwile pasi kuko ugwe guli lilino, kuselemuka-nyuma) . . . *kāngi pinduka, kang'i bomba imbombo syako isyakwanda;* (gomokela ku pentekosti kang'i) . . . *pamo kisita-ikyo Une ngwisa kwa umwe mbibimbibi,* nu kusōsyāpo i kikokela-kāndũlo ukufuma pa g-w-ā-k-e. . . (Muketile ywāni ikyène kili, bule umwe?) . . . *ubuyo bwāke, ukupāgũlako ugwe upĩduke.*

¹³⁶ Mmasyu agāngi, linga ugwe uli nu ntimi u mwisusigwena-Kyala, isusigwe na Mbepo Mwikemo, kang'i ugwe kugela ukunkola umwene pāsi pa lōbe lwāko, kuyoba, “Ena, linga umwēne ikuyoba kalikōsa isya uswe ukuya ni kwāyāla iyamiselekesye, linga umwēne ikuyoba kalikōsa isya uswe ukupakapaka ifisyo, uswe itolo twisakunkagaga umwene.” Komma ugwe ukupasya, Kyala ikubombaga ikylene bo ugwe ukāli ukuya nu lusako. Umwene isakusōka panja nukulumbilila ku mabwe pa lukindi bo umwene akāli ukupepusya nu luko lwa findu fila. Ugwe uli nu ntimi uyu naloliloli ikubabula umwe u Bwanaloli, umwe mukufimbilisigwa ukungindika Kyala nukwitugasya mwa Mbepo, nu kummwīpūta Kyala, ukusyagania ukuti ugwe kwisa kutāgīgwa linga ugwe utikubōmba. Muketile?

¹³⁷ Lōli abāndu bikwitūgāla umwīsyūgu bo abēne bāyāga. . . iki kyo kindu kyēne kyāliko, “ukwitūgāsya apa pa kisu, ikyo kyo kyōsa.” Umwe mutikusyāgania umwe muli nu moyo ugu gukusōka ngapo apa nukubūka kubuyobuma. Kāngi ugwe kufūnga ubumalikisyo bwāko papapa apa, injila ugwe kwitūgāla kang'i mūmo ugwe kubōmbèla, pānja kukyūnga ingalalisi, kāngi mpafu, na filifyosa, kang'i polelo ukubopa ku kipanga. O, kisa! Whuu! Isoni pa ugwe.

¹³⁸ Ugwe kutwāla ulufuyulo pa—pa nongwa ya Kristi. Ngimba ikyo kikaya kitalusye? Ngimba uswe tutikubōmba ikyène? Abakinwelwa batikufulasya i Kipanga; kikaya *ikyo*. Ikyène akaya yo ndogwe uyu ikufulasya i Kipanga. Ikyène kyo bāndu aba bikwīyobèla ukuya Bakristi aba bikufulasya i Kipānga. Uswe tumenye iki kinwelwa yula ali kang'i iki undogwe ali. Akabalilo kāko abakalumbu bitu bikufwāla bo ndogwe, ikyo kyo kikīndāne, *ikyo* kyo iki kikufulasya i Kipanga. Akabalilo kāko

u nyāmbàla ikunwa ngati kinwelwa, ena, polelo, ikyo kyo iki kikufulasya i Kipanga. Abene bikwiyoba ukuya Nkristi kangu abene bikubomba ikyo. Abandu bikulondesya ugwe ingamu yila . . . “Unko umwēne nayūyo ikuyoba ni Ngamu ya Yeso Kristi asōkeko ku butulwanongwa.” Muketile? Sōkako ukufuma ku kyēne.

¹³⁹ O, uswe tuli batumukilwe fiyo, bakundwe. Une, umwe, twesa ba uswe, uswe tuli—uswe tutumukilwe pa iki Kristi ikulonda uswe ukuya. Kangi papapa apa mu lisiku ili akēne ko kabalilo ukulāmbalika palubafu ubutulwanongwa bulibōsa ubu bo mbupepe bukututabania uswe, nu kubopa nu bufindang’oma u lubopesanio ulu lubikigwe pankyēni pa uswe. Balumbilili, uko ko kutalasya, bakundwe. Uko ko katikati kutalasya.

¹⁴⁰ “Kumbuka kangu pindūka, pamo une ngusōsyāpo u Bwēlu bwa lutondwa ukufuma ku buyo bwāke.” Ngimba ubuyo bwāke bo fiki? Mu kipanga. “Loli linga ugwe utikupinduka nukugomokela kūko ugwe gwāli ku buyo ubwākwānda, Une ngumwegaga untimi gwako papapa itolo ukufuma kwa ugwe nukunsemesya umwene ukufuma mbuyo bwake; Une nisa kumbika umwēne kubuyo-bumo ubūngi kūko ubwāke. . . kūko Une nisa kundalika u Bwēlu Bwāngu ubu bwisa kumulika.” Hmm! Ngimba kila kikāli kisisya?

¹⁴¹ Akene ko kabalilo ka fipanga ukupinduka. Akene ko kabalilo ka Pentekosti ukwega bingi ba abasukulu abanini abapuputigwe ukusōkāpo pa figemo, kangu ukwega undumbilili ugwa-iyolo nkati mula uyu isakukubula ugwe u Bwanaloli; komma ukupapata ukusyūngutilla nu kubōmbēla i kipānga kuli kalatasi ya bulīlo, imifwālo iminywāmu, ni kindukimo ngati ikyo, nu bufundaminogono, kangu i mbopesanio-sya-falasi ināndi, kangu i sekelo sya mposya, na filifyōsa ifingi. Akēne ko kabalilo ukugomokela ku Nongwainunu. Une ndikupāsya kali ugwe uli nnini bulebule, “Kūko babili pamo batatu bībūngénie, Une nisa—Une nisakuyaga pakati pabo.”

¹⁴² “Pinduka, pene pāpo Une nīsile nukusōsyāpo i kikolekela-kāndūlo; ukuntuma umwēne panja, kubungi ukumulika u bwēlu bwāke.”

Lilino ilinandi lya 6. Lilino apa lilipo limo uswe tukuyaga nu lutamio nalyo. Lilino, pene pāpo ugwe kupīndūka, Umwene isakwisa nukunsemesya u ntimi ukusōkāpo.

Lōli iki ugwe ulinakyo, . . .

¹⁴³ Lilino, kumbukilaga. O, komma ukupondwa iki lilino. Iki kisa kufūnga ikisyāle kya ikyēne palikimo, mpaka ukukīndilila ukusuluka ku iki uswe tuli . . .ingulilo uswe tulimo lilino. Aligwesa ukwipilika kanunu, ikyākwānda? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Ngimba umwe muli mukubopela? [“Umma.”] Umma ndaga, lilino. Umma ndaga,

ikāsyàga itolo pakayabo kanini polelo. [Unkundwe ikuyoba, “Yaga ikilo kyosa.”] Lilino. . . Ndaga ugwe.

Lōli iki ugwe uli nakyo, (Abēne bāli nakyo ikindukimo polelo, bule abēne? Lilino, ngimba abēne bāli na fiki?) ukuti umwe mukubēnga imbombo sya baNikolai, isi une nīne ngubēnga.

¹⁴⁴ “Umwe mukubēnga imbombo sila isya baNikolai.” Nitugesye nkyumba umwisyugu pamwanya pala, une nāsimbile i kindukimo apa pa ikyo, une ngulonda umwe mupilikisye kifuki lilino, icyēne kili mu māni mabili apa. I linandi lya 6, indufyo kangi kitikisēnie; ikyo kyo, Kyala ni Kipanga kyālītikisēnie pa kindu kimokyēne, ukuti abēne “bābēngile imbombo sya baNikolai”; u Mpesa ugwabwanaloli, u Mpesa ugwabwanaloli, i Kipanga icyābwānalōli iki kyāli mu kipanga kya Efesi iki.

¹⁴⁵ Lilino, kumbukilaga, ikipanga kilikyosa kili na balwīho bake kangi i kipanga kilikyosa kili na bamwambepo bake. Abo bo bāmbasa aba bapāpīgwe mu luyigo lulilōsa kangi bikwītūgāsya nkipanga kilikyōsa. Abēne bālyāndīle mulamula mu ngulilo *iyi* nukumalikila mu ngulilo *iyi*. Kangi kubumalikisyo, abanyīho balinkupoka icyene mu Ngulilo ya Tiratira, kangi Luteri alinkukikwāba icyene pānja kangi. Kangi lilino icyene kikusyūtusigwa ukugomokela mulamula nkati kangi. Ngimba umwe mubagile ukuketa ubwiputi ubwalwiho bula? Kukayapo ukukindana pakati pa ikyo ni Kikatolika. Ikyene kyo kyosa kindu kilakila. Ikipāngānio kilikyosa kikubūtiligwa mulamula mu kyene. Kyala akāpangeniemo siku i Kipanga Kyake. Ikyo kyo katikati iki abene bāgelaga ukubomba apa. Kangi umwe kētēsya kangi kēta lilino linga ikyo kikaya kitalusye, itolo mbanāngisye umwe mūmo kigunīgwe i kipāngānio kili. Ikyene kyaali—ikyene kyaali kihesya ku Kipanga ikipyā, i Kipanga kya Lwitikano Ulupya. Muketile?

Lōli. . . ugwe. . . Lōli iki ugwe uli nakyo, ukuti ugwe kubēnga imbombo sya baNikolai, iki une nīne ngubēnga.

¹⁴⁶ U Mpesa ugwānalōli gwābēngile imbombo syanyīho sya baNikolai, lolūlo Kyala ābōmbile. Iki kyāli mbombo mu kipanga kya Efesi, mu kipanga kya Baefesi, kilinkuya kimanyisyo mu kipanga kya Pergamosi. Mu Efesi, ikipanga kyākwānda, icyene kyāli mbombo, nkipanga ikikōnge icyene kyāli kimanyisyo. Ngimba umwe mubagile ukupilika icyene? Ngimba umwe mubagile ukupilikisya icyēne lilino? Ikyēne kyāli mbombo mu Efesi, kāngi kētēsya, ukukilania apa mu Pergamosi icyēne kyāli kimanyisyo. Ikyene itolo kilinkwanda apa mu luko lwa gwākumabēle. Lilino, mu miniti yimoyene uswe tukusyaganiaga iki kila kyāli. Apa silipo *imbumbi* sya Pauli, “imbombo sya baNikolai.”

¹⁴⁷ Lilino fiki. . . Unko uswe tubulutule i lisyu lila pāsi, ukusyāgānia iki uswe tuli nakyo bo tukāli ukubūka pabutalipo.

Iisuyu lya *kiNikolai* lyo luko lwa kindu kihesya kwa une. Une nalyégile i lekisikoni gwa kiGriki aligwesa uyu une nabágile ukwaga. *Kinikolai* ikwisa ukufuma ku lisyu lya *nikao*, n-i-c-k-o, gülila, une ngwítika une nāsimbile ilyène pāsi apa, n-i-c-k-o, *nikao*, iki kikusanusya “uku pōnjōla, pamo uku poka.” *Abanikolai*, “poka, pamo pōnjōla abāpāsi.” Iki abene bāgelaga ukubomba apa kwāli kugela ukwega i Kipanga kuko Kyala āli na batimi, kangi u Mbepo gwa Kyala ikwendendeka ukwisila nu fyabupi nu Kipanga kya Kyala gwabumi, kangi, abēne bāyaga ni kimanyisyo iki kyālyāndīle ukuti abēne bāyāga na baputi bamo, kangi ababishopu, na bapāpa, na fyosa bo ifyo. Iki, Kyala āyobīle, Umwēne ābēngīle! Umwēne akāli ikubēnga ikyēne umwīsyūgu. *baNikolai: nikao*, “ukupōnjōla, pamo ukwīngilāpo” a bāpāsi. A *bapāsi* bo “kipanga.” Balinga bamenye ukuti abapāsi bo kipanga? Umma ndaga, “Poka, pamo pōnjōla, pamo ega ubuyo bwa bāpāsi.”

148 Mmasyu agāngi, ega bōsa bwa bukemesīgwe, gōsa ga maka ukufuma ku kipānga, nu kubika agēne pamwanya pa bapūti; “Kileka ikilundilo kyītūgāle injila iyi ikyene kikulonda, loli umputi yo mwikemo yula.” Ukwēga u Mbepo Mwikemo ukusōkako ku bāndu ni fimanyilo ni fiswigo ukubakōnga abēne, nu kwēga kila ukusōsyāpo nu kupa abēne ubupūti ubwīkēmo. Ukwēga ukusōsyāpo u Mbepo Mwikēmo nu kusutanisania Ikyēne kuli u bupūti. Umwe muketile iki ikyene kyāli? Ikyene kyāli. . . Ikyene kubumalikisyo kilinkuya. . . Mu kipanga *iki* apa, ikyene kyāli mbombo; kangi u buyo *ubu* ikyene kisile ukuya kimanyisyo; kangi Tiratira, ikyene kyāpokile. Kangi akabalilo kako Luteri āsookile panja, ikyēne kilinkutoligwa ukwitugasya injila yila, ikyene kilinkubuka palapala ukugomokela nu kupoka kangi: ababishopu, bakadinolo, aba bishopu-bakulumba. Ywani nkisu yo ntu gwa Kipanga kya Kyala loli Umwene Mwene? Ameni! Whuu! Lilino une ngwipilika mwiputi. U Mbepo Mwikemo ātumigwe ukulagīla i Kipanga; komma itolo undumbilili, ikilundilo kyosa! . . . itolo undumbilili ayege mwikemo, ikyene kyo, kyosa i Kipanga kili na Mbepo Mwikemo.

149 Kangi mbuyo bwa Ikyo, mbuyo bwa kuya na Mbepo ukutēndeka ikyēne, abēne bēgile akakokoto akanini na biskuti, kangi u bwalwa-bwa-māfilu bumo, nukukikōléla ikyene “U mwikemo *Ukaristiya* iki kokuti ‘Mbepo Mwikemo.’” Bulebule nkisu kabagile akabiskuti na kapātu ka bwālwa ukuya mbepo yimo? Lilino, linga—linga iyo yo njila, ugwe kufimbilisigwa ukubala Imbombo 2 bo ulu: “Akabalilo kāko i lisiku lya Pentekosti lyālisile nubwisusye, apa alinkwisa u mpūti gwa kiRoma pamwanya pa nsebwe, kangi umwēne alinkuti, ‘Myānda pānja ululimi lwāko’ kangi umwēne alinkwāla akakokoto pamwanya, kangi umwēne alinkunwa u bwālwa-bwa-māfilu, alinkuti, ‘Lilino ugwe ulinagwe Mbepo Mwikemo.’” Lilino, lilino uswe tukwinogona ikyo kyo kibibi. Ikyene kili.

¹⁵⁰ Lilino unko uswe tusuluke pāsi; une nasayilígwe mu kipanga kya Baptisti, unko uswe twege uswe ba Baptisti. Uu-huu. Hmm? Aba Methodisti, ngimba uswe tukubombaga fiki? “Linga ugwe kwisa kulāta ukuti ‘Yeso Kristi yo Mwanundumiana gwa Kyala,’ ugwe upokígwe.” U mōhési ikwitika Umwene yo Mwanundumiana gwa Kyala, kangi ikutetema pa Kyene; lumo ikwītika ikyēne mbwīngìpo ukukīnda ba bīngi bakipānga bikubōmba. U mōhési ikwitika i kindu kilakila kangi ikutetema, panongwa yakuti umwene amenye umwene āgunīgwe.

¹⁵¹ Lilino uswe tukwēga ikyēne mu bubūmbe bwa Methodisti, abēne—abēne bikuyoba ukuti “Yohani akālyōsisye,” ukuti, “umwēne ānyāfile.” Balinkuti, “Gyāli imigwīna mīngi nkisu kila, kāngi—kāngi a misi gālisile mmwānya ukufuma ku mabuyo. Kangi umwēne ilikang’ang’a lya litone kangi alinkukalasula ukukūmba ikibwīna kya mugwīna.” Kangi abēne mbwānalōli bikulūmbilila ikyo. “Kangi alinago amīsi gamo mu likang’ang’a lya mugwīna, pamo ilikang’ang’a lya litone ili, ukufuma mu kibwina kya mugwīna, nu kunyāfila abāndu.” Butoyofu! O, nkundwe!

¹⁵² Ena, apa uswe tukwegaga ikylene, “Akabalilo kako ilisiku lya Pentekosti lyafikile nubwisusye, abene bāli bosa mbuyo bumobwene, mu bwitikisano bumo. Kangi u ntimi alinkwisa pāsi nukulumbilila u bulumbilili ubununu, nukuyoba, ‘Mbapo une ikiboko ikililo ikya bulilanisi, kangi uswe twisakubika ingamu yako pa buku.’” Ikyo kitikupilikigwa kitalusye, bule ikylene? Ugwe ubagile ukwēga ikyo... Ugwe ukābagile ukwēga ikyo mu buku-gwa-nongwa, abēne bāmēnye kanunupo ukukīnda ikyo. U gwaiyolo *Buku-gwa-nongwa Gwalisiku-lya-bupāpigwe Lyabakikulu* lyo litalusye kīngipo ukukīnda ikyo kyābagile ukuya.

¹⁵³ Ena, kyofiki kyāpelile ikyo, polelo? U Nikolai ikutwala ikipāmba kya banyāmbāla ukuniongotola lōsa i Lisimbo, nu kutendeka ikipanga-kipāgūke iki kikabagila ukummwitikisya Kyala endege mu kyene. Kikufwa palapala pala! Polelo Umwene alinkuti apa, “Ugwe uli mfwano! Ugwe uli ni ‘ngamu’ ugwe uli mūmi, lōli ugwe ufwile!” Bīngi ba bēne, bafwile, kangi batikumanya ikyēne.

¹⁵⁴ Une nu nnuguna gwangu twāsipulag’iswi, uswe twali balumiana banini, pamwanya apa. Kangi une nākolile ugwaiyolo kayamba gwakuluma, kangi une nātumwile unto gwāke; ukunsōsyāko umwēne ukufuma ku lugoye, ngālōndile ukwāngāla ni kindu kila; kangi ndikunsopa umwēne pamwanya pa lupānga pala. Kangi u nnuguna gwangu unnini alinkwisa pala, kangi umwene alinkuti, “Ngimba ugwe gwākolile fiki akabalilo kanandi aka kakindilepo?”

Une ndinkuti, “Kayamba unnywamu.”

Umwene alinkuti, “Ngimba ugwe kubombaga fiki nu mwene?”

Une ndinkuti, “Pala umwene ikulambalala, *pala*, untu gwake gulāmbalēle pamwanya *pala*.”

Kangi umwene alinkubuka kumwanya kula. Kangi umwene alinkuti, “Ngimba umwene afwile?”

Une ndinkuti, “Naloliloli! Ndapulenie untu gwake ukufuma mu mbili gwake, umwene ikufimbilisigwa ukuya mfwano.”

¹⁵⁵ Popāpo polelo umwēne alinkusala akapiki, kangi alinkwānda ukufikila pāsi ukusopa untu ugu gwa kayamba ukugomokesya mu kisoko, kangi akabalilo kāko...pamo a kasoko. Kangi akabalilo kāko umwēne ābóbibile, u gwaiyolo kayamba alinkukamata akēne. Umwe mumenye, abēne bisa kukamata kuli i sala pamo ibili. Umwene alinkunyela kunyuma, umwene alinkuti, “Hee! Une ndinkwinogona ugwe uyobile, ‘Umwene afwile.’”

Une ndinkuti, “Umwēne afwīle.”

Umwene alinkuti, “Ena, umwene akamanya ikyene. Umma.”

¹⁵⁶ Popāpo iyo yo njila na ba bīngi ba bāndu bali: bafwīle kangi batikumanya ikyēne! baNikolai! O, mwe! O, Umwēne āyobile, “Ugwe abēngile kila.” Ukwēga kyōsa kya u bwisusye, abapūti abanunu abākēmo, kardinolo umwīkēmo, u bishopu umwīkēmo.

¹⁵⁷ Kangi bamo ba umwe Bapentekosti, “U nkulumba unkētēsipa-bōsa, unko umwēne īseko. Unketesi-gwafyosa, umwene isakubabula umwe ukuti kali umwe mubagile ukuya nu bubombelo bwa lubumbulusyo apa pamo mma. Ha, ha.” Aleluya! U Mbepo Mwikemo yo yumo gwakuyoba ikyo pamo mma, i Lisyu lya Kyala i Lyāsypwa.

¹⁵⁸ “Ena, Nkundwe Branham, uswe tukwitika ukuti i Libangeli likumanyisya ‘osya mu Ngamu ya Yeso,’ lōli u nkētēsigwafyosa āyobile linga uswe twālyāndile ikyo mu kipānga kyītu, umwēne ābagile ukutukaga uswe twēsa pānja.” Kindilīlāga. Uko ko kutalusya. Une kinunupo nje nkagigwe pānja kuno ukukīnda ukukagigwa pānja Kula. Polelo, linga ugwe kwegaga kalikosa ukufuma *kuno*, ugwe kuyaga pakubāyigwa panja Kula, mulimosa, polelo ugwe kifwene itolo ukuti usosigwe panja apa. Linga umwene ikukubāya ugwe panja kuno, ugwe kwisa kubayiligwa nkati Kula. Polelo ikyo kyo itolo kindu kilakila, polelo syala palapala ni Kyene.

¹⁵⁹ Uswe tukulonda ukuya batalusye. O, mwe, ikyene kyo kindu kisinya, nkundwe. Uswe tukufimbilisigwa ukwegga ikindu iki mbutalusye. Uswe tutisakubagilāmo siku ukuya ni Kipanga mpaka Kyala ikwegga u lwālo ukwāla Ikyene pamwanya. Umwene atisakuyēnga siku i Kipanga Kyāke pa kipambo kya butoyofu. Umwene ikufimbilisigwa ukwisa pa Lisyu Lyake

kisita ikyo Umwene atisakwisa na panandi; palapala pa Lisyu Lyake.

¹⁶⁰ Umunduyumo, pakaya patali mma, pamwanya pala, alinkuti, “Nkundwe Branham, ikusōka panja ku Chautauqua.” Ngimba balinga bāli ku Chautauqua? Fiki, keta itolo kuno, ilyakitatu ilya kipanga pamo ukongelelapo lyāli ku Chautauqua. Iki . . . Lilino, unnyambala yula āfikilepo pala pamusi pala, kangi umwe mwesa mwāpilike umwene, kisita kumanya ukuti une mmenye isya ikylene. Kyala abagile ukusetula nkyumba pamwanya pala iki abene bikuyoba pāsi pala, kangi, umwe mumenye, Umwene naloli ābombile ikylene. Ikwisa pamwanya pala, alinkuti, “Lilino, Nkundwe Branham, o, umwene yo mbombi gwa Ntwa. Akabalilo kākō u Mbepo ali pa mwēne, umwēne yo nsololi umpakigwe, umwēne naloliloli amēnye, Kyala ikumbula umwene iki kili kangi iki kikuyaga; loli ubufundakyaala bwake, komma ukupilikisya ku ikyo.”

¹⁶¹ Yo fundo nki inniōngasigwe lōsa! U nyāmbāla abagile bulebule ukuyoba ikyo! Fiki, une ngabōmbapo . . . Ena, linga ugwe ukāmēnye indima imbāsūle ukufuma ku kofi, ugwe āngāli—ugwe āngāli umenye kinunupo ukukīnda ikyo. Ngimba umwe mubagile bulebule ukwinogona isya kindu bo ikyo? Fiki? Fiki, i lisyu lilalila *nsololi* likusanusya “unsetuli Gwamwakayala gwa Lisyu.” Ngimba ugwe ubagile bulebule. . . ? “I Lisyu lya Ntwa lyalisile ku nsololi.” Une ngayobilēmo siku ukuti une nāli yumo, abēne balinkuyoba ikyēne. Lōli mwakēta lelo umwe. Muketile?

¹⁶² U nyāmbāla bulebule, ukukolelela mmwanya akamanyisyo ka kapānga akanini kubuyobumo, panongwa yakuti ikipāngānio kyābo kikābagile ukwītikisania ni Kyēne, ukūlisya ubukusi bwa kupapigwa kwako kuli kiyabo kya ndima, Esau, ugwe mpelakisa nsyobi! Uko ko kotalusya. Ukūlisya kwa bupāpīgwe bwāko kuli ikiyabo kya ndima, kuli ikiyabo kya kipānga-kipāgūke, i kiyabo kya kipāngānio iki Kyala ikubēnga. Itolo kumbukilāga, ugwe kuyoba “kipāngānio,” Kyala ikubēnga ikyēne! Ikyēne kyo kīndu iki kyāpāgukisye abakundwe, kangi babongotwīke pāsi . . . Balipo bīngi a baMethodisti, baBaptisti, na baPresbeteri, ikilo iki, bikulonda ukuya nu bulilanisi ukusyungutila ikigemo kya Kyala. Loli linga abēne bikubomba, abene bikusosigwamo itolo panja pa kabalilo kakwanda abene bikwanda mu kyene. Uko ko katikati kotalusya.

¹⁶³ “Māma alimo mu kyēne,” kangi abēne bo itolo bisukulu ukwānda itolo. O, mwe! Une ndikupasya iki māma ālingileko, māma ālitūgēle mu Bwēlu bōsa ubu umwēne āli nabo mu lisiku lyāke, ugwe kwitūgala mu lisiku ilingi.

¹⁶⁴ Sayansi akabalilo kamo yāsīsīmīkisye, ukufwana ifyinja ba mia batatu ifi fikindilepo, ukwisila mu kubungulusya umpila ukusyungutila ikisu-kibulunge, yilinkuti, “Linga iligali

lililyōsa yābagilēmo siku ukwēnda ubwēngo ubutilisye bwa mamailosi matatu pa sala, ubusito bwisa kwīnūla iyēne ukufuma ku kīsu nu kwēga iyēne pānja mmwanya mu fwāsi.” Umwe mukwīnogōna i sayansi umwīsyūgu yikwītika kila? Abēne bikubopa amamailosi elifu yumo na bamia lwele-na-yumo pa sala. Abēne batikukēta kunyuma ukukibona iki abēne bāyobile, abēne bikukēta kunyuma, ukukēta iki abēne babagile ukubona bikukēta nkyēni.

¹⁶⁵ Lōli ikipanga akabalilo kōsa kikulōnda ukukēta kunyuma, kēta iki Wesley āyobile, iki Moody āyobile, iki Sankey āyobile. “Ifindu fyosa fibagisenie ku bene babo bikwitika,” unko uswe tukēte nkyeni! Ikindu kyene mu li Bangeli kyabonekaga ku nyuma. . . Ngimba umwe mumenye lo luko luki ulwa kinyamana akabalilo kosa kikukēta kunyuma? U būmi bwapāsi-fīyo ubu buliko. Balinga bamenye iki ubūmi bwapāsi-fīyo buliko ubu bukwēnda? I kyūla. I kyūla kyo būmi bwa pāsi fīyo ubu bulimo, kangī u mūndu yo būmi ubwapamwanya ukukīnda ubu buliko. Kangī ikyula kikuketa kunyuma. Une ngabugana ubumi ubukulu ubwapasi. Une ngulonda ukukēta nkyēni, ukwitika, ngusubila, ukwenda mu Lumuli bo Umwene ali mu Lumuli, ameni, bo Umwene ikumulika u Lumuli.

¹⁶⁶ Akabalilo kamo paasi mu Kentucky une naali nu lukomano, umwinitu unkangale ikwisa panja, kangī umwene alinkuti, “O, une ndikwitika ububumbuluso bula.”

Kangī une ndinkuti, “Ena, ikyene kili kanunu, ugwe gwe mwaMerika.”

Umwene alinkuti, “Une—une ndikwitika kilikyosa pene papo une nguketa ikyene.”

Kangī une ndinkuti, “Mulimosa, ikyene kyōsa kili kanunu.”

Umwene alinkuti, “Lilino, une ngaya nakyo nakimo ikyakulwana na ugwe, loli une—une ndikwitika iki ugwe kuyoba.”

Une ndinkuti, “Ulwene lo lusako lwako gwimwene ulwa kiMerika, ugwe utikufimbilisigwa ukubomba.”

Umwene alinkuti, “Lilino, une ndikwitikisiyamo siku nakimo pene papo une mbagile ukuketa ikyene pabwelu.” Hmm!

Une ndinkuti, “Ena, lilino une. . . ikyo kyo—ikyo kyo kinunu, ugwe ubagile ukuya kufuma ku Missouri.”

Alinkuti, “Umma, une ndi gwa kiKentucky.” Whuu!

“Kitikipilikigwa kinunu fiyo mma kuli u Kentucky,” une ndinkuti. “Loli, mulimosa,” une ndinkuti, “linga ugwe. . . iyo yo njila ugwe kwīnogonela, ugwe kindililaga.” Kangī umwene alinkuti—umwene alinkuti. . . Une ndinkuti, “Ngimba ugwe kubukaga ku kāya bulebule?”

¹⁶⁷ Umwene alinkuti, “Une ngubuka ukukilania akāmba. Une ngwitugasya kula . . .Ena, bukaga kula na une.” Unnyambala unnunu. Alinkuti, “Buka ku kaya na une, itugala ikilo kyosa, Nkundwe Branham.”

Une ndinkuti, “Une ngunyonywa une nābagīle, nkundwe.” Lōli, une ndinkuti, “Une ngubuka kuno nu mwīpwa gwangu.” Kangi umwene alinkuti . . .Une ndinkuti, “Ugwe kulonda ukwītoga pamwanya?”

Alinkuti, “Umma, une ngufimbilisigwa ukubuka pamwanya ukukilania akāmba pamwanya pala, pamwanya injila iyi, kangi ukusuluka i kibwina, kangi mmwanya,” umwe mumenye mūmo ikyēne kiyīlile pāsi pala.

Kangi une ndinkuti, “Ena,” une ndinkuti, “ugwe kubukaga bulebule ukukilania kula?”

Umwene alinkuti, “Une ngufyuka pa njila pala.”

“Fiki,” une ndinkuti, “ugwe ukabagila nukukibona ikiboko kyako pankyeni pa ugwe.” Une ndinkuti, “Ugwe kuyaga bulebule pamwanya pala?”

Alinkuti, “Une ndinayo i nyāle!”

Kangi une ndinkuti, “Ena, kubomba bulebule ugwe . . . Ngimba ugwe kubombaga fiki, u bwelu ubu bukubopela nukwenda ni kyene?”

Umwene alinkuti, “Ena, nkulumba.”

Une ndinkuti, “Akabalilo kāko ugwe kwāsyā i nyāle yila, ngimba ugwe ubagīle ukukolelela iyēne mmwanya bo *ulu*? Une ngulōnda ngēte inyūmba yāko.”

Umwene alinkuti, “Ugwe ukabagila ukuketa iyene.”

Une ndinkuti, “Polelo ugwe kubukaga bulebule ukukilania kula?”

“O,” umwene alinkuti, “Une ngwāsyāga itolo i nyāle; kangi bo une ngwenda, iyene . . . Une ngwenda itolo bo lumuli . . .”

Une ndinkuti, “Ikyo kyo itolo ikyene. Ameni, endaga itolo mu Lumuli.”

¹⁶⁸ Itolo umilisyaga ukwenda! Komma ukwīma kimyemye, ugwe utisakuyamo siku na kūmo. Linga ugwe upokīgwe, endaga ku bukemesigwe. Ugwe kuyoba, “Ngimba ugwe kufika bulebule kula?” Itolo umilisyaga ukwenda. “Ngimba u lōsyo lwa Mbepo Mwikemo lukufuma pa bukemesigwe? Ngimba une ngukyāga bulebule ikyo?” Itolo umilisyaga ukwenda mu Lumuli. “Ngimba i fimanyilo, ifiswigo, kangi ni fika . . .?” Itolo umilisyaga ukwenda mu Lumuli. Muketile? Itolo umilisyaga kindilila! Akabalilo kosa ugwe kutendeka ilikato, u Lumuli lwisakunyela itolo panini pankyeni pa ugwe, panongwa yakuti Umwene akabalilo kosa ali pankyeni pa ugwe. Umwene atikuguta, Umwene ikulongolela. Umwene yo Bwelu. O, une nhobwike fiyo isya ikyo. Ngimba

umwe mukaya? Umwēne yo Bwēlu, mwa Umwēne mukayamo i ngīsi.

¹⁶⁹ “Ugwe kubēnga imbombo sya baNikolai.” Kīsile ukuya kimanyisyo. Lilino unko uswe tukēte iki Pauli. . . Lilino, ngimba ikipanga kya ywani. . . Ngimba ywani alyālīle ikipanga iki lilino? Pauli, Efesi.

¹⁷⁰ Unko uswe tusanukile ku Imbombo untu gwa 20, itolo i miniti. Mu Imbombo untu gwa 20, kangi keta iki Pauli. . . Ngimba umwe mukwitika ukuti Pauli ali nsololi? Naloliloli, umwene aali. Naloliloli, umwene aali. Kumbukilaga ikilo kila imboniboni pa nyanja iya mbelo, na fyosa bo ifyo? Lilino, . . . kangi fyosa fya ikyene. Lilino untu gwa 20 gwa Mwikemo. . . gwa Kusō- . . . Imbombo, kangi unko uswe twānde lilino kifuki i—i linandi lya 27, kangi pilikisya kifuki lilino bo uswe tukubala. Lilino, uyu yo Pauli, u nsololi, ukuyobela-ngāni iki kikwīsāga ukuboneka.

Kabuno une ngalekápo ukufumusya kwa umwe u lufundo lōsa lwa Kyala.

¹⁷¹ Yula u nyāmbāla unsayigwa! O, une ngulōnda ukwīma pala ilisiku lila nukukētēsya ingiga ya mfwīla yila yibikīgwe pa ntu gwāke. Linga kilipo ikindu bo iki une mbagile ukukūta, polelo une ngwisa kukūta. Une ngulāta, ukumbona Pauli.

Kēta Mwikemo Pauli, u ntumigwa unkulumba yula,
 Nu nselekesye gwāke gutēndekīgwe mwēlu
 kangi nnuu;
 Kangi une nsisimikisye pisakuyapo bamo
 bikulata
 Akabalilo kako uswe twesa tukufika kula.
 (Bule ugwē?)

¹⁷² Lilino:

. . . Une ngalekápo ukufumusya kwa umwe. . . u lufundo lōsa lwa Kyala.

¹⁷³ Ngimba uko kotalusya? Lilino, Bakristi, kēta injila iyi; ngulonda ukukulalusya ugwe i kindukimo. Yo ywāni ikyēne kyāli uyu ālagile abāndu aba bālyōsigwe injila iyingi palubafu pa Ngamu ya Yeso Kristi ukwisa nu kōsigwa kangi? [Ikilundilo kikuyoba, “Pauli.”—Nsimbi] Umwēne ālūmbilīle ulufūndo lōsa. Ngimba ikyo kitalusye? O? Kangi ngimba Pauli āyobīle fiki mwa. . . Une ngwitika ikyene kyāli i. . . Une ngaya nsisimikisye lilino kali ikyēne yo Batesaloniki untu gwa 1 kangi ilinandi lya 8. “Linga uswe pamo u gwandumi ukufuma ku Mwanya abagīle ukulumbilila i nongwainunu yiliyosa iyingi, linga u gwandumi ikusuluka ukufuma ku Mwanya nukulumbilila inongwainunu yiliyosa iyingi ukukinda iyi” (ukukinda ukubalagila abanyambala ukuti bōsigwege kangi mu Ngamu ya Yeso Kristi, kangi Inongwainunu iyi Pauli ālumbilīle). . .

“Linga u gwāndúmi aligwesa ukufuma ku Mwanya” (komma i . . . na yumwène u bishopu, pamo u kardinolo, pamo unketesi-gwafyosa, pamo u ntimi, pamo—pamo ikindukimo) . . . “Linga u gwāndúmi ikwisa pāsi ukufuma ku Mwanya nukulumbilila i nongwainunu iyingi palubafu pa iki, unko umwène ayege ngunigwe.” Uko ko kutalusya. Ngimba uko kutalusya? Iki umwene āyobile, uyo yo Galatiya 1:8. Une itolo ndinkwagigwa ukwinogona isya ikyene. Umma ndaga, Bagalatia 1:8, linga umwe mukulōnda ukusimba ilyo pāsi, kēta iki Pauli āyobīle.

¹⁷⁴ Lilino, apa umwene ikuyoba . . . Lilino amanandi ga 27, une ngusubila ilinandi lya 27:

Kabuno une ngalekápo, ukufumusya kwa umwe . . . u lufundo lōsa lwa Kyala.

¹⁷⁵ Lilino pilikisya iki . . . Ubu bo busololi:

Pilikisya polelo ku mwībène, kangi ku ntimo gōsa, ukukilania . . . iki u Mbepo Mwikemo . . . abapelīle umwe baketela-pamwanya, ukuswīla i kipanga kya Kyala, iki umwène ālyūlīle ni lilopa lyāke mwène.

¹⁷⁶ Ywāni ālyūlīle? Ililopa lya ywāni lyāli ikyo? Ili Bāngéli lyāyobile ilyēne lyāli Lilopa lya Kyala. Kyala, ni Lilopa Lyake mwene. Ngimba uko kutalusya?

. . . ukuswīla i kipanga kya Kyala, iki umwène atalile ālyūlīle ni lilopa lyāke mwène.

¹⁷⁷ Ili Bangeli liyobile ukuti uswe tupokigwe ni Lilopa lya Kyala. Ngimba umwe mumenye ikyo? Naloliloli, Ilyene likubomba. Umma ndaga:

. . . i ālyūlīle ni lilopa lyāke mwène.

Kabuno une mmenye iki, ukuti ukufuma pa busōkèpo bwāngu imbūmbi ingali sisa kwīngīla nkati mwa umwe, kisita kulekako u ntimo.

Kangi ukufuma mwa umwe mwībène . . . (Kētèsya, u nyāmbāla yula ābagile ukukēta ukusuluka ukukīndāmo kila nu kukēta i kindu kila kikwīsa) . . . ukufuma mwa umwe mwībène bisa kufyūka abanyāmbāla, bikuyoba ifīndu ifisofanie, ukukwāba ukusōsyāpo abafūndīgwa ukukōnga.

¹⁷⁸ [Ubuvo busitakandu pa tepi—Nsimbi] Ifyinja ukufuma apo mumo umwene. . . Pamo ikibugutilla kya bandu aba bikulonda ukutendeka ikipanganio nukwega u—u bukemesigwe kangi u Mbepo Mwikemo ukusokako ku kipanga, nukubika ikyene pa babishopu na bapāpa na baputi, uku . . . abene bisa kuyaga bikemo, kangi ikilundilo kikwitugasya mu njila yiliyosa abene—injila iyi abene bikulonda. Kangi abēne bisa kuhomba abapūti kangi umwène isa kubīpūta abēne ukufuma ku gehena, na filifyōsa bo ifyo. Kangi ikyēne kyo kiNikolai! Kangi Kyala alinkuti, “Une nkibengile ikyo!” Lilino pilikisya.

“Unko une ngēte, kangi ugwe kuyoba, ‘Kyala āyobīle Umwēne ābēngīle ikyēne?’”

179 Lilino unko uswe tukete linga Umwene aabombile:

Lōli iki ugwe uli nakyo, ukuti ugwe kubēnga imbombo sya baNikolai, iki une nīne ngubēnga.

180 Kyala ikubēnga ikipānganio. Uko kotalusya? Lilino umwe mukukēta katikati iki abēne bayaga pakubōmba, umwe mukukēta iki abēne bābōmbīle. Lilino kētēsya pāsī ukwisila mu kipanga linga abēne batikubōmba ikyo. Umwēne ikubēnga ikipānganio!

Umwene uyu alinasyo mbulukutu, ndeke umwene apilike iki u Mbepo ikuyoba ku fipanga; . . .

181 Lilino, *imbūmbi* sya Pauli syālisile ukuya “baNikolai.” Abēne bāgelāga ukutēndēka ubupūti bo bupūti bwa Banyalevi, iki kyāli kihesya ku kimanyisyo kya Lwītikāno Ulupya. Amenī! I lisyu *nikao*, i lisyu lya kiGriki *nikao* likusanusya “ukupōnjōla, ukupōka.” Ukupoka fiki? A bāpāsī, u Mbepo Mwīkēmo. Ukusōsyamo ukufuma mu Kipanga u Ntwa unsiyuke Yeso ni fimanyilo ni fiswigo pakati pa bitiki, nu kubīka abanyāmbāla aba saligwa-na-bāndu nkati ukuya pāpa yumo, pamo u kadinolo, pamo unketesi-mōsa ikugela ukwēga u Mbepo Mwikemo ukufuma ku bwāpāsī nukupa Ikyēne ku lubātiko lukukōleligwa lubātiko lwīkēmo lwa bāndu, ukubīka abēne *pamwanya pa* bāpāsī, komma ukubabilikila abēne *batimi* iki kikusanusya “batima-ng’osi,” *lōli tāta*, iki Yeso āyobīle, “Komma umwe ukunkōlēla nayumo *tāta* pa kīsu iki.” Kēta ikindu ikibibi kila? Kangi ngimba uswe twābōmbīle fiki?

182 O, linga uswe twābagīle ukwīma! Ngunyonywa uswe tukāli nasyo ikilo syōsa isi sibūnganisigwe lōsa bo ulu, une ngulonda ukwega kilabo nkilo pa ntu gwa 12 gwa Busetuli nukubanāngīsya umwe yula unkīkūlu undogwe ugwaiyolo itūgēsye *pamwanya* pala, undogwe. Kangi umwene . . . inongwa iyi umwene aali, panongwa yakuti umwene aasililwe ubulogwe . . . na Kyala, nukwikolela mwene u mfwilwe, kāngi yope umwene ali mama gwa bamalaya. Ngimba isyo syabwanaloli? Lilino, uswe tumenye ukuti yula āli Roma, panongwa yakuti umwene itugasayaga pa twāmba tuhano-natubili, kangi kilikyosa itolo katikati, u mūndu mwa umwēne kangi yo mbalilo ya kinyamana, na fyosa bo ifyo. Uswe twesa tumenye ikyo ukufuma ku bumanyisi bwakunyuma, yūyo ikyēne kyāli. Loli ikindu ikisulumanie ikya ikyene, umwene ali yo mama gwa bamalaya. Ubu bo bwāndīlo bwa umwēne papapa apa, bwāndīle mu Roma ukuya kipāmbō kya Bakristi, abakōleligwe-lūlo Bakristi.

183 Pilikisya! Kyala ndula une ukutendeka ikyene ukuya kyabwanaloli! Ikibugutula kya Bakristi mu kipanga bo iki. Abēne balinkuya bānyīho, kangi basitakupāsya, nu kukwāba

pänja, nu kwibätika bëne lõsa i kipängänio. Kangi polelo ukubungania ikyo, mu Ngulilo ya Ngisi, ni sikàli. Kangi isakali ni kipanga filinkuya kimo fiki? Kipanga kya Kikristi, “kipanga kya Katolika Kikemo” ikyene kyäkoleligwága, (I lisyu *Katolika* lyo, lisyu kokuti, “kĩsu-kyõsa”), “ikikulumba kipanga kya Kikristi kyankĩsu-kyõsa.” Nu kubabilikila abāndu aba bāyobaga mu ndimi, nu kuywēga, nu kubūbulūsyā ababine, na fyõsa bo ifyo, “basāmbuke.” Kangi kubumalikisyo bakitēndike ikyēne kyālufimbilisyo fiyo mpaka aligwēsa ākólígwē ikwípūta injila yila, ātāgígwe mu mbako ya ngalamu, linga abēne bakābagile ukūbatila i kiKatolika. Kila kyābúkile kuli fyõsa aba abamia ba fyīnja kunyuma kula kwa bufwīmígwe bula. Loli i Kipanga kila kikafwilemo siku. Ugwe ukabagila ukugoga Ikyēne. Kyala aayobile Ikyene kikuyaga nu bumi ku bumalikisyo kangi polelo Umwene ikupaga Ikyene ingiga ya Bumi. Ukwīsa ukusuluka ukukīndāmo mu sila ingulilo sya bufwīmígwe.

¹⁸⁴ Polelo mula ikwīsa Martin Luteri ukukīndílila i ngulilo yila kangi umwēne alinkusyūtūsyā i kipānga pānja pāsi pa bwitíkisigwe. Ngimba kyabonike kyo fiki akabalilo kako Luteri āfwile? Abene balinkukipāngānia ikyene, balinkutendeka ikyene kipanga kya Luteri; abene balinakyo i kimanyisyo. Akabalilo kako abene bāpāngēnie ikyene, ngimba abene babombile fiki? Ukupa ikyene ubwābūke bwa bupapígwe kulakula ukugomokela mu kiRoma kangi. Katikati kotalusya.

¹⁸⁵ Polelo u Mbepo Mwikemo alinkusooka ukufuma mu ikyo kangi Wesley alinkukibona Ikyene. Kangi Wesley, na Whitfield, kangi George Whitfield, na bīngi ba bala abāngi, kangi—kangi Ausbury, kangi bīngi ba abene baali bālusasānio abakulumba. Abene baapokile ikisu mu lisiku lila. Abene bāli nu lusanio mu Ngulilo ya Filadelfia iyi yapokile England, kangi u United States yópe. Abēne bāli ni ngomāno kūko abēne bākagígwe pānja nu kukólélígwa “babūngulūka-bíkēmo.” Umwe baMethodisti mwāli, mwābōmbile ikyo; abēne bikugwa mu kipālo pāsi pa maka ga Kyala, kāngi abēne bāsopaga amisi nkisyo kyabo nu kubakúbilila abēne. Uko ko kotalusya. Kangi abēne bānyenyemukaga mbukafu fiyo pāsi pa ikyēne, mpaka abēne balinkuya...mpaka abēne bāyobāga, “abēne bāli ni nyenyemusyo.” Bālipō abāndu bānyenyemukaga nu kuyugānia pāsi pa maka ga Mbepo Mwikemo. Isyo syo syambukulu sya kiMethodisti. Ukufuma kula bikwīsa a ba Quakers na bōsa bo abo; aba lilino abēne bapāngēnie ikyēne.

¹⁸⁶ Abēne bātēndike *iki* Methodisti, Primitive Methodisti, kangi uluko *ulu* lwa Methodisti, kangi uluko *lula* ulwa Methodisti yumo, mpaka ikyene kisile ukuya pāsi-fiyo mpaka abāndu ba kiMethodisti bikulōnda ukwēga i “Lilopa” ukufuma mmabuku gābo ga lwimbo.

¹⁸⁷ Apa ikilo kimo, pa lubatiko lwa senema (Mama gwangu ālingolile une.) abēne bāli nu ntīmi gwa kiMethodisti, papapa

apa mu Indiana, ukumanyisya tyōnga-tyōnga nkipānga. Alinkuti, “Isyene syo ngosyasoni ukuti uswe tutoligwe ukuketa ulwāto ulumogi ulu lukubuka nkipanga.”

¹⁸⁸ Uyo yo mōhési mwa nsololi gwabusyōbi! Kotalusya! Ndikulonda ukufulasya ubwipilike bwīnu loli, nkundwe, ubo bo Bwanaloli bwa Kyala. Une kinunupo mbakalalisye umwe panandi injila iyi nukubapela umwe ukufunda i Lisimbo, lumo ukuya ntalusye na Kyala, ukukinda ukuya ntāgigwe ku bumalikisyo. Ugwe lumo ukabagila ukungana une lilino, loli ilisiku limo ugwe kubikaga ikiboko kyako ukusyungutila une, kuyoba, “Nkundwe Branham, ikyo kyo Bwanaloli.” Apa ikyēne kili papapa apa, kangi abēne bikubūka mu ikyo. Apō po pāpo abēne. . . Ikyēne kili itolo pala. Ili Bāngéli lyāyobīle abēne bikubōmbága ikyo.

¹⁸⁹ Polelo ukufuma mwa Wesley, linga Wesley ābōmbīle ikyo, polelo pala palinkwīsa a baPentekosti. Kangi abēne bālinālo ulupyanikisyo lwa fikūngilwa, balinkwanda ukuyoba mu ndimi, ulosyo lwa Mbepo Mwikemo.

¹⁹⁰ Itolo ngati imbeyu ya kilombe yikusōka ukufuma mu mfu. Ikindu kyākwānda, iyene yikubola. Yikutwāla panja amāni mabili. Polelo ikylene. . . Ugwe uli nu ngunda gwa filombe, ugwe kwinogona. Lila ilyaani likukula mmwanya kangi likupela imbungapunga. Iki ikyakwanda, kyali Luteri. U bulēnge, ngimba ikyēne kyāli fiki? Methodist; u bulēnge, u lugano lwabukūndwe, ukusasania, ubulēnge bukubūka pānja mu bāngi.

¹⁹¹ Fiki, kyope ikipeligwa kikwīyobela i ngulilo sya kipanga isi. Methodist ikwisa ukufuma ku bufuluganikano. . . pamo, une ngusanasya, Luteri ikusōka ukufuma ku bufuluganikano. Methodist ikuseniyenda u lugano lwake lwabukundwe, kangi ilisiku lya bubangeli, kangi i—kangi i lisiku lya—lya ntumigwa. Akabalilo akakulumba-fiyō ikīsu kimenyemo siku kāli kabalilo ka Methodist. Uko ko kotalusya. Ukuyūgania ukusōsya ubulēnge bwāke.

¹⁹² Ngimba fiki fyābonike ukufuma mula? Ukufuma mu bulēnge bula kikwīsa i kikose fya kilōmbe, baPentekosti. U luseke, itolo ngati i kīndu kilakila kyābūkile nkati. Komma i lyāni, komma imbungapunga, lōli u luseke. Kangi lilino a— a baPentekosti bali ni fitope mōsa ukukilania u luseke lula, mpaka ulwēne. . . ugwe ukabagila nu kukēta u luseke kifuki. Akēne ko kabalilo ukusuka ikylene! Ameni! Ngimba abene babombile fiki? Bābōmbīle ikindu kilakila iki aba kiMethodisti bābōmbīle. Kimo kilinkupāngānia abene ikibugutila, kilinkuti, “Uswe twe ba Assemblies of God.” Uyungī yula, “Uswe twe ba Bwīkēmo Bwākipentekosti.” Uyungī yumo, “Uswe twe ba Oneness.” “Uswe twe ba Twoness.” Kangi—kangi balipo bingi fiyo ba *iki*, kangi bingi fiyo ba abene. Mwe! Ukutoga i ngamila yalugili-lwapanyuma-lumolwēne, igili-ibili, igili-itatu,

kilikyōsa. O, filipo malongo-ntāndātu, pamo malongo matatu, pamo malongo mana ifipānganio ifikindane ifya fyēne.

¹⁹³ Ngimba abēne bābōmbile fiki? Bāsopile ikyēne kulakula ukugomokela mu kiRoma kangi, bōsigwe mu lōsyo lwa Kipanga kya Katolika gwa Roma. Une ngusuma aba kiPentekosti aligwesa ukunnangisya une pāpo aligwesa mu i Bāngéli alyōsigwe mu ngamu ya “Tāta, Mwanundumiana, kangi u Mbepo Mwikemo.” Une ngulālūsya u bishopu aligwēsa, kadinolo, ummanyisi aligwēsa, ukunāngisya une kūko ikyēne kyāli siku, siku kyābōmbigwēmō pānja pa kipānga Kyakatolika. Kangi Luteri ākítwēle ikyēne nu mwene, umwene alinkutwala katekisimu na filifyosa ifingi ukufuma mu kyēne. Methodisti ākindilīle ni kyene. Bapentekosti, umwe mukulōndigwa ukuya bāsóni! Suka lōsa! Gomokelaga ku Lisyu! Pinduka kisita-ikyō Kyala isakwēgāga i kandulo ukufuma kwa ugwe, u Lumuli ulu ugwe uli nalo. Ameni! Umma ndaga.

¹⁹⁴ Ega u Mbepo Mwikemo panja ukuya Ndongosi, kangi ukubapa abene ulubātiko lwa banyambala abikēmo, kangi ukubika abene pamwanya pa bāpāsi. Kangi komma ukubakolela abene “ntimi, batimang’osi,” (Uswe tubagile ukukoleligwa *batimi*, “batimang’osi,” i lisyu *ntimi* likusanusya.) lōli “tāta, kadinolo, bishopu-nkulumba, pamo nkētēsi-gwa-fyōsa.” Ababwānalōli bala bākibēngile ikindu iki! Kangi Kyala ākītikisye ikyēne kuli abēne, kangi alinkuti, “Une nkibēngile ikyēne, nīne!” Panongwa yakuti Umwene abagile ukuya yo nketesi-gwafyosa, u bishopu-nkulumba, na pāpa. Umwene ikubōmba na aligwēsa pamwene; komma ikipānganio, lōli u mūndu.

¹⁹⁵ Lilino, ikyakuswigisya...Pilikisya, bo uswe tukwisa ku kwigāla. Uswe itolo tuli nalyo ilinandi limolyene ilyakongelelapo.

¹⁹⁶ Apa uswe tulinabo ubwāndilo bwa kimanyisyo kya kiKatolika, ikilingo kyabutumigwa. Balinga bamenye ikyō? Kyabutumigwa. Lilino u Katolika ikuyoba ukuti “U pāpa umwisyugu yo gwakilingo gwa Peteri, ikilingo kyabutumigwa.” Kikayapo ni kindu nakimo bo ikyō. Ngimba kyo bulebule kyāko ikyamumbili, ikinyonywo kyākugonana... Ngimba ikyēne kyāli bulebule ukuti Esau na Yākōbo bosa-babili bāpāpīgwe ukufuma kwa tāta umwīkēmo na māma umwīkēmo, kangi yumo mwa bene u Nkristi kangi uyungi yumo yo mōhési? Uu-huu. Ikyēne kibagile ukuya bulebule? Panongwa yakuti ubutulwanongwa bo butulwanongwa, kangi ukugonana ko kugonana, lōli Kyala ikupa u Bupāpīgwe.

¹⁹⁷ Kyala ikutusala uswe ukufuma ku lwālo lwa kīsu. Ngimba umwe mumenye ikyō? Gūlīla mpaka uswe tukufika kukubala abasyambukulu aba, kangi kētēsya mūmo Irenaeus...mumo umwene ikupa Kyala ulutufyo panongwa ya kusala umwene bo

ulwalo lwa kisu lukaligwa; mūmo fikuti Mwikemo Martin na bōsa bala, ukumpa Umwēne ulutufyo; Kyala, ulutufyo. Alinkuti, “Panongwa yakuti. . .” Kangi abandu bikuyoba isya umwene, bikuti, “Umwene āsaligwe bo ulwalo lwa kisu lukālīgwa.” Ilyo lyo Lisimbo. Abakundwe bala bāgolosigwe mosa na Kyala. Lōli iki ikyaiyolo ikipanga ikititu kikwisa ukukinda ifyinja elifu na sinda gwa elifu ifya Ngulilo sya Ngīsi, kitītwiṣye ikīndu kyōsa ngati nyāle iyālyōsi, likupīnga u Bwēlu. “Loli ukwene kwisakuyaga Bwelu nkabalilo ka namayolo,” u Ntwa aayobile.

¹⁹⁸ Kilingo kya batumigwa, yumo ukufuma pa nnine; u pāpa yumo, kangi ugwe kufimbilisigwa ukuya nduyungu lwa bapāpa bo ugwe ukālī ukuya pāpa yumo. O, mwe, mwe! Ikyo kyo butoyofu. A—a bāpāsi. . . Komma abikēmo kangi bagolofu, lōli i. . . unko i. . . ukubaleka—ukubaleka abapūti babīputile abēne nu kubatwāla abēne panja pa mbībi syābo, ukubaswa abēne imbībi syābo, ukuhōmba i hela kuli ubulāte.

¹⁹⁹ Baprotestanti bikubōmba kilakila! Abēne bikugela ukuya. . . ukupapata untimi gwābo pa nyuma nu kwītūgāla bo ki kīsu kyōsa. Kangi umwene amenye nakimo ikyākóngelēlāpo ikya Kyala ukukinda mumo umwene ikubombela. . . ukubaleka abene basyāle nkipanga kyake kangi bikubakōlela abene bingila kipanga kyake, nu kubaleka abēne basyāle nkati mula nu kwīyobēla ku bēne ukuti abēne bapokīgwe. Mumo abene bisa kusulumaniaga pi siku lila linga abene bakapāpīgwa kangi! Kisita Mbepo Mwikemo ugwe uyōngile. Nayumo umundu abagile ukuyoba, “Yeso yo Kristi,” pēne ukwisila mwa Mbepo Mwikemo.

²⁰⁰ I Kipānga ikyānalōli ku Efesi kikāsyōbīgwe na isi imbupuputīgwe, injobi syamahala. Umwēne. . . Abēne bābēngile ikyēne. Abene bakāsyōbīgwe mma, abēne bamenye; i Kipanga ikyābwanalōli kikālī mma.

²⁰¹ Ubusetuli ubwabutungulu ulu abīnītu aba bālinabo, bikubilikigwa baNikolai, aba bakāpilikisēnie ni Lisyu lya Kyala. Mbula une kūko umwe muketilemo “u mpūti mu bulāte” kyāmanyisīgwe mu i Bāngēli apa. Ngimba ko kugu ugwe uketilemo “ukunyafila” kumanyisīgwe mwi Bangeli apa kuli u buswe bwa butulwanongwa? Ko kugu kūko ugwe uketilemo siku yumo uyu alyōsīgwe mu ngamu ya “Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo” kuli u busyūle bwa butulwanongwa bwāko? Ko kugu ugwe uketilemo siku iki, “Ukupa ikiboko ikililo ikya bulilanisi, nu kubika ingamu syabo pa buku gwa kipanga” nkati mula? Ngimba ko kugu kuko ugwe uketilemo siku ifindu fyosa ifi? Ngimba kyo fiki ikylene? Ubwēne bo bupūti pamo u—u bupūti ubu bukaya butalusye ni Lisyu, kangi abēne bo baNikolai, kangi Kyala alinkuti, “Une ngubabenga abene!” Gomokela ku Lisyu. O, ikyo kyo. . . Une mmenye ikyo kyo kikafu, bakundwe, lōli une—une—une ngaya mmeleligwe mma; kwa Yeso, ūmāna nu Mwēne.

202 Ubusetuli ubusyobi, busita Lisyu, loli, alinkubakolela abene “balagili, batumigwa ababutungulu, abasololi ababutungulu.” Lōli i Kipanga ikyanaloli kyākoleligwe ku bumanyisi bwāpabwāndilo bwa Mwikemo Pauli nu lōsyo lwa Mbepo Mwikemo, ni fimanyilo fikukonga nu kususimikisya i Lisyu ili Pauli āmanyísyē. Ameni! Nnangisya une kūko Kyala isakusisimikisya siku i lisyu lya kunyafila. Nāngisya une kūko Kyala isakusisimikisya siku, kangī ikutwala ukuyobela mu ndimi ni findu ifikulumba, itolo ukwisila mukuponania amaboko nu ntimi pabuyo bumo kangī ukubīka i ngamu yāko pa būku; kangī ukāli kutafuny’ingambo, ukukwēsa, kuyob’ubutūngulu, akasekelo ka makadi, ukuya nu bunoge ubunini, ukubūka...O, kisa! Ikyo kyo kyamumbili, nsololi gwabusyōbi, mwīnāngu. Ena, nkulumba.

203 Injila ya Kyala yo bwikemo. Unko iki kimanyigwe ku gwakipanga aligwesa apa ugwa Mbili gwa Kristi: mpaka ugwe kwitūgàla u būmi ubwīkēmo, Kyala ikupīka ilikemo lyāko. I likemo likufimbilisigwa ukupīgwa na maboko amīkēmo. Uko ko...?...kutalusya. U mputi nkulumba bo umwene akāli ukwisa nkati ukupa i likemo, umwēne āfimbilisigwāga ukuya mwīkēmo, kangī mpāguligwe, kangī mpakīgwe, kangī gwalūma, na filifyōsa, bo umwene akāli nu kwenda mu Kuyapo kwa Kyala ukupa i likemo. Ngimba uko kutalusya? Polelo ugwe ubagīle bulebule ukubuka panja apa nukusyoba, nu kuhiya, nukūmāna, nukulwana na bapalamani bāko, na filifyosa ifingi, nu kubombela mula ugwe kubombela, kangī polelo kwingilaga nukuyoba, “O Ntwa Kyala! Ntufye Yeso! Aleluya!”?

204 Abandu bikuyoba, “Une ngubaketa abene bikuyoba mu ndimi.” Ikyo pōpe kitikusanusya abene balinagwe Mbepo Mwikemo. “Une ngubapilika abene bikuywega.” Ikyo kikāli kitikusanusya ukuti abene balinagwe u Mbepo Mwikemo. U Mbepo Mwikemo yo Bumi.

205 I Bangeli liyobile, “Ifula yikwisa pa kisu kingikingi, uku tendekesya ikylene, ukukifwika ikylene kuko ikylene kitendekesigwe,” (Abahiburi 6) “loli imifwa ni mitulwatulwa ifi fili kifuki ku butagigwe, ifi ubumalikisyo bwake ko kōkigwa.”

206 “Ilisuba likumulika pa bagolofu na pa basitabugolofu. Ifula yikugwa pa bagolofu na pa basitabugolofu.” Ifula yikwisa ukutēndēka ikibyāligwa kya ngano (uswe twisakukikōlēla ikyēne), kangī ilisu lililyōsa ili lili mu ngunda. Linga ingano yili ni kyūmīlwa, polelo i līsu lili ni kyūmīlwa. Kangī i fula yilayila iyi yikōnelel’amisi i ngano, yikōnelel’amisi i—yikōnelel’amisi i līsu lyōpe. Ingano innini iyaiyolo yisakusumusya untu gwāke mmwanya nukuywēga, “Ntufye u Ntwa! Aleluya! Aleluya! Une nhobwīke fiyo ukwāga i fula iyi!” I līsu ilinini ilyaiyolo lisakuywēga, “Lwimiko kwa Kyala! Ntufye Kyala! Aleluya! Une nsangalwike ukwāga ikylene.”

207 “Loli ni seke syabo ugwe gwisakubamanya abene.” Uko ko kotalusya. “Ni seke syabo ugwe gwisakubamanya abene.”

208 Iinandi lya 7, kangi polelo uswe tukwigala, iki kyo bumalikisyo bwa ngulilo ya kipanga iyi. Lilino uswe tukuyaga kifuki amaminiti mahano tukābile, pamo kalongo, itolo i miniti.

Umwene uyu ali ni mbulukutu, ndeke umwene apilike iki u Mbepo ikuyoba ku fipanga; Ku mwene uyu ikuponjola Une ngwisa kupaga ikya mpiki gwa bumi, iki kili pakati pa paradiso gwa Kyala.

209 Lilino keta, binangu, apa po yilipo i njila ugwe kuponjolela. Ikyakwanda ugwe kufimbilisigwa ukuponjola, polelo ugwe ubagile ukulya ikipaso. Ikyēne yo mponjoli. Ngimba umwe mukukumbukila ikilo kimo, ukumanyisya kwitu ikilo kya mmayolo? Yohani alinkufimbilisigwa ukwisa mwa Mbepo bo umwēne akāli ukukēta kalikosa. Kangi ugwe kwitugasyāga bulebule, kuyoba, “Linga umwene akaya gwa Baptisti, une ndikupilikaga ku umwene”? “Linga umwene akaya m’Presbeteri, une ndikupilikaga ku umwene.” “Linga umwene atikumanyisya itolo katikati iki ikipanga kyangu kikumanyisya, une...” Umwe—umwe—umwe mutikuponjolaga mma, ugwe ukāli ukaya nkati mwa Mbepo. Ugwe uli panja pa lubātiko.

210 Yaga nkati mwa Mbepo, yoba, “Ntwa Yeso, une nguganile Ugwe, lilino setulaga kwa une kalikosa aka Ugwe uketile kakufwana, itolo twāla akēne nkati kwa une.” Polelo ugwe gwe—polelo ugwe kuya kanunu. Uko ko kotalusya.

211 Kētésya, katatu kōsa i Bāngéli likuyoba isya—isya Mpiki gwa Būmi mu Bwāndilo, katatu mwa Būku gwa Busetuli. Iisiku limo uswe twālinakyo ikyo. Kumbukilāga? Pandungu, mmayolo. Yu mwēne... U mōhési ikubēnga akayabo kalikōsa ka Lisimbo aka kaliko, lōli umwēne ikubēnga, kibibipo, Bwāndilo na Busetuli. Umwēne ikusīganīla Bwāndilo panongwa ya bwānalōli bwa ilyēne, panongwa yakuti umwēne ikulōnda ukupela abāndu bītike ukuti Ikyēne kikāli lūlo mma; “Bwāndilo akālīsīle ukuyako injila iyi Kyala āyobīle abēne bābōmbīle, bāli nakyo ikindukimo ikingi kyātēndīke ikipeligwa iki ni kindu.” Polelo umwene ikusīganīla Ikyene mu njila yila. Kangi umwene ikubega abandu ukusokako ku Busetuli panongwa yakuti Ikyene kikusetula: Yeso ukuya Kyala, kangi umwene ukuya yo mohesi (kangi umwene yo nsokwe), kangi u lwīmīko lwa Kipānga ikikemesīgwe kikubūka ku kāya kwa Kyala, nu busokwe bwa unsololi unsyōbi, kangi bōsa bala bābo bikusyōba nukubōmba kilikyōsa bisakutāgīgwa mwa Sūmbi gwa Moto. Ikyēne kyo fyōbēne umwēne ikubakyūnga abēne kubutali ukufuma ku Lyēne. Lōli, kumbukilāga, amabuyo gōsa-mabili gikuyoba isya Mpiki gwa Būmi mu Paradiso.

212 Lilino unko uswe twēge iki itolo i miniti, kangi lilino u “Mpiki.” Mwikemo Yohani untu gwa 6, linga ugwe kulonda

ukung’wala ikylene pási, Yeso alinkuti, “Une ne—ne—u Nkati gwa Bumi.” Lilino, kumbukilaga.

213 Lilino uswe tukuyaga pakubombela imbombo imbanda ibili isi ukuya kimanyilo apa. Polelo, bo itolo tukali ukwigala, lilino. Lilino, pa kiboko kyangu ikililo kyo mpiki mu ngunda gukukôleligwa Mpiki gwa “Bumi,” pa kiboko kyangu ikimama kyo kipiki mu ngunda iki kikukôleligwa mpiki gwa “bumanyi.” Balinga bamenye ukuti i Bângéli likuyoba ukuti gulipo u Mpiki gwa Būmi kangi u mpiki gwa bumanyi? Lilino, u mūndu āli gwa kuyamūmi ukwisila mu Mpiki gwa Būmi ugu, komma ukupalamasya u mpiki gwa bumanyi. Ngimba uko kutalusya? Kangi akabalilo ka kwanda umwene apalamasisye ikylene, umwene alinkwipagula mwene ukufuma ku Mpeli gwake. Umwēne ātāgīle ubulilanisi bwāke—bwāke na Kyala akabalilo kāko umwēne ālyēgīle ukuluma kwāke kwakwānda kwa bumanyi. Lilino, inogona nubukafu lilino. Kangi umwe mukusimba utusimba twīnu, une nisa kupa akabalilo ukuti umwe mubagīle ukwēga ikyēne, panongwa yakuti une ndikulōnda umwe ukupondwa iki.

214 Yeso, mwa Mwikemo Yohani 6. Abene bānwaga ukufuma ku nyibuko, nu kusopa mmwanya amaboko gābo nu kubikapo ikyūgila pala, ukuti, aba tāta bābo bānwile ukufuma ku Lyalabwe lyamwambepo, na fyosa bo ifyo. Umwēne alinkuti, “Une ne Lyālābwe lila lyaali ndulangalanga.”

215 Kangi abene balinkuti, “Apa ugwe kuyoba ukuti ugwe ‘gwaali bo akāli Abraham,’ kangi ugwe gwe nnyāmbala ukakīnda ni fyinja malongo mahano mbukusi. Kangi ugwe kuyoba ukuti ugwe ‘gwalimbwene Abraham?’ Uswe tumenye ikyo lilino, ukuti, ugwe uli nsyūtano, ugwe gwe mōhési.” Muketile?

216 Umwēne alinkuti, “Bo Abraham akāli ukuya, UNE YONE.” UNE YONE āli ndusingi na Mōse; ulusingi ulwamoto, UNE YONE. “Bo akāli Abraham ukuyako, UNE YONE”; komma “Une nāli.”

217 Lilino, umwe bandu mwe mukuyoba amasiku ga fiswigisyo gakindile, umwe mukufimbilisigwa ukutendeka i Lisimbo lila ukuyoba, “Une nāli nkulumba Une nāli.” Muketile?

218 Komma “Une nāli,” pamo “Une nisakuya”; “UNE YONE,” ako ko kabalilo kōsa. Umwēne yo Gwasyēpwa. I lisyu “UNE YONE” lyo Lyasyepwa, ingulilo yabo yosa, akabalilo kosa, mu fikolekelo fihano-na-fibili ifya bākandulo ifya golidi, ikipanga kilikyosa, ubuyo bulibosa, indumbula yiliyosa. “UNE YONE,” (komma “Une nāli” pamo “Une nguyaga”) “Une ndi papapa lilino mūmo une bwīla nāli.” Muketile? “Akabalilo kōsa, UNE YONE.”

219 Abène balinkuti, “Abatāta bitu . . . Uswe tukakumanya ugwe. Uswe tumenye ugwe gwe mōhési.” Alinkuti, “Aba tāta bitu bālile a manna ndulangalanga ku fwāsi ya fyīnja malongo mana.”

220 Kangi Yeso alinkuti, “Kangi abene bo aligwesa gwa bene bafwile.” Uko kutalusya? “Abene bo bosa bafwile. Loli une. . .” O! “Une ne Nkate gwa Bumi ugu gufumile kwa Kyala ukufuma ku Mwanya. Linga . . . U Nkati gwa Būmi. Linga u mūndu ikulya u Nkati ugu umwene atisakufwamo siku.”

221 “Ngimba u nnyambala uyu isakupaga umbili gwake, ukulya?” abene balinkuti. “Lilino umwene yo nsyūtano, naloli ukufwana.”

222 U Nkati gwa Bumi gwāli ukufuma ku Mpiki gwa Bumi, kuko abene balyaga, ukufuma mu ngunda gwa Edeni. Umwēne āli Mpiki gwa Būmi. Lilino, linga u Mpiki gwa Būmi gwāli Mūndu, polelo u mpiki gwa bumanyi gwāli mūndu. Lilino yoba iliyoka likaali ni mbeyu! Linga u Bumi bukwisila mu Nnyambala, ubufwe bukwingila ukwisila mu nkikulu. Umma ndaga, umwene āli mpiki gwa bufwe.

223 Nakalinga itolo bo—bo uyu ikubwapula umwene, iki umwene aabombile (i liyoka), umwene alinkuti, “U liyoka annyasisye une.” Uko ko kutalusya. Komma injoka; umweene aali yo nkomu ukukinda-fyosa ifinyamana fyosa, umweene aali pakati pa salila-mzee nu mūndu. Imbeyu ya kinyamana yitisakukilania nu nkikulu, yitisa kubomba ikylene; loli umwinitu uyu aali, umwene ali kifundo ikikōnge ku kyene. Kangi Kyala ābikile ikigune bo ikyo pa mwēne Umwēne ābikile umwēne mpaka kunyuma pa lwānda lwāke, kangi kisita filundi, kangi alinkwega ikifupa kilikyosa mwa umwene nu kukisanusya ikylene ukufuma ku kalikosa bo mundu. Sayansi ikugela ukukumba ikylene mu ngunda. Ikyo kifisigwe mu fyakubutitu ifya Kyala, pakati pa Paradiso gwa Kyala. Apo po bulipo u busetuli bwāko.

224 Umwēne āpāpīle u mwanundumiana gwāke ugwakwanda uyu āli Kaini (Ngimba uko kutalusya?), u mwanundumiana gwa Sētāno, mwanundumiana gwa Sētāno. Linga umwēne akābōmbile mma, ko kūgu āngāli bula—ko kūgu āngāli ububibi bula bufumileko? Ukufuma kwa Adam uyu yo āli mwanundumiana gwa Kyala? Bwīsile ukufuma kwa mōhēsī, u gwīse. Kangi umwēne āgōgīle; ungogi gwākwānda āli mōhēsī, u mwanundumiana gwa mōhēsī.

225 Kētēsya iki kyābonīke ukufuma apo, kētēsya uluyungu lwa Kaini. Ukukīndilīla ukusuluka ukukīnda mu ngulilo yīla iyī yākōngesīsye, ukufuma Kaini, āli aligwesa gwasayansi na banyāmbāla abakulumba. Bala i Bāngēli. Abēne bāyēngīle inyūmba, abēne bābōmbīle ni kisulu, kangi abēne bāli basayansi. Lōli aligwesa uyu ikufuma kwa Seti, (Uyu Abelo āfwīle, ikyākūmīlīla Yeso, āfwīle; kangi Abelo āfwīle, kangi Seti

ályēgile ubuyo bwāke: bufwe, busyile, kangi busyūke.)... ukufuma ku fyāke bikwisa abalimi abiyisye, abatima ng'osi bikwisa ukusuluka ukukindāmo mula.

226 Lilino Yeso aayobile, “Aba tata binu balyaga a mana ndulangalanga kangi abene bo bosa bafwile. Loli une ne Nkati gwa Bumi gula,” (Go Nkati gwa Būmi nki? Ukufuma ku Edeni!) “ukuti u nnyāmbāla abagile ukulya ukufuma ku Nkati ugu nu kufwamo nasiku.” Lilino, Kyala ābikīle u Gwāndūmi ukusyungutila u Mpiki gwa Būmi gula, ukukētesya ikyēne ukuti nayumo ābagile ukupalamasya ikyēne, pene pāpo abēne bikulya u Mpiki gula nukuya būmi bwilanabwila. Ngimba uko kotalusya?

227 Panongwa yakuti, abēne balinkukīndilila pa mpiki ugu nu kufwa. Ngimba uko kotalusya? Panongwa yakuti, akabalilo kosa abene bafimbilisigwaga ukulya ku kila, abene bāfwile. Kangi itolo nubusisimikisye mumo ugwe kufwa panongwa yakuti ugwe kulya ukufuma ku mpiki gula ugwa bumanyi. . . Lilino, unko uswe tukēte u mpiki gwa bumanyi gula lilino. Kēta iki ikyene kibombīle. Lilino unko uswe tukēte iki ikyene kibombīle. Ikindu kyakwanda, unko uswe tukete, ikyene. . . Ena, unko uswe tukete kimo iki abene. . . ikyene kyālyātīle ubufu-bwa-ndusu. Ikyēne kikugoga abīnitu bītu. Uko ko kotalusya, ukugoga yumo nu nnine nu bufu-bwa-ndusu, ukufuma ku mpiki gwa bumanyi. Ikindu ikikōnge uswe tubōmbīle, mwe, unko uswe tukēte, uswe—uswe twātēndike i ligali, ukusōka mu mpiki gwa bumanyi gula. Ikyēne kikukugoga bingipo ukukinda u bufu-bwa-ndusu bukubomba. O, ena! Lilino, uswe tuli ni kipufulilo kya haidrojeni. Kyala atikubongotola nakimo, umundu ikwibongotola mwene ukwisila mu bumanyi bwake.

228 Lōli bōsa aba bo ba kwa Kyala, Kyala isakufyūsya ikyēne mmwanya kāngi; Kyala ikutaga nakimo. Yeso āyobīle lūlo, uko ko kotalusya, “Umwēne uyu ikulya u Nkati ugu ali nu Bumi bwa Syepwa, kangi une nisakusyūsya āga umwēne mmwanya kāngi ku lisiku lyabumalikisyo.” Ulo lo lufingo Lwāke. Lilino, Kyala. . .

229 Abēne bali kubutali kula, bikulya pa mpiki gwa bumanyi nu kufwa. Lōli mbimbibi itolo bo abēne bābagile ukufika ku Mpiki ugu, abēne āngāli bikwitūgāla kwa bwilanabwila.

230 Polelo lilino mbuyo bwa Gwandumi panja pala ukubakyunga abene ukufuma ku Mpiki ugu, ikyene kili panja pala ukubaguta abene kulakula *ku* Mpiki ugu; a bandumi ba fipanga, ifipanga fihano na fibili, ukubatwāla abēne ukugomokela ku Ngamu ya Yeso Kristi uyu yo Mpiki gwa Būmi ugu gukwima mu Paradiso gwa Kyala. Whuu! Mwe! Une ngusubila umwe mukupilikisya ikyo. U Mpiki gwa Bumi gwīmīle mu Paradiso gwa Kyala ukuti ugwe ubagile ukulilanila isya Umwene nukuya mwanundumiana nu mwanundindwana gwa Kyala nukuya mūmi bwilanabwila. “Umwene uyu ikupilika a

Masyu Gangu kang'i nukunyitika Une ali nu Bumi bwa Syepwa, kang'i atisakwisamo mu bulongi siku loli akilenie ukufuma ku bufwe ukubuka ku Bumi.”

²³¹ Nkundwe, kalumbu, lilino une ne...Une...Naloliloli, une ndinakyō...Une—une mbakekile umwe, mbafulēsye umwe. Une—une ngāsanwīsye ukubomba ikylene mu njila yila. Muketile? Kyala amenye ikyo, loli une ngufimbilisigwa ukubomba ikylene injila iyi ukubaleka umwe muketile kuko uswe tuliko. Une ndikwītika uswe tuli na katali fiyōpo ukusyāla. Une ndikugela ukusōsyāko-ku-kristi ugwe panongwa yakuti ugwe uli gwa kipānganio. Ikyo kyo kikaya ikylene mma. Abāndu bo batolwe ba fyākubasyūngūtīla. Abēne bakamanya nakimo ikyākubōmba; bōsa abapāpi bābo akabalilo kōsa babōmbīle ko kubūka ukwingila ikipanga ni findu.

²³² Lōli, nkundwe, ikīndu kimo bo tukāli ukusōkāpo, unko une ndēndēke iki kimo ikyākwāndīsya ikyākōngelēlāpo. Unsololi alinkuyoba...Ngimba umwe mukwitika abasololi? Ilibangeli liyobile ukuti bapilikila abene. U nsololi āyōbile, “Kabagile ukwisa akabalilo aka kukābagile ukuyapo pamusi pamo pakilo, lōli ikyēne āngālī kikuya u luko lwa lisiku lyakifūnienie. Lōli nkabalilo ka namayolo, itolo bo ilisuba likālī ukwīngila, ukwēne kwisakuyaga Bwēlu.” Ngimba uko kotalusya?

²³³ Lilino kēta iki uswe tufumile pakuya nakyo. Lilino, unko uswe itolo tukēte. Ngimba i lisuba bulebule...Kokūgu i lisuba likupānda, mwa jogarafe? Mu busōkēlo. Ngimba ikyo kitalusye? Ilyēne likwīngila mu bwīngililo. Une nānyonywāga une nālī... Une nisa kwēga a māpu kilabo nkilo nu kubanāngīsya umwe. Akabalilo kāko u Mbepo Mwikemo āgwīle mu Yerusalemu, Ikyēne kyātēndīke ikyakwēgelēla ikipelelesye lwele, unsebwe Gwāke. Ikyēne kikubūka kulakula ukatalula ukukilania kula mu Ireland, kulakula ukugomokela ukusyungutila, palapala ukukilania, nukwisa ku Kiloboko Kyakubwīngilīlo, nukugwa palapala kunyuma kāngi; ikifwani ikipelelesye lwele kūko i Nongwainunu yābūkīle. Lilino, ubwigufu bwendile ni lisuba. Balinga bamenye ikyo? Umwe mumanyīsīgwe ikyo nukumanya ikylene. Ubwigufu ubukūlu ukukinda ubu uswe tuli nabo bo China, kang'i polelo ukufuma ku ikyo umwene ikwisa itolo ukukilania mu busokel'ilisuba. Kang'i akabalilo kāko u Mbepo Mwikēmō, komma l-i-s-u-b-a, lōli M-w-a-n-u-n-d-u-m-i-a-n-a... .

²³⁴ Akabalilo kāko i l-i-s-u-b-a, likwānda ukubala pāsa ukukīndāmō mu kifūnienie nu lubēfu lwa nkilo, kali ko kugu kuko imbeyu yiliko, iyene yikuyaganyumi; panongwa yakuti ubumi bwa fimela fyosa bukwitugasya mu lisuba. Uswe tumenye ikyo. Ugwe gwābagile ukōnelēla konkiri papapa ukukilania akayabo ka līsu, kang'i akabalilo ka bulēnge, ngimba kokūgu i līsu lyalusīngi-fīyo? Palapala panja pa bumalikisyo bwa konkiri. Fiki? Ubwene bo bumi bula pasi pala, ugwe ukabagila ukufisa u

bumi ubwanaloliloli. Akabūmi akanini kala, nakalinga itolo bo akēne kakumanya ukuti ilisuba likōgēsya ukukinda pala, akēne kisa kwāfulila injila yāke kuli sinda gwa lukīndi lwa kāya kifuki, ukufika ukusyūngutīla kūsi kwa konkiri mpaka akēne kabagile ukwīnūsya untu gwāke palapala mwanya mu mbepo nu kubūka ku kuntūfyā Kyala.

235 Ugwe ukabagila ukufisa u Bumi. Uko ko kotalusya, BUMI. Akabalilo kako ugwe upāpīgwe kabubili ugwe ukabagila ukukifisa Ikyene. Ikindukimo kikufimbilisigwa ukukūta akabalilo kako ugwe uli nu Bumi.

236 Lilino, fyōsa ifindu ifi fifwīle lilino, kangī u—u tumbeyu utunini tukupūnda twīgūke, ubutōfu bubopile pānja, kangī akēne kafwīle, lōli u būmi bukāli buli mula. Lilino, akabalilo kāko ilisuba likwānda ukumulika nkabalilo ka bulēnge, amaluba amanini gisakwīsa mmwanya, kangī kilikyōsa kisa kwīnūsya unto gwāke mmwanya kāngi (pānja ukufuma kūsi kwa tupatu, pānja ukufuma kūsa kwa fisīnga, panja ukufuma kūsi kwa mabwe), akēne kikufyukilaga mmwanya kangī, nu kuya nu bumi kangī. Ngimba uko kotalusya? Panongwa yakuti i l-i-s-u-b-a likumulika.

237 Lilino, ilisiku limo u M-w-a-n-u-n-d-u-m-i-a-n-a isa kumulika, uyu yo Mwāti gwa Būmi Bwāsypwa, kangī kilikyosa iki kimesigwe ku Mwene kuli u Bumi bwa Syepwa, Umwene alinkuti, “Une ngusumusyaga ikyene mu lisiku lyabumalikisyo.” Umwe muketile ifi une ngusanusya? Ubumi bwa Syepwa bwisakufyusigwaga mmasiku agabumalikisyo. Linga abēne bikukusyīla ugwe mu nyānja, pamo abēne bikōkya umbili gwāko nu kusyūtūsya ugwēne ku mibelo mina gya kīsu, Kyala isakusyūsyāga ikyēne mmwanya mu lisiku lyabumalikisyo. Linga ugwe ubagile ukwīsusya ulwānda lwa ngalamu iyanjala, pamo—pamo ukubuka mu mibwīna gya ndapi igi gisa kwēga fyōsa i—i fipetroleyamu kalongo-na-ntāndātu ni muli sya mmwanya kangī kilikyōsa ukufuma mwa ugwe, Kyala isakufyūsya ikyēne mmwanya. “Inywili silasila isya ntu gwāko sibalīgwe.” Ameni! Kyala isakufyusya ikyēne mmwanya!

238 Lilino, keta kuno. Lilino, linga umundu aligwesa ikufwa ukwīsīla mu nkikulu, polelo unnyambala aligwesa ikuyamūmi ukwīsīla mu Nnyambala yula. Lilanila ikya nkīkūlu mu luko lula ulwa būmi, ugwe umenye ugwe kufwaga. Yikayapo injila ya kusōkēla pānja pa ikyēne, ugwe kuyaga pakufwa. Kangī mumo naloliloli ugwe kwegga ikya Ikyo, ugwe kuyaga nu bumi; yikayapo injila ya panja pa ikyene, ugwe kufimbilisigwa ukuya mumi. Ameni! Linga ikyo kikutwala u bufwe naloliloli, Iki kikutwala u Bumi bwanaloliloli. Iyo yo njila yene ugwe ubagile ukwambilila ikyene, ko kuya nu Bumi.

239 Lilino, unsololi aayobile, ukuti, “Ukwene kwisakuyaga Bwelu nkabalilo ka namayolo.” Lilino kēta. Umwēne āyobile

pisa kuyako i lisiku ili lisa kuya lyalubêfu, ilyêne litisa kubilikigwa pamusi pamo pakilo. Ilyêne lyo luko lwa mabingu, lyalubêfu, lisiku litalale, lôli napâpo u Mwanundumiana ikupa u Bwêlu. Kubutali mmwanya pamwanya pa fifünienie na mabingu na fyosa bo ifyo, u Mwanundumiana ikupa u Lumuli. Ikyêne kikupa u Bwêlu ubwakufwana ugwe ubagîle ukwênda, kangi ugwe ubagîle ukukêta mûmo ukusyungutîla, na fyosa bo ifyo, loli pópe ilyene—ilyene likaya limulike, ilisiku ilimogi. Muketile? Lilino, nakimo kifuki kibagile ukuya nu bumi mu lisiku lila.

²⁴⁰ Linga ugwe gwâbagîle ukubyâla kalikôsa kûsi kûko i lisuba litikutika akêne, ikyêne kikuya-kipîmba. Ngimba ikyo kikaya kitalusye? Umwe balimi mumenye ikyo. Bîka i kilômbe pamwanya mu nsyûngûlu pamo kubuyo-bumo, kêtèsya, ikyêne kikupela-kipîmba ikyêne. Fred, ugwe kufimbilisigwa ukumanya ikyo ni ngano yako. Ugwe kubika ikyene panja pala, kangi linga ugwe uli nu lumu ulubibi, o, kutalele kangi kwa fula, ikyene kikupela-kipîmba ikyene.

²⁴¹ Ena, ikyo kyo iki kitamisye ni kipanga ukusuluka ukukinda mu ngulilo isi, ikyene kipîmbisigwe. Akêne kipîmbisigwe ni fipanga-fipâgûke, “Bîka ingamu yâko pa bûku. Uswe tufumile pakuya nu Bwêlu bwâkufwana ukumanya ukuti aliko Kyala.” Une nhobwike isya ikyo. “Uswe tufumile pakuya nu Bwelu ubwakufwana ukumanya ukuti aliko u Kristi, bulipo u bulongi ubu bukwise. Uswe tufumile pakuya nu Bwêlu; popâpo uswe tukubîka ingamu syitu pa mabûku, uswe twâpônénie amaboko nu ntîmi, fyosa bo ifyo, nu kubômba ikyo.” Umma ndaga, lôli lilino akêne ko kabalilo ka namayolo.

²⁴² Lilino, ubwigufu bukufumila ku busokelolisuba ukubuka ku bwingil’ilisuba, kangi lilino uswe tuli ku Kiloboko kya Bwingil’ilisuba. Uswe tukabagila ukubuka pabutalipo; uswe tukukilania kula, uswe tukugomokela ku Busokel’ilisuba kangi. Uswe tukabagila ukubuka pabutalipo, uswe tuli ku Kiloboko kya Bwingil’ilusuba.

²⁴³ Lilino, ili Bangeli lyátile, “Nkabalilo ka Namayolo u Lumuli ângâli lukwîsa.” Lilino, lo luko luki ulwa lisuba ulu lukumulika nkabalilo ka namayolo? Ngimba ilyene lyo lisuba ilikindane ukufuma kupânda ndubunju? Ilyêne lyo lisuba lilalila. Ngimba ikyo kitalusye? Ena, polelo, ngimba Kyala âfingile fiki? Lilino uswe tukwisaga ku iki, ukukolelela ikyene, palapala pâsi pa ngulilo *iyi*. Ili Bângéli lyâyobîle lûlo, une ngusisimikisyaga ikyene, ingulilo sya kipanga isi, bo uswe tukukîndîlîla, ukuti, “Nkabalilo ka namayolo bukwisaga Ulumuli lukupanda ku Bwingil’ilisuba ulu lwisakutwâla ukugomokesya i Lisuba lya Bugolofu kangi nu bubûmbulusyo mu mapiko Gâke. Kangi ifimanyilo filafila kangi ifiswigo filafila ifi fyâbômbîgwe kunyuma kuno ku Busôkelo fisakubombigwaga kuno ku Bwîngililo, nu konelela ukûngi ukufuma mwa Mbepo Mwikemo mu lisiku lyabumalikisyo.”

Ukwene kwisakuyaga Bwelu nkabalilo ka
 namayolo,
 Akayíla ku Lwīmíko ugwe naloliloli
 kwisakwága;
 Mu njila ya mmísi yila, Ubwēne bo Bwēlu
 umwīsyúgu,
 Ukusyiligwa mu Ngamu imbala iya Yeso.
 Bakeke na bakāngále, pinduka ku mbībi syīnu
 syōsa,
 U Mbepo Mwikemo isakwingilaga naloli;
 I Muli sya kunamayolo sisíle,
 Iyēne yo fundo ukuti Kyala na Kristi bali
 Yumo.

O, ukwene kwisakuyaga Bwelu nkabalilo ka
 namayolo,
 Akayíla ku Lwīmíko ugwe naloliloli
 kwisakwága;
 Mu njila ya mmísi iyi bo Bwēlu umwīsyúgu,
 Ukusyiligwa mu Ngamu imbala iya Yeso.
 Bakeke na bakāngále, pinduka ku mbībi syīnu
 syōsa,
 U Mbepo Mwikemo isakwingilaga naloli;
 Imuli sya kunamayolo sila sisíle,

²⁴⁴ Ikindu kilakila iki Peteri āyobíle, “Unko ikylene kimanyigwége kwa umwe, ukuti Kyala naloli apelile uyu Yeso yuyuyu, uyu umwe mwākomelile, fyosa-fibili Ntwa na Kristi. Pinduka, aligwesa gwa umwe” umwene aayobile, “kangi osigwaga mu Ngamu ya Yeso Kristi ku buswe bwa mbibi syinu.”

²⁴⁵ Unko une mbabūle umwe ikindukimo. Bo une nāyobága ilisiku limo pa *bulagili bwa ngānga*. Abāndu batikugana ukwēga ubulagili bwa ngānga. Linga umwēne ali nu—nu nkota ugu gwisa kubūmbulusya u bubine bwāko, kangi ugwe kutoligwakāngi. . . ugwe kupīka ukwēga ugwēne, ubwene bukaya busobi bwa nganga ukuti ugwe kufwa. Umma, nkulumba. Ubwene bo busobi bwako, panongwa yakuti ugwe kupīka ukwega ubwene.

²⁴⁶ Kangi lilino, linga u ngānga ikusimba u bulagili-bwa-nkota kangi umwene. . . kangi ugwe kwegu ubulagili bula ku nkota gwa mikota unyōbi, kangi umwene ikubika ikindukimo nkati mula iki kikabagila ukuya nkati mula, ikyēne kikukugogaga ugwe, nugwe. Ngimba uko kotalusya? U ngānga yula afūndile ikyo mpaka umwene amenye bulipo bwīngi fiyo bwa bulagili-bwa-nkota bula ubu bo mwafi, ukugoga fila ifingatupa ifi fili mu mbili gwāko; kangi gulipo unkota-gwa-kuposya ugwakufwana nkati mula ukuposya u mwāfi ukuti ugwēne gutisa kukugoga ugwe. Kangi ugwēne gukulōndigwa ukuya bufwāne. Linga ugwe kubīka imbosya nyīngi fiyo, ugwēne gutisa kutūla u mbine; ukubika umwāfi mwīngi fiyo, ugwēne kisa kugoga umwēne. Ikyēne kibagile ukuya pakati-kati.

247 Iilālúsyó lyāli, “Ngimba akayako nagumo u mkota mu Gilead? Ngimba akayako u ngānga nayumo kula?” alinkuti u nsololi. “Polelo nongwa ya fiki yo mbungo ya mwanundindwana Gwangu yikabumbulusigwa mma?” Kyo fiki kitamisye ni kipānga? Kyo fiki kitamisye uswe tuli fipānga fīngi fīyo ifyaiyolo ifibine? Panongwa yakuti uswe twāli na bamo bamikota abasyōbi bikupa u Bulagili-bwa-nkota. Uko ko kutalusya. Umwene akāyobilémo siku, “Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.” Umwene. . .

248 Ngimba u Bulagili bwāyobile fiki? Apa alipo Peteri. Balinga bamenye umwene āli ni fungulilo ku Kitangalala? Yeso āyobile lūlo. Ngimba Umwēne āngāli ikuyoba fiki? Mmasyu agāngi, umwēne ali ni kisimbilo kya lāngi kya Bulagili.

249 Akabalilo kāko abēne bāpilike iki mōsa kiyobigwe pānja, (Abēne balinkuywēga, bikulāta, bikuyoba mu ndimi, kangi ukuya na kabalilo ka luko ulu.) kangi abēne balinkuti, “Abanyāmbāla aba bīswīle nu bwālwa ubupya.”

250 Peteri alinkuti, “Aba bakaya bīsūsīgwe nu bwālwa ubupya, mūmo umwe mukusakikisya, namanga iyene yo sala ya butatu iya lisiku. Loli iki kyo kila iki kyāyobigwe nu nsololi Yoeli, ‘Ikyene kisa kubonekaga mu lisiku ilyabumalikisyo,’ ikuti Kyala, ‘Une nisakonelelaga u Mbepo Gwangu pa mbili guligosa. Abīnu abanabalumiana na banabalīndwāna bisakusolola, kangi pa babombi-banyambala na babombi-bakikulu nisa Une konelelaga mōsa isya Mbepo Gwāngu, kangi abēne bisakusololāga. Kangi une nisakunāngisya ifimanyilo mmyānya pamwanya, kangi nkīsu pāsi, umoto, kangi ilyōsi, kangi u mūyi. Kangi ukwēne kwisa kuyaga kwīsīle ukuti aligwēsa uyu isakukōlēla pa Ngamu ya Ntwa atisa. . . isakupokigwaga.”

251 Kangi ukukīndililāpo ngimba umwēne āyobile isya Davidi, umwēne alinkuti, “Tāta Davidi ākētīle-ngāni ikyēne, kangi umwēne alinkuti, ‘Kangi u mbili gwangu gwisa kutusya mu lusūbīlo panongwa yakuti Umwene atīsa kuguleka u moyo Gwangu mu gehena, somma Umwene ukwitikisya u Mwikemo Gwake Yula ukuketa ububole.’ Unko une mwaitolo njobe kwa umwe, bakundwe, isya tāta Davidi, umwēne yo fyōsa-fibili afwīle kangi asyīligwe, kangi ilipūmba lyāke lili na uswe mpaka ilisiku ili. Muketile, loli umwene, ukuya nsololi, āketile ubusyuke bwa Kristi. Unko ikyene kimanyisigwe kwa umwe, ukuti uyu Yeso, ukuti umwe mukomelile na maboko amabibi, Kyala ātēndīke Umwēne ukuya fyosa-fibili Ntwa na Kristi.”

252 Akabalilo kako abene bapilike iki, abene balinkulasigwa mu ndumbula syabo, kangi balinkuyoba, “Banyambala na bakundwe,” pamo, “Dok. Simoni Peteri, tusimbila uswe Ubulagili-bwa-nkota. Ngimba uswe tubagile bulebulu ukwēga Iki? Uswe tukulonda ubupolesye kuli butulwanongwa.” O!

253 Lilino nketesya umwene, iki umwene ayobile. Lilino ugwe kwagaga kũko ifipanga ifi fyasokilepo pa njila. Umwene alinkuti, “Gũlila i miniti! Une nisakusimba u Bulagili-bwa-nkota, kangi icyene kisakuyaga Bulagili-bwa-nkota Bwasyepwa. Ikyene kikuyaga kwa umwe, kangi ku bana binu, kangi ku bene aba bali kubutali, kangi na bu bwingi mumo u Ntwa Kyala gwitu isakubakolelaga.”

254 Ngimba umwene ayobile fiki? Ngimba umwene atendekisye bulebule icyene? Bo yu Katolika abombile icyene? Ngati baBaptisti bali nakyo icyene? Ngati a baMethodisti balinakyo icyene? Kila yumo gwa bene ongeliũko ikindikimo pamo egeliũko ikindikimo ukufuma ku Kyene. Bo ba kiPentekosti? Abene balyongeliũle pamo basosisyepo. Loli ngimba umwene ayobile fiki? “Pinduka, aligwesa gwa umwe, kangi osigwaga mu Ngamu ya Yeso Kristi ku buswe bwa mbibi syinu, kangi umwe mwisakwambililaga ikikungilwa kya Mbepo Mwikemo.” U Bulagili-bwa-nkota Bwasyepwa! “Ikyene kyo kya umwe, kangi ku bana binu; iki kisakumalika mosa ukukinda mu ngulilo yiliyosa ya kipanga, ukupa Ikyene kwa aligwesa gwa bene.”

255 O Kyala, kemesya amaboko gangu. Kemesyaga indumbula yangu, gwe Ntwa. Ngusuma...Linga icyene kikwegela umwinake aligwesa une ndinagwe, unko une mbape u Bulagili-bwa-nkota mumo u Dokotala ayobile nkiye Ikyene.

256 Fyobene umwe mulinafyo fingi fiyo ifipanga ififwano, bingi fiyo abakipanga abafwana. Ugwe kongelelako i mbosya, kangi kwegako fingi fiyo ukufuma ku Kyene mpaka u Bulagili-bwa-nkota bukaya bwene napanandi mma, icyene kitisa nu kubumbulũsya nakimo; ukuponania amaboko, nu kwingila ifipanja, nu kunyãfila. O, kisa, ikyo kikaya Bulagili-bwa-nkota, ubo bo bufwe. Linga ugwe kulonda u Bumi, kangi kulonda u Mbepo Mwikemo, kongesya iki Kyala ayobile bomba. Ega u Bulagili! Iyo yo katikati njila iyi Umwene aayobile, “Komma ukongelũla ku Kyene pamo ukusosyako ukufuma ku Kyene.” Polelo pala bukwisa u Busetuli palapala ukukilania nu kuyoba, “Aligwesa isakusosyapo pamo ukongelũla, kilakila kisakwegigwa (ikiyabo kyake) ukufuma mwa Bũku gwa Bũmi.” O, mwe, uyo yo Dokotala *nkulumba*. O, une nunganile Umwene. Bule umwe?

257 O, ku ngulilo ingulumba yila, iya Ngulilo ya Efesi, akabalilo kãko ubusambũke ubu itolo bukwanda ukwãfulila nkati, ukupela ifipanganio. Kangi abatimi na badiakoni... pamo komma abadiakoni, loli ntimi...komma abatimi, loli Bakadinolo, ababishopu, abapapa, baketesi-pamwanya ba kipanga, bikumbula u Mbepo Mwikemo, ukukibula i Kipanga, “Lilino, ugwe ukabagila ukuya nakyo ikyo nkati muno!” Ywani yo bwana, mulimosa?

258 Peteri alalusigwe akabalilo kamo kala. Alinkuti, “Ugwe

ukabagila ukulumbilila kangu mu Ngamu ya Yeso. Ugwe ubagile ukulumbilila linga ugwe kulonda, loli komma mu Ngamu ya Yeso." O, u mōhesi ikubēnga i Ngamu yila!

²⁵⁹ Peteri alinkuti, "Ngimba ikylene kili kanunu kwa une uku. . ." Ili Bāngéli lyāyobīle, "Peteri ukuya iswile na. . ." (i kipanga-kipāgūke?) O, aa, ". . .u Mbepo Mwikemo." Alinkuti, "Gūlila, une nisakubukaga ukunketa unketesi-gwa-fyōsa, ukuketa iki umwene ikumbula une isyakubomba isya Iki."

²⁶⁰ Unko une ngubūle ugwe. Ngimba ugwe umenye aba Assemblies of God bali nu mfunda-minogono ukulōnga, kangu ukubuka ukwega abamisyoni babo pankyeni pa mfunda-minogono, ukuketa linga unnyambala yula yo mfwāne muminogono ukuya gwamisyoni? Abapentekosti Assemblies of God. Balinga bapilikemo siku ikyo? Naloli, ikylene kyo kyosa kimalike, aligwesa amenye. Naloli. Ywani abagile ukuketa ugwamisyoni ukukilania nukuya ndongi, unfunda-minogono pamo u Mbepo Mwikemo? Muketile, ikyo kyo iki ugwe kwāga, ukuya nu mundu. Muketile, ifimanyisyo ifitendekigwa-nu-mundu, ifimanyisyo ifitendekigwa-nu-mundu. Gūlila mpaka uswe tukufika kula ku ngulilo ya kiPentekosti yila! Kyala isakōkya ikindu kila itolo ukuya kisisimikisiyi bo kīsu. Ena, nkulumba. Ena, naloli. Kangu umwe mwisakukibona ikylene kikukōla umoto injila yosa pāsi. Uu, hum. Katikati.

²⁶¹ Loli ilisiku limo ilyalwimiko Umwene isakwisaga. Kangu kumbukilaga, pilikisiya, silipo i ngulilo sya kipanga ihano-nasibili. Ngimba uko kotalusya? Silipo i ngulilo sya kipanga ihano-nasibili. Kangu umwe mukukumbukila akabalilo kako abene bāsōkile panja ukwakwagana nu Nsingiligwa—Nnyambala, bamo bāgonile utulo mu bukētēsye bwākwānda (Ngimba ikyo kitalusye?), ubukētēsye bwakibili, (Naloli, komma—komma ukuti bāfwile, bagonile utulo.) ubukētēsye bwabutatu, ubukētēsye bwabuna, ubukēkēsye bwakihano, ubukētēsye bwantāndātu; kangu mu bukētēsye bwakihano-na-kibili akogo kalinkwisa, "Kéta, u Nnyambala ikwisa! Sōkaga umwe panja ukwakwagana nu Mwene!" Ngimba kyābonike kyo fiki? Bōsa abafūnde bala aba bagonil'utulo, bāsumwike.

Pa lubunju ulumulike kangu ulusitalibingu akabalilo kāko abafwe mwa Kristi bisakusyūka, (Kisitalibingu, i Muli syakunamayolo sisa kumulikaga.)

Kangu ulubunju lukupanda Kwabwila, kumulike kangu kwélu;

Akabalilo kāko abapokigwa pa kīsu bisa kubūngania ntwaya twābo ukukinda mmwanya,

Akabalilo kāko ingōlo yikukōleligwa mmwanya kula, une nisa kuyako.

Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula, une nisa kuyako.

Unko uswe tusukulike kuli u Fündi ukufuma
 ku bûpânde mpaka i lisuba ilîngile,
 Unko uswe tuyobe isya lôsa u Lwâke ulugano
 uluswîgîsyé nu lupâkîsyô;
 Polelo akabalilo kâko ubûmi bôsa bumalike,
 kangi imbombo yîtu pa kîsu yibômbîgwe,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula, . . .

Aligwesa umwana gwa Kyala fyusya ifiboko fyinu lilino:

Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula,
 Akabalilo kâko ingôlo yikukôlelîgwa
 mmwanya kula, une nisa kuyako. (O!)

Mbunyafu panandi na panandi,
 Uswe twisakwaganaga pa kiloboko ikimogi;
 Mbunyafu panandi na panandi,
 Uswe twisakwaganaga pa kiloboko ikimogi.

²⁶² Ngimba umwe musiganile inyimbo syaiyolo isya kipanga? O!

Kwa Tata gwîtu unkabi kumwanya,
 Uswe twisakutwala i likemo lya lutufyo,
 Kabuno icyabupi kya lwimiko kya lugano
 Lwake,
 Nu lusayo ulu lwisakukemesyaga ilisiku lyitu.
 Mbunyafu panandi na panandi,
 Uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi;
 Mbunyafu panandi na panandi,
 Uswe twisakwaganaga pa kiloboko ikimogi.

Lilino ponania amaboko nu mundu yumo ukusyungutila
 umwe, mwesa ukusyungutila bo ulo. Ikyo kyo kinunu.

. . . panandi na panandi,

Yoba, “Une ngwaganaga na ugwe nkundwe.”

Uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi;
 Mbunyafu panandi na panandi,
 Uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi.

Uswe twisakwimba pa Kiloboko ikimogi,
I nyimbo syālukobelo . . .

Aligwesa imbaga ulwene lilino.

Kangi u mbepo gwītu atisakusulumania kangi
mma,
Somma ulupūgo lwa lusayo lwitu ulwa
butusyo.

Aligwesa, na maboko ginu mmwanya:

Mbunyafu panandi na panandi,
O, uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi;
Mbunyafu panandi na panandi,
Uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi.

²⁶³ Ni mitu gyitu ginamisigwe lilino, unko uswe tuyobe iki:

Ntwa Yeso, une nguganile Ugwe. Une ngwitika ukuti Yeso Kristi yo Mwanundumiana gwa Kyala, Kyala abonekile mu nyōfu ukusōsyāpo ubutulwanongwa bwāngu. Une ndikusūbila imbagililo syāngu, une ngaya nasyo nasimo, lōli une nubusisya ngusūbila mu mbagililo sya Yeso Kristi, Uyu yo Mpoki gwangu, Kyala gwangu, Mwalafyale gwangu. Une nunganile Umwene. Amen.

²⁶⁴ Kilabo nkilo pa sala ya buhano-na-bubili, u Ntwa itikisyege, uswe tukwegaga i kipanga kya Smirina.

Mbunyafu . . .

Ni mitu gyitu ginamisigwe lilino.

(O, panandi na panandi!)
Uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi;
(Panandi na panandi!)
Mbunyafu panandi na panandi,
Uswe twisakwaganaga pa Kiloboko ikimogi.

Lilino nubutofu, aligwesa, nubunoge:

O, kwa Tata unkabi kumwanya,
Uswe twisakutwala i likemo lya lutufyo,
Kabuno ikyabupi kya lwimiko kya lugano
Lwake . . .

60-1205 I Ngulilo Ya Kipanga Kya Efesi
Kitembe Kya Branham
Jeffersonville, Indiana U.S.A.

KYANGONDE

©2026 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org